

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 119

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

56. évfolyam

2013. április 30.

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

HATÁROZATOK

2013/197/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2010. október 27.) az Olaszország által a Cantiere Navale De Poli vállalkozás javára nyújtani szándékozott C 15/08 (korábbi N 318/07, N 319/07, N 544/07 és N 70/08) számú állami támogatásról (az értesítés a C(2010) 7253. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 1

2013/198/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2012. június 27.) az SA.28356 (C 37/09) (korábbi N 226/09) sz. állami támogatásról – Habidite Alonsotegi (az értesítés a C(2012) 4194. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 9

2013/199/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2012. július 25.) az SA.29064 (11/C, korábbi 11/NN) számú állami támogatásról – Írország által bevezetett differenciált légiközlekedési adókulcsok (az értesítés a C(2012) 5037. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 30

Ár: 3 EUR

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. október 27.)

az Olaszország által a Cantiere Navale De Poli vállalkozás javára nyújtani szándékozott C 15/08 (korábbi N 318/07, N 319/07, N 544/07 és N 70/08) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2010) 7253. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű változat hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2013/197/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térséget létrehozó megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdése a) pontjára,

miután felkérték az érdekelt feleket, hogy a fenti rendelkezések⁽¹⁾ értelmében tegyék meg észrevételeiket, és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

8 hónappal, a C 242 hajó tekintetében 6 hónappal, a C 243 hajó tekintetében 9 hónappal, a C 244 hajó tekintetében pedig 10 hónappal történő meghosszabbítását kérte.

(2) A bejelentések az Olaszország által az N 59/2004 számú állami támogatási program (a továbbiakban: az olasz támogatási program) keretében a De Poli javára nyújtott támogatásra vonatkoztak, amelyet a Bizottság 2004. május 19-én hagyott jóvá⁽³⁾ az 502/2004/EK tanácsi rendelettel⁽⁴⁾ módosított, a hajógyártásra vonatkozó határozott idejű védintézkedések bevezetéséről szóló, 2002. június 27-i 1177/2002/EK tanácsi rendelet⁽⁵⁾ alapján (a továbbiakban: a határozott idejű védintézkedések bevezetéséről szóló rendelet).

(3) 2007. július 31-én, 2007. augusztus 31-én, 2007. szeptember 7-én, 2007. november 12-én és 2008. január 25-én kelt leveleiben Olaszország kiegészítő információkat szolgáltatott a Bizottságnak a bejelentésekkel kapcsolatosan.

(4) A Bizottság 2008. április 16-i levelében közölte az olasz hatóságokkal, hogy a bejelentett határidő-hosszabbítási kérelmekkel kapcsolatosan az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdésében⁽⁶⁾ meghatározott eljárás megindításáról határozott. Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában⁽⁷⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket.

I. ELJÁRÁS

(1) Olaszország 2007. június 6-án, 2007. szeptember 24-én és 2008. február 6-án kelt leveleiben bejelentette a Cantiere Navale De Poli hajógyár (a továbbiakban: De Poli vagy a hajógyár) által építendő négy vegyianyag-szállító tartályhajó (nevezetesen a C 241, C 242, C 243 és C 244 megnevezésű hajók) hároméves átadási határidejének meghosszabbítására irányuló kérelmeket⁽²⁾. Olaszország az átadási határidőnek a C 241 hajó tekintetében

⁽¹⁾ HL C 208., 2008.8.15., 14. o.

⁽²⁾ A bejelentést a C 243 hajó esetében az N 319/07 hivatkozási számon (2007. június 6-i levél), a C 244 hajó esetében az N 318/07 hivatkozási számon (2007. június 6-i levél), a C 242 hajó esetében az N 544/07 hivatkozási számon (2007. szeptember 24-i levél) és a C 241 hajó esetében az N 70/08 hivatkozási számon (2008. február 6-i levél) vették nyilvántartásba.

⁽³⁾ HL C 100., 2005.4.26., 27. o.

⁽⁴⁾ HL L 81., 2004.3.19., 6. o.

⁽⁵⁾ HL L 172., 2002.7.2., 1. o.

⁽⁶⁾ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikke 2009. december 1-i hatállyal az EUMSZ 107., illetve 108. cikkévé vált, de azok tartalma nem változott. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107 és 108. cikkére tett utalások adott esetben az EK-Szerződés 87. és 88. cikkére értendők.

⁽⁷⁾ Lásd 1. lábjegyzet.

- (5) Olaszország 2008. június 16-án kelt és 2008. június 17-én iktatott levelében észrevételeket nyújtott be az eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozóan. A Bizottság a De Poli észrevételeit az úgyszintén 2008. június 16-án kelt és 2008. június 17-én iktatott levélben kapta meg. Olaszország 2008. június 30-án kelt és ugyanezen a napon iktatott, valamint 2008. október 29-én kelt és 2008. november 3-án iktatott levelében további információkat nyújtott be a Bizottságnak.
- (6) 2008. július 15-én kelt és 2008. július 22-én iktatott levelében Olaszország másodszor is kérte két hajó átadási határidejének meghosszabbítását, nevezetesen a C 242 hajó esetében 2008. szeptember 30-ig, valamint a C 244 hajó esetében úgyszintén 2008. szeptember 30-ig.
- (7) 2009. január 20-án kelt és 2009. január 22-én iktatott levelében Olaszország harmadszor is az átadási határidő meghosszabbítását kérte: a C 242 hajó esetében 2008. december 31-ig, a C 243 hajó esetében pedig 2009. február 28-ig. 2009. április 14-én kelt és 2009. április 15-én iktatott levelében Olaszország utolsó ízben (immár negyedik alkalommal) kérte az átadási határidő meghosszabbítását, nevezetesen a C 242 hajó esetében 2009. június 30-ig, a C 243 hajó esetében 2009. szeptember 30-ig, a C 244 hajó esetében pedig 2009. november 30-ig.
- (8) 2009. május 8-án kelt és ugyanezen a napon iktatott levelében a Bizottság további információkat kért Olaszországtól, mely kérelmét 2009. június 12-én kelt levelében megismételte. 2009. szeptember 23-i válaszlevelében ⁽⁸⁾ Olaszország mindössze arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a De Poli esetében hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás van folyamatban ⁽⁹⁾.
- (9) 2010. január 28-án kelt és 2010. február 1-jén iktatott levelében Olaszország hivatalosan visszavonta a C 242 és a C 243 hajó átadási határidejének meghosszabbítására benyújtott kérelmeket ⁽¹⁰⁾.
- (10) A Bizottság 2010. március 2-án elektronikus levél útján kérte az olasz hatóságokat, hogy tisztázzák a C 241 és a C 244 hajóra vonatkozó bejelentések helyzetét.
- (11) Olaszország a 2010. június 10-én elküldött és 2010. június 17-én iktatott elektronikus levél útján tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy a C 241 hajó 2008. augusztus 31-én elkészült, 2008. november 3-án pedig szállításra

került, és hogy az említett hajó átadási határidejének meghosszabbítását célzó kérelemre vonatkozó bejelentést fenntartották.

- (12) Olaszország 2010. június 16-án kelt és 2010. június 28-án iktatott levelében hivatalosan visszavonta a C 244 hajóra vonatkozó határidő-hosszabbítási kérelmeket.

II. ELŐZMÉNYEK

- (13) A továbbiakban ismertetett tények kizárólag a C 241 hajóra vonatkoznak, mivel a C 242, C 243 és C 244 hajóval kapcsolatos határidő-hosszabbítási kérelmeket Olaszország visszavonta.
- (14) A De Poli pellestrinai (Venezia) székhelyű olasz hajógyár, amely az 1990-es évektől kezdve a vegyipari termékek szállítására alkalmas hajók és tartályhajók gyártására szakosodott. 2007-ben a hajógyár az alvállalkozókkal együtt 320 főt foglalkoztatott, és mintegy 70 millió euró éves üzleti forgalmat könyvelt el. 2010. február 11-én az illetékes olasz bíróság jóváhagyta a hajógyár tekintetében a hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárást ⁽¹¹⁾.
- (15) 2005. január 28-án az Arcotur S.r.l. megbízást adott a De Polinak a C 241 hajó megépítésére. A szerződés értelmében a C 241 megnevezésű vegyianyag-szállító hajónak a következő műszaki tulajdonságokkal kell rendelkeznie: teljes külső hosszúság: 125 m; a bordák külső élei között mért legnagyobb szélesség: 19 m; hordképesség: kb. 7 300 tonna, sebesség: a 15 csomós legnagyobb folyamatos teljesítmény 85 %-ával megegyező teljesítmény. Az adásvételi szerződés szerint a C 241 hajót a De Poli 2007. december 31-ig szállítja le a vevő Arcotur S.r.l. számára, és a hajó teljes vételára 30 millió eurót tesz ki.
- (16) 2006. május 26-án a hajógyár az egyik szállítójától (a továbbiakban: a szállító) megrendelte a hajóhoz szükséges sebességváltó berendezést; e megrendelést a szállítónak – ahogyan azt utóbbi is visszaigazolta – 2007. szeptember 3-ig kellett teljesítenie. A De Poli által szolgáltatott információk szerint a C 241 hajóhoz megrendelt sebességváltó berendezés egyedi tulajdonságokkal rendelkező különleges modell, amely műszakilag számos tekintetben különbözik az e szállító által gyártott szabványos modellektől.
- (17) 2006. július 6-án az Arcoin S.p.A. (a korábbi Arcotur S.r.l.) és a De Poli módosította a 2005. január 28-án kötött szerződést, melynek értelmében a C 241 hajóra vonatkozó megrendelés a következőképpen módosult: teljes külső hosszúság: 112 m; a bordák külső élei között mért legnagyobb szélesség: 16,8 m; hordképesség: 5 300 tonna; a vételár csökkentése 23 millió euróra.

⁽⁸⁾ A levelet a Bizottság 2010. február 19-én vette kézhez és iktatta.

⁽⁹⁾ Az olasz jogban a hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás egy, a csődeljárásról szóló törvény által szabályozott olyan kollektív eljárás, amelynek során az adós az adósság átütettségére irányuló javaslat benyújtásával igyekszik megegyezésre jutni a hitelezőkkel. A benyújtást követően a javaslatot megvizsgálja a vállalkozás cégjegyzék szerinti székhelyén tevékenykedő bíróság. A bíróság az egyezségkötésre irányuló javaslatot határozattal jóváhagyhatja vagy elutasíthatja; az elutasítással a bíróság hivatalosan is kinyilvánítja az adós fizetéseképtelenségét. A hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás jóváhagyása esetén továbbra is az adós ellenőrzése alatt maradnak a vállalkozás javai és tevékenységei, egy eljáró bíróság felügyelete mellett.

⁽¹⁰⁾ A visszavonást Olaszország a 2010. május 13-án kelt és 2010. május 15-én iktatott levelében ismételtelen megerősítette.

⁽¹¹⁾ A vállalkozás 2009 elején kérte a hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás megindítását (a hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás rövid ismertetését lásd a 9. lábjegyzetben).

- (18) 2006. július 20-án az Arcoin S.p.A. átruházta a C 241 hajó építésére vonatkozó szerződést az Elbana di Navigazione S.p.A. javára.
- (19) 2007. szeptember 3-ára – az elfogadott átadási határidő napjára – a 2006. május 26-án megrendelt sebességváltó berendezés nem készült el. 2007. október 23-án kelt levelében a szállító arról tájékoztatta a De Polit, hogy a piacon kialakult nyersanyaghiány és az alvállalkozók ebből következő szállítási késedelmek miatt a sebességváltó berendezés határidőre történő szállítása nem volt lehetséges. A szállító 2008. január 18-án megerősítette, hogy a sebességváltó berendezés szállítási határidejét 2008 februárjára halasztja, ami körülbelül hat hónapos késedelmet jelent az eredeti határidőhöz képest.
- (20) Az olasz hatóságok ezért kérték a C 241 hajó átadási határidejének 2008. augusztus 31-ig történő meghosszabbítását, ami nyolc hónapos késedelemnek felel meg a hajó szerződésben szereplő átadási határidejéhez (2007. december 31.) viszonyítva.
- (21) A benyújtott információk alapján a Bizottság végül megállapította, hogy a C 241 hajó szállítására 2008. november 3-án került sor ⁽¹²⁾.

III. A TÁMOGATÁS

- (22) A határozott idejű védintézkedésekről szóló rendelet ⁽¹³⁾ kivételes és határozott idejű intézkedéseket határoz meg a európai uniós hajógyárak azon szegmensekben történő támogatása érdekében, amelyeket ebben az időszakban súlyos kár ért a tisztességtelen koreai verseny miatt ⁽¹⁴⁾.
- (23) A határozott idejű védintézkedésekről szóló rendelet a közvetlen támogatás nyújtását a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti a támogatás előtti szerződési érték legfeljebb 6 %-áig ⁽¹⁵⁾ a különböző kategóriákba tartozó kereskedelmi hajók (konténorszállító hajó, vegyianyagszállító hajók, tartályhajók és cseppfolyósított földgázt szállító hajók ⁽¹⁶⁾) építésére vonatkozó szerződések tekintetében a következő feltételek teljesülése esetén: az alacsonyabb árat kínáló koreai hajógyár szerződésére vonatkozóan alakul ki verseny ⁽¹⁷⁾, a végleges szerződést az érintett rendelet hatályvesztési időpontja előtt (2005. március 31.) kötötték meg ⁽¹⁸⁾ és a hajót a végleges szerződés aláírásának napjától számított három éven belül leszállítják ⁽¹⁹⁾.
- (24) A határozott idejű védintézkedésekről szóló rendelet 2. cikkének (4) bekezdése ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy a Bizottság jóváhagyhatja az átadás utolsó,

hároméves határidejének meghosszabbítását, „ha az érintett egyedi hajógyártási projekt műszaki összetettsége, illetve a rendkívüli, előre nem látható és a társaságtól független körülmények következtében a hajógyár munkaprogramjában bekövetkező váratlan, súlyos és igazolható zavarból származó késedelem ezt igazolja”.

- (25) 2004 májusában a Bizottság a határozott idejű védintézkedésekről szóló rendelet alapján jóváhagyta a hajógyáraknak nyújtott olasz támogatási programot ⁽²⁰⁾, amely az említett rendeletben megállapított feltételeket helyezett kilátásba. Az olasz támogatási program különösen kilátásba helyezi a támogatásnyújtást a támogatás előtti szerződési érték legfeljebb 6 %-áig a végleges szerződés aláírásának időpontjától számított három éven belül szállított hajók tekintetében, és kizárólag abban az esetben teszi lehetővé a határidő meghosszabbítását a Bizottság számára, „ha az érintett egyedi hajógyártási projekt műszaki összetettsége, illetve a rendkívüli, előre nem látható és a társaságtól független körülmények következtében a hajógyár munkaprogramjában bekövetkező váratlan, súlyos és igazolható zavarból származó késedelem ezt igazolja” (az olasz program (29) bekezdése).
- (26) 2005. január 31-én a De Poli hajógyár kérelmet nyújtott be az olasz hatóságok felé, amelyben kérte a C 241 hajó építésével kapcsolatosan a fenti támogatási program által biztosított támogatás odaítélését, mintegy 1,3 millió euró összegben.
- (27) 2008. január 25-én a De Poli kérte a C 241 hajó 2007. december 31-i átadási határidejének 2008. augusztus 31-ig történő meghosszabbítását.
- (28) Az olasz hatóságok megerősítették, hogy a támogatásnyújtásra nem került sor; megjegyezték továbbá, hogy tekintettel a 2008. október 21-i határozatra ⁽²¹⁾, amelynek értelmében a Bizottság összeegyeztethetetlennek nyilvánította a további 10 millió eurós hozzájárulást az olasz támogatási programhoz, jelenleg nem áll rendelkezésükre megfelelő forrás ilyen támogatás nyújtására.

IV. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT

- (29) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság kételyeit fejezi ki a tekintetben, hogy azon körülmények, amelyek az olasz hatóságok és a De Poli szerint igazolják a C 241 hajó késedelmes szállítását (ahogyan az ezen értékelés tárgyát nem képező C 242, C 243 és C 244 hajó késedelmes szállítását is), „rendkívüli, előre nem látható és a társaságtól független körülmények következtében a hajógyár munkaprogramjában bekövetkező váratlan, súlyos és igazolható zavarból származó késedelemnek minősülnek” az olasz támogatási program (29) bekezdése szerint.

⁽¹²⁾ A C 241 hajó elkészültének időpontja – amely az olasz hatóságok szerint 2008. augusztus 30-a – nem releváns, mivel a határozott idejű védintézkedésekről szóló rendelet, és ebből következően az olasz támogatási program is, kizárólag a szállítás határidejét veszi figyelembe.

⁽¹³⁾ Lásd 4. és a 5. lábjegyzet.

⁽¹⁴⁾ Lásd (3) preambulumbekezdés.

⁽¹⁵⁾ A rendelet 2. cikkének (3) bekezdése.

⁽¹⁶⁾ A rendelet 1. cikkének megfelelően.

⁽¹⁷⁾ A rendelet 2. cikkének (1) bekezdése.

⁽¹⁸⁾ A rendelet 4. és 5. cikke, melyeket az 502/2004/EK tanácsi rendelet 1. cikke módosított – lásd 4. és 5. lábjegyzet.

⁽¹⁹⁾ A rendelet 2. cikkének (4) bekezdése.

⁽²⁰⁾ Lásd 3. lábjegyzet.

⁽²¹⁾ A Bizottság határozata (2008. október 21.) az Olaszország által a hajógyártásra vonatkozó határozott idejű védintézkedésekről szóló N 59/04 támogatási program módosítása révén végrehajtani kívánt C 20/08 (ex N 62/08) állami támogatásról, HL L 17., 2010.1.22., 50. o., jelenleg jogorvoslati eljárás van folyamatban (T-584/08. és T-3/09. sz. ügy).

- (30) Noha az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejezett kételyek mind a négy hajót (C 241, C 242, C 243 és C 244) érintik, változatlanul érvényesek kizárólag a C 241 hajó vonatkozásában is.
- (31) A Bizottság a határozatban elsősorban azt kérdőjelezi meg, hogy az Arcoin S.p.A.-val kötött szerződések csakugyan véglegesnek tekinthetők-e, és nem inkább olyan eszközül szolgálnak, amely lehetőséget nyújt a De Poli számára arra, hogy a támogatásra való jogosultság érdekében a végső határidőt tiszteletben tartsa, majd a későbbiekben keressen végleges vevőket.
- (32) Másodsorban a Bizottság szerint felvetődik a kérdés, hogy az adásvételi szerződések hajótulajdonosok közötti átruházása nem képezi-e önmagában a szállítási késedelem egyik okát.
- (33) Harmadsorban a Bizottság feltételezi, hogy a De Poli a saját tényleges termelési kapacitása felett fogadott el megrendeléseket, mivel a 2005–2008 közötti időszakban a hajógyár mintegy 18 hajó építését vette tervbe, ennek a felét a hajógyár két fő sólyáján, a másik felét pedig egy kisebb létesítményben.
- (34) Végül a Bizottság kétségesnek tartja, hogy a lényeges alkatrészek szállítását illetően bekövetkezett állítólagos késedelem – ahogyan azt az olasz hatóságok állítják – csakugyan előreláthatatlan volt: ezzel szemben a Bizottság úgy véli, hogy olyan rendes kereskedelmi kockázatról volt szó, amelyet egy körütekintő hajógyár munkaprogramjába minden esetben bele kell kalkulálni. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a De Poli esetlegesen növelhette a késedelem kockázatát azáltal, hogy egyes hajóalkatrészeket túl későn rendelt meg.
- A tagállam észrevételei és az érdekelt felek érvei**
- (35) A C 241 hajó tekintetében az eljárás megindításáról szóló 2008. június 16-i határozatra benyújtott észrevételeikben az olasz hatóságok azt állították, hogy a De Poli potenciálisan rendelkezett a hajóknak az adásvételi szerződés megkötésétől számított 36 hónapon belüli leszállításához szükséges termelési kapacitással. A külső kizárólag a sebességváltó berendezés szállító általi késedelmes leszállításának tudható be, mely tényező Olaszország szerint súlyos, rendkívüli, előre nem látható és a társaságtól független körülménynek minősül az olasz támogatási program (29) bekezdése értelmében.
- (36) Az ugyanezen a napon elküldött észrevételeiben a De Poli azt állítja, hogy az a tény, miszerint a hajógyár és az Arcoin S.p.A. a De Poli család tagjainak tulajdonában áll, nem elegendő az eredetileg 2005. január 28-án megkötött szerződés valódiságának kétségbe vonásához. Ezen érvelést alátámasztják az olasz hatóságok is, megjegyezve, hogy a C 241 hajóra vonatkozó szerződés megkötésének idején semmilyen közvetlen üzleti kapcsolat nem létezett a hajógyár és az Arcoin S.p.A. között (attól a körülménytől eltekintve, hogy az Arcoin S.p.A. a De Poli család egyes tagjainak tulajdonát képezte, akik nem teljes mértékben voltak azonosak a hajógyár részvényeit birtokló családtagokkal).
- (37) E tekintetben a De Poli emlékeztet rá, hogy a hajógyártás világában nem ritka, hogy hajókat rendelnek, majd az elkészítés után vagy közben a piacon értékesítik azokat.
- (38) A C 241 hajó építési munkálatainak ütemezése tekintetében a De Poli megjegyzi, hogy a hajóépítési projektek összetettségéből adódóan a kivitelezési szerződés megkötése és a munkálatok kezdete között gyakran több hónap telik el. A hajógyár szerint megszokott gyakorlat, hogy a szerződés aláírása és a munkálatok tényleges kezdete között eltelt időszakban a hajógyár előkészítő műveleteket végez, így például elkészíti a munkálatok kivitelezési ütemtervét, illetve tárgyal a különböző szállítókkal.
- (39) A De Poli által az olasz hatóságoknak benyújtott eredeti kivitelezési ütemterv ⁽²²⁾ szerint a C 241 hajó építését 2006 első negyedévében kellett megkezdeni, és a hajó szállítását 2007 második félévére tervezték. Mindazonáltal a módosított kivitelezési ütemterv alapján a C 241 hajóval kapcsolatos munkálatoknak 2006. szeptember 28-án kellett volna megkezdődniük (a hajógyár két sólyájának egyikén, a déli sólyán).
- (40) A sebességváltó berendezés szállítása a De Poli szerint a hajóépítés folyamatának egyik lényeges szakaszát képezi, amelyet a sebességváltó berendezés és a motor összeszerelése, a hajócsavar felszerelése és a hajótest elkészítése követ. Bizonyos összeszerelési és előkészítési/építési műveletek csak a sebességváltó berendezés beszerelése után végezhetők el. A De Poli azt állítja, hogy az alkatrészeket – köztük a sebességváltó berendezést – a tárolási költségek és az előzetes fizetés elkerülése érdekében általában nem szokás előre megrendelni, és végül kiemeli azt is, hogy az a szállító, amelynek a megbízást adta, az ágazat egyik, igazolt szakmai tapasztalattal rendelkező piacvezetője, tehát nem látszott indokoltnak attól tartani, hogy a szóban forgó vállalkozás a sebességváltó berendezést nem szállítja le a megadott határidőre.
- (41) A De Poli állítása szerint a korábbiakban mindig képes volt a 2005–2008 közötti időszakban megrendelt 18 hajó határidőre történő szállítására, tekintettel arra, hogy az említett hajók hordképessége évi 10 000 tonnát tett ki, miközben a hajógyár korábban évi 12 000 tonnát meghaladó kapacitással rendelkezett. A hajógyár azt állítja továbbá, hogy a kérdéses időszakban megrendelt 18 hajó közül kilenc kis méretű volt (20 méter teljes hosszúság és 25 tonna hordképesség), és csupán a fennmaradó kilenc hajó rendelkezett a C 241 hajó nagyságához hasonló méretekkel. A De Poli szerint ez alátámasztja, hogy a hajógyár kapacitása megfelelő volt arra, hogy valamennyi megrendelést teljesítse az előírt határidőre, és hogy nem vállalt olyan megrendelést, amely a termelési kapacitását meghaladta volna.

⁽²²⁾ Az olasz hatóságok benyújtották ennek másolatát a 2008. február 25-én, a C 241 hajóra vonatkozó N 70/08 számú bejelentés kapcsán módosított kivitelezési ütemtervvel együtt.

- (42) Végül a De Poli emlékeztet arra, hogy a múltban a Bizottság számos alkalommal (még maga a De Poli esetében is) jóváhagyta az átadási határidő meghosszabbítására irányuló kérelmeket, amelyeket a lényeges alkatrészek késedelmes szállítása indokolt.

VI. ÉRTÉKELÉS

- (43) Előzetesen megállapítható, hogy a C 242, C 243 és C 244 hajók ügyében okafogyottá vált az Olaszország által kérelmezett hivatalos vizsgálati eljárás, amely további értékelés nélkül lezárásra kerül, mivel az olasz fél hivatalosan visszavonta az említett három hajó átadási határidejének meghosszabbítása iránti kérelmét, és nem került sor semmilyen kifizetésre.

- (44) A mostani értékelés tehát kizárólag a C 241 hajóra vonatkozik, és csak akkor tesz említést a C 242, C 243 és C 244 hajókról, ha ennek jelentősége van az értékelés céljából.

Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás megléte

- (45) Az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetetlen az állami vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése tehát megadja azokat a kumulatív feltételeket, amelyek teljesülése esetén egy tagállami intézkedés állami támogatásnak minősül: az intézkedés szelektív előnyt biztosít, állami forrást használ fel, versenytorzító hatást fejt ki, és kedvezőtlenül érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

- (46) Az Olaszország által végrehajtani kívánt intézkedés, amely a De Polinak segítséget nyújt a C 241-es hajó megépítéséhez, a szerződés támogatás előtti értékének 6 %-át (körülbelül 1,3 millió eurót) kitevő pénzügyi hozzájárulást jelent, és vitathatatlanul állami támogatásnak minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében. Az intézkedést az olasz állam finanszírozza. A hajóépítés során általában a hajógyár által viselt költségek fedezésére szolgáló pénzeszközök előnyt biztosítanak a De Poli számára. Az intézkedés szelektív, mivel a De Poli annak kizárólagos kedvezményezettje, továbbá javítja e vállalkozás helyzetét az európai versenytársaihoz képest, és ezáltal torzítja a versenyt az európai hajóépítési piacon, valamint érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

A támogatás összeegyeztethetősége az EUMSZ-szel

- (47) E vizsgálat esetében a Bizottság az alábbi két tényező miatt kételkedik abban, hogy a De Polinak nyújtott támogatás összeegyeztethető a belső piaccal. Egyrészt az olasz

támogatási program (29) bekezdése előírja, hogy a szerződés aláírásától számított három éven belül nyújtható hajóépítési támogatás, másrészt (33) bekezdése kimondja, hogy a végleges szerződést az ideiglenes védintézkedésről szóló rendelet hatályának lejárta – vagyis 2005. március 31. – előtt kell megkötöni.

- (48) Ami az utóbbi kérdést illeti, az olasz hatóságok kifejtették, hogy a szerződések hajótulajdonosok közötti átruházása az ideiglenes védintézkedésről szóló rendelet hatályának lejárta után nem értelmezhető úgy, hogy a C 241 hajóról szóló, 2005. január 28-án aláírt eredeti szerződés nem volna végleges szerződés az olasz támogatási program (29) bekezdése értelmében.

- (49) A Bizottság elismeri, hogy a szerződés harmadik felekre történő átruházása általános gyakorlatnak tűnik a hajóépítési iparágban. Egy korábbi határozatában⁽²³⁾, amely szintén a két hajó átadását érintő hároméves határidő meghosszabbítására vonatkozott, a Bizottság megállapította például, hogy a szerződés átruházása esetén is az első szerződés tekinthető véglegesnek, amennyiben a termék továbbra is azonos, és az új tulajdonos a korábbi jogutódja, amely átvállalja a vonatkozó jogokat és kötelezettségeket. Az említett ügyben a Bizottság megállapította tehát, hogy a tulajdonjog átruházása önmagában nem változtatta meg a szerződések jellegét és a támogatás elfogadhatóságának feltételeit.

- (50) A vizsgálat tárgyát képező ügyben a szerződés hajótulajdonosok közötti átruházása nem járt a termék típusának vagy a szerződés jellegének módosulásával, és az új tulajdonos lényegében az eredeti szerződő fél jogutódja, amely átvállalja a vonatkozó jogokat és kötelezettségeket. Ennek értelmében a Bizottság megállapítja, hogy az eredeti szerződés végleges, vagyis az olasz támogatási program alapján a támogatások elfogadhatók.

- (51) Ami az átadás hároméves határidejének meghosszabbítására vonatkozó feltételekkel kapcsolatban hangoztatott kételyeket illeti, az olasz támogatási program úgy rendelkezik, hogy a Bizottság jóváhagyhatja e meghosszabbítást, amennyiben „az érintett egyedi hajógyártási projekt műszaki összetettsége, illetve a rendkívüli, előre nem látható és társaságtól független körülmények következtében a hajógyár munkaprogramjában bekövetkező váratlan, súlyos és igazolható zavarból származó késedelem ezt igazolja”.

- (52) A Bizottságnak tehát azt kell megállapítania, hogy az olasz hatóságok kellően bizonyították-e, hogy a C 241-es hajó átadását illetően bekövetkezett késedelem megfelel-e az olasz támogatási program által a határidő meghosszabbítására vonatkozóan előírt feltételeknek.

⁽²³⁾ Vö.: a C 33/2004 számú ügygel, amelyben a szerződések átruházása ellenére a Bizottság fenntartotta, hogy az első szerződés volt a végleges.

- (53) Az olasz fél által szolgáltatott adatok értékelése előtt a Bizottság előzetesen megállapítja, hogy az Európai Unió Törvényszéke az *Astilleros Zamacona* ügyben 2000. március 16-án hozott ítéletében⁽²⁴⁾ kimondta, hogy „megszorítóan kell értelmezni az olyan [rendkívüli körülményekre vonatkozó] rendelkezéseket, amelyek eltérő szabályozást állapítanak meg az ugyanazon rendelkezés [a hároméves határidő] első bekezdésében megállapított elvek tekintetében”. A Törvényszék álláspontja szerint a rendelkezésben szereplő kivételes körülmények megfogalmazása a jogalkotó azon szándékát mutatja, hogy különösen rendkívüli helyzetekre kívánja korlátozni annak alkalmazását. Ezért a Törvényszék úgy vélte, hogy az érdekelt tagállam feladata annak bizonyítása, hogy a feltételezett kivételes körülmények olyan zavart okoztak, amely befolyásolta a hajógyár munkaprogramját, és késleltette a hajó átadását, továbbá hogy a két esemény között ok-okozati kapcsolat állt fenn.
- (54) Az olasz hatóságok azt állítják, hogy a C 241-es hajó átadásának késedelve amiatt következett be, hogy késett a sebességváltó berendezés szállítása (6 hónapot), és ennek következtében egy hónappal később került sor az összeszerelésre. A Bizottság megállapítja, hogy Olaszország ezt az egyetlen indokot hozta fel a késedelem magyarázatául; a hosszabbítás iránti kérelem ugyanakkor nem említi indokként a szerződés átruházásából adódó új követelményeket.
- (55) A bizottsági gyakorlat szerint⁽²⁵⁾ a körülmények rendkívüliségét megalapozó feltétel kizárja azokat a szokásos vagy többé-kevésbé általános eseményeket, amelyeket a hajógyár munkaprogramjában ésszerűen figyelembe kellett volna venni. A lényeges alkatrészek szállításának jelentős késedelve rendkívülinek tekinthető, a kisebb késedelmek azonban – a hajóépítési projektek hosszára és bonyolultságára figyelemmel – nem szükségképpen minősülnek rendkívülinek. Ezenkívül – mivel e kivételt megszorítóan kell értelmezni – a Bizottság gondosan mérlegeli az arra utaló esetleges körülményeket, hogy a hajógyár előre láthatta, elkerülhette vagy legalábbis csökkenthette volna a késedelmet, például az érintett munkaprogrammal kapcsolatos megrendelések ütemezése kapcsán. Az esemény kiszámíthatatlan jellegére vonatkozó feltétel lényegében minden olyan tényezőt kizár, amelyet a felek ésszerűen előre láthattak volna.
- (56) A Bizottság elismeri annak lehetőségét, hogy ok-okozati összefüggés áll fenn a hajógyártáshoz nélkülözhetetlen alkatrészek szállításának késedelve, valamint az adott hajó átadási határidejének meghosszabbítására irányuló kérelem között⁽²⁶⁾. Mindazonáltal a vizsgálat tárgyát képező konkrét helyzetben a Bizottság elsősorban a feltételezett kivételes és előre nem látható körülmények fennállását vitatja: ebben az ügyben nem látszanak teljesülni azon tényezők, amelyek szükségesek annak megállapításához, hogy az elfogadott késedelem megfelel az olasz támogatási program (29) bekezdésében szereplő feltételeknek.
- (57) Amint már említettük, a Bizottság elismerte, hogy a lényeges alkatrészek szállításának jelentős késedelve kivételesnek minősülhet. A meghosszabbítás iránti kérelmeket azonban mindig az adott ügy sajátos körülményei alapján kell értékelni. Mivel a De Poli különféle alkalmakkor tapasztalt hasonló típusú zavarokat (nem csupán azért, mert korábban hasonló meghosszabbítás iránti kérelmeket nyújtott be⁽²⁷⁾, hanem amiatt is, hogy – amint az [1], [6] és [7] preambulumbekzdésben jeleztük – a C 241-es hajó építésére vonatkozó szerződéssel azonos napon aláírt másik három szerződés ügyében is ismételt meghosszabbítás iránti kérelmekre került sor), a Bizottság megállapítja, hogy az említett késedelmek nem tekinthetők valóban rendkívülinek. Az azokból fakadó – rendszeresen előálló – zavarok nem tekinthetők teljes mértékben váratlanoknak.
- (58) Éppen az utóbbi zavarok alapján tűnik úgy, hogy a De Poli nem tervezte meg alaposan a termelési folyamatot.
- (59) Az eredeti munkaprogram szerint a C 241 hajó építésének 2006 első negyedévében kellett megkezdődnie, és 2007 második félévében került volna sor az átadásra, tehát a hajót 15–24 hónapos időszak alatt kellett megépíteni.
- (60) Viszont a módosított munkaterv szerint 2006. szeptember 28-án kezdődött az építés, és a hajó átadását 2007. december 30-ra – vagyis mindössze egy hónappal a 2008. január 28-i utolsó átadási határidő előtti időpontra – ütemezték be. Az így módosított munkaprogram a szerződéses feltételek szerint mindössze 15 hónapos időszakot irányzott elő a hajó megépítésére. Az olasz hatóságok által közölt információkból az derül ki, hogy az azonos típusú, sőt az ugyanazon súlyán (*Scalo Sud*) készülő kisebb hajók (C 229 és C 240) megépítésére 22, illetve 20 hónapot irányoztak elő az építés megkezdésétől az átadásig.
- (61) Ezenfelül, mivel az építést csak 2006. szeptember 28-án kezdték meg és a hajó átadását 2007. december 30-ra – vagyis alig egy hónappal a 2008. január 28-i utolsó átadási határidő előtti időpontra – ütemezték be, nem maradt semmiféle mozgástér a termelési folyamat során jelentkező esetleges késedelmek kezelésére, jöllehet a hajógyár korábban már szenvedett el ilyen késedelmet az alkatrészek szállítása és saját gyártási folyamata során egyaránt, amint ezt a De Poli által az átadási határidő módosítása céljából benyújtott több kérelem is tanúsítja.

⁽²⁴⁾ Vö.: a T-72/98. sz. *Astilleros Zamacona SA kontra az Európai Közös-ségek Bizottsága* ügy, [EBHT. 2000., II-1683. o.] Az ítélet egy korábbi rendelet – a hajógyártáshoz nyújtott támogatásról szóló 1540/98/EK rendelet – azonos rendelkezésére hivatkozik, amelyet az ideiglenes védintézkedésről szóló rendelet átvett.

⁽²⁵⁾ Vö. pl.: az N 69/08. sz. *Giacalone*-ügy 21. pontjával.

⁽²⁶⁾ Vö. pl.: az N 586/03., az N 587/03. és az N 589/03. számú ügyekkel, valamint az N 68/08. és az N 69/08. számú ügyekkel.

⁽²⁷⁾ Vö.: az N 586/03. és az N 589/03. számú ügyekkel.

- (62) Mindemellett ebben az időszakban komoly kereslet jelentkezett (az olasz hatóságok bizonyítékokat szolgáltatottak arra, hogy 2003 és 2005 között közel 60 %-kal nőtt a dízelmotor-megrendelések száma), ami arra enged következtetni, hogy ésszerű lett volna, ha a nélkülözhetetlen alkatrészeket – pl. a sebességváltó berendezést – hamarabb megrendelik, és a szállítás határidejét bizonyos ráhagyással állapítják meg. A De Poli azon állítása, hogy ez nem bevett gyakorlat, nem elegendő annak megállapításához, hogy a hajógyár védhető magatartást tanúsított, és ésszerű kezdeményezéseket tett a késedelmek elkerülésére vagy csökkentésére, szem előtt tartva különösen a megnövekedett keresletet és a múltban már tapasztalt késéseket.
- (63) A Bizottság ezzel szemben arra a megállapításra jutott, hogy a sebességváltó berendezést 2006. május 26-án rendelték meg 2007. szeptemberi szállítási határidővel, így szűk mozgásteret hagytak – ha egyáltalán maradt mozgáster – az esetleges késedelmek esetére, tekintve hogy a C 241-es hajó átadásának határideje 2007. december 31-én járt le. A De Poli maga is megjegyezte, hogy a sebességváltó berendezés szállítását követően még jelentős munkálatok elvégzésére van szükség (lásd a [39] preambulumbekendést); ez a körülmény azt látszik alátámasztani, hogy a hajógyár munkaprogramjában számolni kellett volna bizonyos túréssal a hajók alapvető alkatrészeinek késedelmes szállítása esetére.
- (64) Ami az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett azon kétségeit illeti, hogy a szerződés új tulajdonosra való átruházása önmagában késedelmet okozhat-e, a Bizottság először is megállapítja, hogy a szerződésnek az Arcoin S.p.A.-ról az Elbana Navigazione S.p.A.-ra történő átruházására csupán 2006. július 20-án, vagyis több hónappal a munkálatok megkezdésére eredetileg kijelölt időpont (2006 első negyedéve) után került sor. Ennélfogva a vizsgált ügyben nem zárható ki, hogy a szerződés hajótulajdonosok közötti átruházása önmagában nem késleltette az építési munkálatok megkezdését, és nem okozta a hajó azt követő késedelmes átadását, kiváltképpen ha figyelembe vesszük, hogy a szerződés másik hajótulajdonosra való átruházása miatt a hajó sajátos jellemzői egyáltalán nem módosultak.
- (65) Következésképpen – a rendkívüli meghosszabbítás iránti kérelemre alkalmazandó megszorító értelmezésre figyelemmel – az olasz hatóságok nem tudták következetesen megindokolni, hogy az említett körülmények elkerülhetetlenek voltak, illetve nem lehetett volna jelentősen mérsékelni azok negatív hatását, amennyiben a De Poli gondosan megtervezi és irányítja a megrendeléseit. A fenti megfontolások alapján a Bizottság megállapítja, hogy a meghosszabbítás iránti kérelmet alátámasztó körülmények nem minősíthetők kivételesnek vagy előre nem láthatónak, amennyiben a C 241 hajó átadásának késedelmé nem volt váratlan vagy védhető az olasz támogatási program (29) bekezdése alapján.
- (66) Végül pedig az olasz hatóságok a C 241 hajó átadási időpontjának 8 hónapos – 2007. december 31-től 2008. augusztus 31-ig történő – meghosszabbítása iránti kérelmet nyújtottak be, de a szóban forgó 8 hónapból csupán 7 tekintetében adtak bármiféle indokolást.
- (67) A De Poli által építendő hajókkal⁽²⁸⁾ kapcsolatos korábbi meghosszabbítás iránti kérelmekről eltérően, a vizsgált tárgyat képező ügyben az olasz hatóságok által kért hosszabbítás időtartama meghaladja az említett hatóságok által annak kizárólagos indokaként említett késedelem (a sebességváltó berendezés késedelmes szállítása) időtartamát; tehát nem állapítható meg, hogy ok-okozati kapcsolat állna fenn a meghosszabbítás iránti kérelem alapjául szolgáló késedelem, valamint a lényeges alkatrészek késedelmes szállítása között.
- (68) A De Poli végül csupán 2008. november 3-án adta át a hajót. Más szóval a késedelem nem pusztán az indokál felhozott tényezőknek tulajdonítható időt haladta meg, hanem a kért meghosszabbítás határidejét is. Olaszország nem adott semmilyen magyarázatot a hajó átadásának további 2 hónapos utólagos késedelmére, és e 2 hónap vonatkozásában nem érkezett semmilyen meghosszabbítás iránti kérelem a Bizottsághoz.
- (69) Ebből következően még amennyiben az eredeti késedelem indokolt volna is, és a Bizottság megadná a kért meghosszabbítást, a C 241-es hajó építése akkor sem volna támogatható az olasz támogatási program alapján, mivel az építés során a meghosszabbított végső határidőt sem tartották tiszteletben.

VII. KÖVETKEZTETÉS

- (70) Ami a C 242, C 243 és C 244 hajókat illeti, mivel az olasz fél hivatalosan visszavonta az átadási határidő meghosszabbítása iránti kérelmét, és nem került sor semmilyen kifizetésre, a hivatalos vizsgálati eljárás okafofottá vált és le kell zárni.
- (71) Ami a C 241 hajót illeti, ezen értékelés alapján megállapítást nyert, hogy nem teljesülnek a hároméves átadási határidő meghosszabbításának biztosításához szükséges feltételek, továbbá a hajó tényleges átadására a kérelmezett hosszabbítás megadása esetén biztosított határidőn túl került sor. Ennélfogva a C 241 hajó építése nem támogatható az ideiglenes védintézkedésről szóló rendletre épülő N 59/2004. számú olasz támogatási program alapján.
- (72) Mivel az olasz hatóságok megerősítették, hogy a támogatást nem folyósították a De Polinak, nincs szükség a támogatás visszafizettetésére.

⁽²⁸⁾ Vö.: az N 586/03. és az N 589/03. számú ügyekkel.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Olaszország által a De Poli javára végrehajtani kívánt állami támogatás, valamint a C 241 hajó átadására vonatkozó hároméves határidő meghosszabbítása, az ideiglenes védintézkedésről szóló rendeletre épülő N 59/2004. számú olasz támogatási program alapján nem egyeztethető össze a belső piaccal.

Következésképpen a Bizottság az intézkedés végrehajtását nem engedélyezi.

2. cikk

Olaszország e határozat kézhezvételétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a határozatnak való megfelelés érdekében elfogadott intézkedésekről.

3. cikk

Ami a C 242, C 243 és C 244 hajókat illeti, mivel az olasz fél hivatalosan visszavonta az átadási határidő meghosszabbítása iránti kérelmét, a hivatalos vizsgálati eljárás okafogyottá vált és le kell zárni.

4. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2010. október 27-én.

a Bizottság részéről

Joaquín ALMUNIA

alelnök

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2012. június 27.)

az SA.28356 (C 37/09) (korábbi N 226/09) sz. állami támogatásról – Habidite Alonsotegi

(az értesítés a C(2012) 4194. számú dokumentummal történt)

(Csak a spanyol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2013/198/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre ⁽¹⁾ és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel a C 37/09. (korábbi N 226/09.) számú támogatás vonatkozásában a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást megindító bizottsági határozatra ⁽²⁾,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy a fent említett rendelkezések értelmében nyújtsák be észrevételeiket, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) A spanyol hatóságok 2009. április 15-én jogbiztonsági okokból bejelentettek két megállapodást, amelyet 2006. december 15-én kötöttek meg egyrészt a Bizkailur S.A. (a továbbiakban: Bizkailur) és a Diputación Foral de Bizkaia (a továbbiakban: a Diputación), és másrészt a magántulajdonban lévő Habidite Technologies País Vasco S.A. (a továbbiakban: Habidite), a Grupo Empresarial Afer S.L. (a továbbiakban: az Afer csoport) és a Habidite csoport között.

⁽¹⁾ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikke helyébe 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107., illetve 108. cikke lépett. A két rendelkezés tartalmilag azonos. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107. és 108. cikkére való hivatkozást – adott esetben – az EK-Szerződés 87. és 88. cikkére történő hivatkozásként kell érteni.

⁽²⁾ A Bizottság 2009. december 2-i C(2009) 9310 végleges határozata (HL C 61., 2010.3.12., 6. o.).

- (2) A bejelentett megállapodásokra vonatkozóan 2009. december 2-án a Bizottság a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése értelmében hivatalos vizsgálati eljárást indított (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) ⁽³⁾. Az eljárás megindításáról szóló határozatot 2010. március 12-én tették közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában ⁽⁴⁾.

- (3) A spanyol hatóságok nem nyújtottak be észrevételeket az eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozóan. A Habidite 2010. április 9-i levelében tette meg az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeit. Az észrevételeket a 2010. április 15-i levélben továbbították a spanyol hatóságoknak, amelyek 2010. május 12-i levelükben válaszoltak. Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban egyetlen harmadik fél sem nyújtott be észrevételeket.

- (4) A Habidite 2010. szeptember 6-án az 1049/2001/EK rendelet ⁽⁵⁾ alapján hozzáférést kért a spanyol hatóságoktól származó ügyiratokhoz. A Bizottság 2010. szeptember 10-én konzultált a spanyol hatóságokkal erről a kérelemről. A spanyol hatóságok szeptember 13-án azt válaszolták, hogy nem ellenzik a Habidite hozzáférését a kért dokumentumokhoz. A dokumentumokat 2010. október 7-én továbbították a Habidite számára.

- (5) A Bizottság 2010. június 28-i, illetve 2010. december 8-i levelében további információkat kért a spanyol hatóságoktól, amelyek erre 2010. július 26-án, illetve 2011. január 14-én válaszoltak.

- (6) A Habidite további észrevételeket és egyéb információkat szolgáltatott 2010. július 27-én, amelyekre a spanyol hatóságok 2011. november 3-án válaszoltak; 2011. április 6-án (ezeket 2011. április 13-án iktatták), amelyekre a spanyol hatóságok 2011. május 30-án válaszoltak (ezt 2011. június 6-án iktatták); valamint 2011. július 7-én. A Habidite kérésére a Bizottság szervezeti egységei 2011. február 3-án Brüsszelben találkoztak a Habidite képviselőivel.

⁽³⁾ Lásd a 2. oldalon található lábjegyzetet.

⁽⁴⁾ Lásd a 2. oldalon található lábjegyzetet.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 30-i 1049/2001/EK rendelete az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről, (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

II. ELŐZMÉNYEK

Szerződő felek

- (7) Az e határozat tárgyát képező két megállapodás 2006. december 15-én jött létre egyrészt a Bizkailur és a Diputación, másrészt a Habidite, az Afer csoport és a Habidite csoport között.
- (8) A Bizkailur a Diputación 100 %-os tulajdonában lévő vállalkozás, melynek társadalmi célkitűzése, hogy földterületeket vásároljon és tegyen alkalmassá ipari projektek és szociális lakások céljára Bizkaia tartományban. 2010 júniusában a Bizkailur más, hasonló tevékenységi körrel rendelkező állami vállalatokkal összeolvadt a jelenlegi Azpiegiturak S.A.U. vállalkozásba, amely a Diputación 100 %-os tulajdonában áll és ugyanilyen tevékenységeket folytat ⁽⁶⁾.
- (9) A Habidite csoporthoz tartozó más vállalkozásokkal együtt a Habidite a magántulajdonban lévő Afer csoport részét képezi, amelynek székhelye Ortuellában (Bizkaia tartomány) található ⁽⁷⁾. A bejelentés időpontjában az Afer csoport összesen 13 vállalkozást foglalt magában, amelyek az építőiparban és a rokoniparágakban működnek ⁽⁸⁾. Abban az időpontban az Afer csoport összes vállalkozása a [...] ^(*) többségi tulajdonában állt. A Diputación és a Habidite szerint a bejelentett két megállapodás megkötésekor sem a Habidite, sem az Afer csoport nem minősült a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás ⁽⁹⁾ (a továbbiakban: a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás) 9., 10. és 11. pontja értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak.

A Habidite projekt

- (10) A bejelentett megállapodásokat a Habidite által végrehajtandó beruházási projekt támogatása érdekében kötötték meg. A projekt célja, hogy épületelem-gyártat (a továbbiakban: a Habidite gyár) létesítsenek Alonsotegiben, amely Gran Bilbao megyében található település. Ez a megye a megállapodások megkötésekor a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett támogatott területnek minősült ⁽¹⁰⁾. A támogatott területen a Habidite gyár révén 1 100 új álláshelyet akartak létrehozni.

⁽⁶⁾ http://www.azpiegiturak.bizkaia.net/index.php?option=com_content&task=view&id=140&Itemid=185.

⁽⁷⁾ Lásd: <http://www.grupofer.com/>.

⁽⁸⁾ A nemrégiben alapított Habidite Technologies Alonsotegi S.A. kivételével, amelyre vonatkozóan a bejelentett megállapodások létrejöttek.

^(*) Bizalmas információk.

⁽⁹⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

⁽¹⁰⁾ Lásd a Bizottság 2000.5.17-i határozatát az N 773/99. sz.–Spanyolország állami támogatásról, amelyben jóváhagyja Spanyolország regionális támogatás térképét a 2000–2006 közötti időszakra. A határozat a következő internetes oldalon található: http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-1999/n773-99.pdf

- (11) Az új gyárban az úgynevezett Habidite épületelemeket, vagyis olyan előregyártott épületelemeket akartak gyártani, amelyekből közvetlenül lakásokat és épületeket lehetne összeállítani. A Habidite épületelemeket a gépjárműiparban alkalmazotthoz hasonló összeszerelőgépsor-technológiával kívánták gyártani, hogy ezt követően elszállítsák a tervezett felhasználási helyre és ott közvetlenül összeszereljék. A terméket nem csupán az alkalmazott egyedi gyártástechnológia miatt tartották innovatívnak, hanem azért is, mert időt és erőforrásokat lehet megtakarítani a végtermék (épületek és lakások) összeszerelésekor, valamint energiamegtakarítást lehetővé tevő anyagokat lehet felhasználni. A vállalkozás e termékkel kapcsolatban több szabadalmi kérelmet is benyújtott ⁽¹¹⁾.

- (12) A Diputación által benyújtott információk alapján a bejelentett két megállapodás aláírásakor az Alonsotegiben tervezett beruházási projekt becsült költségei 55 millió EUR-t tettek ki a következő megoszlásban:

Földterületek	4,8 millió EUR
Ipari épületek	22,5 millió EUR
Közművesítés	4,04 millió EUR
Berendezések	24,0 millió EUR
Összesen	55,34 millió EUR

- (13) A becslések szerint a tervezett Habidite gyár működésének első éveiben éves szinten 3 500 lakást állítana elő, a teljes termelési kapacitás elérésekor pedig 4 500-at.

A szociális lakásokra vonatkozó jogi keret Baszkföldön

- (14) A 2006. december 15-én megkötött, bejelentett megállapodások hátterének megértéséhez röviden bemutatjuk a Baszkföldön a szociális lakások biztosítására alkalmazandó jogi keretet.

⁽¹¹⁾ A Habidite-nek a bejelentett megállapodások megkötésekor rendelkezésre álló (időpont megjelölése nélküli) üzleti terve alapján e termékkel kapcsolatban összesen 56 szabadalmi kérelmet nyújtottak be. A felek nem jelezték, hogy elfogadták-e ezeket a kérelmeket. A Habidite épületelemek jellemzőiről további információk a Habidite internetes oldalán találhatók a következő címen: <http://www.habidite.com/description.html>.

(15) A 2008-as válság kezdete előtt az ingatlanpiaci átlagárak ebben az autonóm közösségben Spanyolország többi részéhez képest magasabbak voltak, és ez a határozat időpontjáig nem változott. A baszkföldi hatóságok arra törekedtek, hogy támogatási, illetve részleges támogatási program keretén belül (támogatott lakások, illetve rögzített árú lakások) szociális lakáshoz juttassák a leginkább hátrányos helyzetű állampolgárokat. A szociális lakások e két kategóriájának jellemzőit a (16)–(19) preambulumbekzdés ismerteti.

(16) A földterületekről és városrendezésről szóló 2/2006. törvény⁽¹²⁾ (*La Ley 2/2006 de Suelo y Urbanismo*, a továbbiakban: a 2/2006. regionális törvény) meghatározza a következőket:

a) a támogatott, illetve a rögzített árú lakásokra a lakáscélú beépíthető belterület 40 %-át – lakástípusonként 20–20 %-ot – kell fenntartani (a 2/2006. regionális törvény 80. cikkének (2) bekezdése);

b) a lehetőség szerint lakáscélú beépíthető külterület esetében 55 %-ot kell fenntartani a támogatott lakásokra és 20 %-ot a rögzített árú lakásokra (a 2/2006. regionális törvény 80. cikkének (3) bekezdése).

(17) A részleges támogatási programba tartozó hivatalosan támogatott lakások (rögzített árú lakások) átmenetet képeznek a hivatalosan támogatott lakások és a piacon szabadon értékesíthető lakások között. A 2/2006. regionális törvény a rögzített árú lakások árának felső határát a támogatott lakások maximális árának legfeljebb 1,7-szeresében állapította meg. Bizkaia tartományban a támogatott lakások maximális árát a lakásügyi és szociális minisztérium⁽¹³⁾ 2004.8.1-jei rendelete alapján állapították meg. A rendelet kezdeti szabályozott árat határozott meg, amelyet ezt követően a spanyol statisztikai hivatal által meghatározott fogyasztói árindexnek megfelelően minden évben ki kell igazítani.

(18) A Diputación szerint 2006-ban a bejelentett megállapodások megkötésekor a támogatott lakásokra vonatkozóan kiszámított és alkalmazandó maximális árak a következők voltak:

— a 2004.8.1-jei rendelet I. mellékletében felsorolt önkormányzatok esetében 1 351,86 EUR/m²;

— a 2004.8.1-jei rendelet II. mellékletében felsorolt önkormányzatok esetében 1 307,94 EUR/m²;

— a többi önkormányzat esetében 1 181,54 EUR/m²;

— a melléképületek (garázs/raktárhelyiség stb.) esetében 472,40 EUR/m².

A rögzített árú lakások árának felső határát a fent említett árak legfeljebb 1,7-szeresében állapították meg.

(19) A Diputación megállapítja, hogy amikor a Bizkailur megkötötte a Habidite-tel a bejelentett megállapodásokat, a Bizkailur a helyi önkormányzás alapjait szabályozó, 1985. április 2-i 7/1985 törvény (*La Ley 7/1985, de 2 de abril de 1985, reguladora de las Bases del Régimen Local*, a továbbiakban: a 7/1985. törvény)⁽¹⁴⁾ értelmében járt el, amely hatáskörrel ruházta fel az önkormányzatokat a helyi érdekű ügyek igazgatása, így többek között a szociális lakások biztosítása tekintetében (25. cikk). Az 1372/1986. királyi törvényrendelet (*Real Decreto 1372/1986*) 109. cikkének (2) bekezdése és a 7/1985. törvény (egységes szerkezetbe foglalt változat) 79. cikke alapján az önkormányzatok vagy ellenérték fejében, vagy díjmentesen a Bizkailurra ruházták át a szociális lakásokkal kapcsolatos célkitűzések megvalósításához szükséges eszközöket. A bejelentett megállapodások megkötésekor (2006. december 15-én) ezek a célkitűzések a 2004–2007 közötti időszakban Bizkaia tartományban a szociális lakások biztosításával kapcsolatos, a Diputación által 2004-ben elfogadott tervben szerepeltek: ez a *Plan Foral de actuación en materia de vivienda 2004–2007* (a továbbiakban: a Plan Foral). A Diputación szerint a Plan Foral azt irányozta elő, hogy a Bizkailur a 2004–2007 közötti időszakban a támogatási program keretén belül összesen 3 000 lakást fog biztosítani.

A bejelentett megállapodások

(20) Az eljárás megindításáról szóló határozatban 1. intézkedésként szereplő első megállapodás (a továbbiakban: a földterületekre vonatkozó megállapodás) értelmében a Diputación és a Bizkailur vállalta, hogy ez utóbbi Alonsotegi önkormányzatának Montealegre nevű ipari területén megvásárol egy 101 430 m²-es földterületet (81 600 m² a gyár ipari céljaira, 5 300 m² irodákra és 14 300 m² egyéb ipari felhasználásra) és ipari célú használatra alkalmassá teszi. A megállapodás időtartama az aláírásától számított legfeljebb 24 hónap (a megállapodás második része 1. cikkének ii. pontja). A Bizkailur a megállapodás aláírásától számított 12 hónapon belül a Habidite-re ruházná át a földterületek tulajdonjogát (a megállapodás második része 1. cikkének iii. pontja) „minden díjtól, költségtől vagy hozzájárulástól mentesen”, „a Bizkailurnál a megvásárláskor felmerült tényleges költséggel” megegyező áron (a megállapodás második része 1. cikkének vi. pontja). A Habidite a vételárát négy,

⁽¹²⁾ BOPV (Boletín oficial del País Vasco), 2006/138. sz., 15396 o.

⁽¹³⁾ Regionális támogatási térkép.

⁽¹⁴⁾ Boletín Oficial del Estado (BOE) 80. sz., 1985.4.3., 8945. o.

egyenként a vételár 25 %-ával megegyező összegű részletben fizetné ki a tulajdonjog átszállásának időpontjától számított negyedik, ötödik, hatodik és hetedik év végén.

b) 75 m²-nél kisebb hasznos alapterületű lakások: a Bizkailur által alkalmazott ár 83,30 %-a plusz a melléképületekért (garázs, raktárhelyiség) kapott ár 100 %-a.

- (21) Az eljárás megindításáról szóló határozatban 2. intézkedésként szereplő második megállapodás (a továbbiakban: a lakásokra vonatkozó megállapodás) értelmében a Diputación vagy közvetlenül, vagy a Bizkailur révén összesen 1 500 lakást vásárolna meg a Habidite-től, melyekből 750 lakás 75 m²-nél kisebb alapterületű. A Diputación, illetve a Bizkailur 2007. májustól 2010. június végéig rendelné meg az 1 500 lakást, hogy 2011. májusban átadhassa az összesen 1 500 lakást.
- (22) A megállapodás tárgyát képező lakásokat a Bizkailur által a Habidite rendelkezésére bocsátott földterületeken építenék meg, és a rögzített árú lakások rendszerébe tartozó lakásokként értékesítené vagy közvetlenül a Diputación, illetve a Bizkailur, vagy maga a Habidite, az alkalmazandó maximális árakra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően (lásd a (14)–(19) preambulumbekendést). Amennyiben ezeket a lakásokat a Diputación, illetve a Bizkailur értékesítené, a Habidite nem szerezne meg azon földterületek tulajdonjogát, amelyeken a lakásokat megépítették. Ebben az esetben a Habidite feladata kizárólag a lakások megépítése lenne.
- (23) A megállapodás úgy rendelkezett, hogy kivételes körülmények között a megállapodás tárgyát képező lakások közül néhány esetében a Habidite, illetve az Afer csoport építettként is eljárhat (a lakásokról szóló megállapodás A. cikkének f) pontja). Ezekben a kivételes esetekben a Habidite, illetve az Afer csoport először megkapná a lakások megépítéséhez szükséges földterületek tulajdonjogát, ezt követően megépítené a lakásokat, végül pedig rögzített árú lakásként értékesítené ezeket. Ilyen esetekben a Habidite, illetve az Afer csoport a (24) preambulumbekendésben foglaltak szerint csak a lakásokra meghatározott árat tartaná meg, míg az ár földterületre vonatkozó részét átutalnák a Diputación és/vagy a Bizkailur számára.
- (24) A lakásokra vonatkozó megállapodás A. cikkének e) pontja alapján a Habidite-t megillető ár az 1 500 lakásra a következő:
- a) 75 m²-t meghaladó hasznos alapterületű lakások: a Bizkailur által alkalmazott ár 83 %-a plusz a melléképületekért (garázs, raktárhelyiség) kapott ár 100 %-a;
- b) 75 m²-nél kisebb hasznos alapterületű lakások: a Bizkailur által alkalmazott ár 83,30 %-a plusz a melléképületekért (garázs, raktárhelyiség) kapott ár 100 %-a.
- (25) A Bizkailur így a lakásokért kapott ár fennmaradó 17 %-át, illetve 16,70 %-át tartotta volna meg (a melléképületek, garázs, raktárhelyiség stb. kivételével, amelyeknek teljes eladási ára a Habidite-ét illelné meg).
- (26) A Diputación által benyújtott példa alapján a Habidite egy rögzített árú lakásként 2006-ban értékesített 75 m²-es ingatlanért a következő összeget kapta volna: 143 060,58 EUR (a 75 m² 83 %-a × 1,351 EUR × 1,7), plusz 28 107,6 EUR a melléképületekért (a 35 m² 100 %-a × 472,4 EUR). A teljes ár így 200 459,5 EUR, amennyiért a Bizkailur a rögzített árú lakást értékesítette volna.
- (27) A lakásokra vonatkozó megállapodás A. cikkének g) pontja szerint kivételes alapon a Diputación, illetve a Bizkailur piaci áron értékesíthetné a Habidite-tel kötött megállapodás tárgyát képező 1 500 lakás egy részét. Ebben az esetben a Habidite az eladási árnak az A. cikk e) pontjában kikötött és a (24) preambulumbekendésben említett ugyanezen százalékát kapná meg.
- (28) A lakásokra vonatkozó megállapodás Habidite-vel való megkötését megelőzően a Diputación és a Bizkailur nem folytatott le nyílt közbeszerzési eljárást.
- A Habidite projekt felfüggesztése
- (29) A Habidite projektet végül gyakorlatilag félbehagyták. A Diputación szerint ennek fő oka az volt, hogy a Bizkailurnál többletköltség merült volna fel ahhoz képest, mint amennyit a Habidite gyár létesítéséhez szükséges földterületek megvásárlása és ipari célokra alkalmassá tétele tekintetében eredetileg terveztek.
- (30) A Diputación tájékoztatása⁽¹⁵⁾ alapján a Bizkailur a projekt céljára 2007 májusa és 2008 áprilisa között 205 487,73 m² földterületet vásárolt, amelyért összesen 4,7 millió EUR-t fizetett. A Diputación szerint további 95 000 m²-t kellett volna megvásárolni, amelynek többletköltségét körülbelül 2,6 millió EUR-ra becsülték. A földterületek ipari célokra való alkalmassá tételének költségeit 2009 márciusában 28,5 millió EUR-ra becsülték.

⁽¹⁵⁾ A Diputación által 2009. szeptember 23-án, a hivatalos vizsgálati eljárás kezdetét megelőzően benyújtott információk alapján.

- (31) A Bizkailur által e projekt céljára már megvásárolt földterületek tulajdonjogát nem ruházták át a Habidite-re.

III. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT

- (32) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló, 2009. december 2-i határozatában⁽¹⁶⁾ úgy vélte: úgy tűnik, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás egyaránt a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást tartalmaz. Úgy tűnt továbbá, hogy a támogatás semmilyen vonatkozó állami támogatási szabály alapján nem egyeztethető össze a Szerződéssel.

A támogatás megléte

- (33) A földterületekre vonatkozó megállapodás tekintetében a Bizottság előzetesen arra a következtetésre jutott, hogy a földterületek megvásárlásával és alkalmassá tételével kapcsolatban a kedvezményezett által teljesítendő visszafizetés feltételei kamatmentes kölcsönhöz hasonlítanak, és ez a Habidite számára olyan előnyt biztosítana, amelyhez a piacon nem juthatott volna hozzá.
- (34) A lakásokra vonatkozó megállapodás tekintetében az eljárás megindításáról szóló határozat szerint úgy tűnt, hogy a Bizkailur által az 1 500 lakásért fizetendő vételár nem igazodik a piaci viszonyokhoz, mivel a kedvezményezett saját üzleti tervében úgy számolt, hogy a Bizkailurtól 2 012,19 EUR/m²-es átlagárát fog kapni, ugyanakkor piaci feltételek mellett ez az átlagár a becslések szerint 1 762,6 EUR/m² lenne.
- (35) A P&O Ferries ügyben hozott bírósági ítéletre utalva⁽¹⁷⁾ a Bizottság megjegyezte: több jel is arra mutat, hogy a Habidite előnyhöz jutott: a) a lakásokra vonatkozó megállapodást nem nyílt közbeszerzési eljárás alapján kötötték meg; b) a Diputación Foral de Bizkaia és a Bizkailur nem hivatkozott a szociális lakások biztosítása iránti igényre és nem is bizonyította azt; és c) a lakásokra vonatkozó megállapodás számolt azzal a lehetőséggel, hogy a Habidite-től megvásárolt 1 500 lakást részben a piacon értékesítik. A Bizottság továbbá azt is jelezte: azzal, hogy az új gyár termelésének egy jelentős részét működése első éveiben megvásárolnák, mérsékelnék az új beruházási projektekkel általában együttjáró kockázatokat. Ami az állami források felhasználását és az államnak való betudhatóságot illeti, a Bizottság a két megállapodásban foglalt esetleges támogatással kapcsolatban megjegyezte, hogy a Bizkailur 100 %-os állami tulajdonban, illetve állami ellenőrzés alatt áll, valamint, hogy az állam által rábízott feladatokat lát el. A szelektivitás tekintetében a Bizottság megállapította, hogy a megállapodásokból a Habidite és az Afer csoport egyértelmű és kizárólagos előnyhöz jutott. A verseny torzításával és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatással

kapcsolatban a Bizottság kiemelte, hogy a Habidite az intenzív versennyel jellemezhető építőiparban működik, ahol egy vállalkozásnak nyújtott támogatás a többi tagállam vállalkozásainak hátrányt okozhat.

Összeegyeztethetőség

- (36) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában aggályait fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatásban⁽¹⁸⁾, a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendeletben⁽¹⁹⁾, valamint az „Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című közleményben⁽²⁰⁾ előírt összeegyeztethetőségi kritériumok alapján a bejelentett megállapodásokban foglalt esetleges támogatás összeegyeztethető-e a Szerződéssel.

IV. A SPANYOL HATÓSÁGOKTÓL KAPOTT ÉSZREVÉTELEK

- (37) A spanyol hatóságok nem nyújtottak be észrevételeket az eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozóan (lásd a (3) preambulumbekendést), viszont az eljárás megindításáról szóló határozatot követően a Bizottság kérésére további információkat szolgáltatott, valamint néhány, a Habidite által felsorakoztatott érvre is válaszoltak. A válaszokat és a további információkat a (48)–(54) preambulumbekendés foglalja össze.

V. HARMADIK FELEKTŐL ÉRKEZETT ÉSZREVÉTELEK

- (38) Amint azt a (3) és a (6) preambulumbekendésben jeleztük, a Habidite 2010. április 9-én nyújtotta be észrevételeit az eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozóan, valamint további információkat és észrevételeket küldött 2010. július 27-én, 2011. április 6-án és 2011. július 7-én. A beküldött információk egyrészt olyan ténybeli előzményeket tartalmaztak, amelyekről a Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozat elfogadásakor nem volt tudomása, másrészt olyan érveket, amelyekkel a Habidite a bejelentett megállapodásokban foglalt támogatás meglétét vitatta. A Habidite által benyújtott érvek és a további ténybeli előzmények összefoglalását a (39)–(47) preambulumbekendés tartalmazza.

Ténybeli előzmények

- (39) Először is, a Habidite arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodással egyidőben egy harmadik megállapodást is kötöttek (2006. december 15.). A harmadik megállapodásban (a továbbiakban: a képzési támogatásra vonatkozó megállapodás) a Diputación vállalta, hogy a Habidite gyárban alkalmazandó 1 100 új munkavállaló tekintetében képzési támogatást nyújt a Habidite számára. A Diputación konkrétan azt vállalta, hogy fedezi az 1 100 munkavállaló képzési költségeit, a Habidite pedig arra

⁽¹⁶⁾ Lásd a 2. oldalon található lábjegyzetet.

⁽¹⁷⁾ Lásd a T-116/01. és T-118/01. sz. P&O European Ferries (Vizcaya) és Diputación Foral de Vizcaya kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletet (EBHT 2003., II-2957. o.).

⁽¹⁸⁾ HL C 54., 2006.3.4., 13. o.

⁽¹⁹⁾ HL L 214., 2008.8.9., 3. o.

⁽²⁰⁾ HL C 83., 2009.4.7., 1. o. (egységes szerkezetbe foglalt változat).

vállalt kötelezettséget, hogy legalább 5 évig fenntartja az 1 100 új álláshelyet. A Habidite projekt sikertelensége miatt a képzési támogatásról szóló megállapodást gyakorlatilag ugyancsak felfüggesztették (lásd a (29)–(31) preambulumbekendést).

- (40) Másodszor, a Habidite dokumentumokat nyújtott be arról, hogy a baszk kormány 2008. december 30-i határozata alapján a csoportmentességet élvező XR 175/2007. regionális támogatási program keretében 6 millió EUR összegű regionális támogatást ítélték oda a Habidite projekt javára ⁽²¹⁾.
- (41) Harmadszor, a Habidite közölte, hogy a Habidite projekt felfüggesztését követően 2009. február 6-i és szeptember 17-i levelében közigazgatási peres eljárást indított a Diputaciónnal és a Bizkailurral szemben a három megállapodás értelmében vállalt kötelezettségek teljesítésének elmulasztása miatt. A Habidite azt is közölte, hogy szándékában áll folytatni az eljárást az illetékes spanyol bíróságok előtt.

A támogatás megléte és összeegyeztethetőség

- (42) A Habidite álláspontja szerint a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás nem teljesíti azokat a kumulatív kritériumokat, amelyek alapján a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást tartalmazna.
- (43) Az előnytől különböző állami támogatást magában foglaló elemek tekintetében a Habidite a következő érveket sorakoztatta fel, amelyek a bejelentett két megállapodás tekintetében azonosak:
- a) Egyik megállapodás sem vonja maga után állami források átruházását, mivel – tekintve, hogy piaci feltételek mellett lebonyolított műveletekről van szó – nem eredményezik állami források elvesztését (a PreussenElektra-ügyben hozott bírósági ítélet ⁽²²⁾ alapján).
- b) Az a tény, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodás megkötését nem előzte meg nyílt közbeszerzési eljárás, nem jelenti a szelektivitási kritériumok teljesítését. A helyi önkormányzás tekintetében a hatályos jogi rendelkezések átdolgozott szövegének jóváhagyásáról szóló, 1986. április 18-i 781/1986. királyi törvényerejű rendelet (*Real Decreto Legislativo nº 781/1986, de 18 de abril de 1986, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales vigentes en materia de Régimen Local*) ⁽²³⁾, valamint az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanács irányelv ⁽²⁴⁾ 31. cikke értelmében a szóban forgó megállapodások

közvetlenül, tehát nyílt közbeszerzési eljárás nélkül is megkötethetők, amennyiben a projekt műszaki jellege vagy a kizárólagos jogok védelme azt indokoltá teszi.

- c) A termékjellemzők és az összeszerelési technológia szempontjából a Habidite előregyártott elemek egyedi jellemzői kizárják a verseny torzításának, illetve a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatásnak a lehetőségét. A spanyol versenypolitikai hatóság az N-09084. sz. Ristretto Group kontra Williams Scotsman és az N-04059. sz. TDR Capital kontra Agelco ügyben az érintett piacokat az „előregyártott elemekből álló épületek gyártásának, értékesítésének és bérbeadásának” piacaiként határozta meg. E meghatározás alapján a Habidite épületelemek olyan egyedi jellemzőkkel rendelkeznek, amelyeknek köszönhetően a vállalkozásnak nincsenek közvetlen, a két megállapodás által esetlegesen hátrányosan érintett versenytársai. Másrészt a Bizottság az M2473. sz. Finnforest kontra Moelven Industrier ügyben hozott határozatában ⁽²⁵⁾ megállapította, hogy az előregyártott elemekből álló épületek piaca helyi vagy regionális, mivel a szállítási költségek miatt nagy távolságok között nem alakul ki verseny. A termék technológiai jellemzőinek köszönhetően a Habidite árai mindenestre nagyon versenyképesek voltak.

- (44) A Habidite konkrét részletes érvelést is benyújtott annak megkérdőjelezésére, hogy a két megállapodás bármelyike révén előnyhöz jutott volna.
- (45) A lakásokra vonatkozó megállapodás tekintetében a Habidite lényegében úgy érvel, hogy nem juthatott volna semmilyen előnyhöz, mivel a rögzített vételárak nemhogy meghaladták a piaci árakat, hanem valójában azoknál alacsonyabbak voltak. Különösen az alábbiakról van szó:
- a) A megállapodás értelmében a Habidite számára a lakásokért fizetendő árak meghatározás szerint a piaci szint alatt voltak, figyelembe véve, hogy a lakásokat a Bizkailur a szabályozott piaci szint alatti áron értékesítene, amelyet a jogszabály szerint a rögzített árú lakásokra állapítanak meg (lásd a (14)–(19) preambulumbekendést).
- b) A Habidite által épített lakásokért a Bizkailur által kapott 2 010,19 EUR/m² átlagár megfelelt azoknak az átlagáraknak, amelyeket a Bizkailur hasonló megállapodások értelmében abban az időben fizetett támogatott lakások és rögzített árú lakások megépítéséért. A Habidite szerint például a Bizkailur 2007-ben Lemoiz-ban 2 277 EUR/m², Zierbanában 1 964 EUR/m², Areatzában pedig 2 021 EUR/m² árat fizetett szociális lakások megépítéséért. 2007-ben négy bizkaiai önkormányzatban a rögzített árú lakásoként értékesített 84 m²-es lakások átlagára 1 808,69 EUR/m² volt ⁽²⁶⁾.

⁽²¹⁾ Közzétéve a BOPV-ben (Boletín Oficial del País Vasco), 194. sz., 2007.10.8.

⁽²²⁾ A C-379/98 sz. PreussenElektra ügyben hozott ítélet, (EBHT 2001), I-02099.

⁽²³⁾ BOE, 96. sz., 1986.4.22.

⁽²⁴⁾ HL L 134., 2004.4.30., 114. o.

⁽²⁵⁾ HL C 239., 2001.8.25., 9. o.

⁽²⁶⁾ Lásd: www.behargintza.net/home2/Bizkaiaimedia/Contenido_Noticia.asp?TNo_Codigo=0&Not-Codigo=1196&Tem_Codigo=7&Texto=plan%foral%20vivienda.

- c) Mindenesetre a lakásokra vonatkozó megállapodás értelmében (lásd a (24) és a (25) preambulumbekendést) a Habidite a 75 m²-nél nagyobb lakások esetében a 2 010,19 EUR/m²-es átlagár 83 %-át, a 75 m²-nél kisebb lakások esetében pedig az átlagár 83,30 %-át kapta volna meg. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az eljárás megindításáról szóló határozatban tévesen szerepel, hogy e megállapodás értelmében a Habidite maga 2 010,19 EUR/m²-es árat kapna.
- d) Az az átlagár, amelyet a Bizkailur kapna a Habidite által épített lakásokért, sokkal alacsonyabb volt ahhoz képest, mint amennyit a tartományban a szabadpiacon értékesített hasonló lakásokért fizettek. Bizkaia tartományban 2007-ben a piaci átlagár 2 921,9 EUR/m² volt ⁽²⁷⁾.

- (46) A földterületekre vonatkozó megállapodás tekintetében a Habidite úgy érvel, hogy semmilyen előnyhöz nem jutott, mivel az ő értelmezése szerint a megállapodásban foglaltak alapján nemcsak a földterület megvásárlásával és alkalmassá tételével kapcsolatban ténylegesen felmerült költségeket kell visszatérítenie a Bizkailur számára, hanem a műveléssel kapcsolatos finanszírozási költségeket is.
- (47) A Habidite ezenfelül vitatja a Diputación által a földterületek megvásárlásával és alkalmassá tételével kapcsolatban becsült költségeket. A földterületekre vonatkozó megállapodás alapján a Bizkailurnak erre a projektekre csak 101 403 m² földterületet kellett megvásárolnia, és nem a Diputación által megadott 205 000 m²-t. Ezenfelül tévesen szerepelnek a 254 785 m²-es földterület ipari célokra való alkalmassá tételének költségei, amelyek a Diputación szerint elérik a 28,5 millió EUR-t. Úgy tűnik, hogy ezek a költségek sokkal inkább azokkal a költségekkel egyeznek meg, amelyek a Diputaciónnál egy másik projekt, nevezetesen a Kadagua autópálya Kastrejana-Arbuio-Sodupe közötti szakaszának megépítése vonatkozásában merültek fel. A Habidite álláspontja szerint továbbá a Habidite projekt céljára megvásárolt földterületeket jogellenesen hulladéklerakásra használták, amint azt a Barakaldo-i Elsőfokú Bíróság 2010. szeptember 1-jén a 148/2010. sz. ítéletében megállapította.

VI. A SPANYOL HATÓSÁGOKTÓL ÉRKEZETT TOVÁBBI INFORMÁCIÓK ÉS A HABIDITE ÉSZREVÉTELEIRE ADOTT VÁLASZAIK

- (48) A Diputación a Bizottság kérdéseire adott válaszában megerősítette, hogy a Habidite projektet félbehagyták,

valamint nem teljesítették a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás alapján a Habidite-tel szemben vállalt szerződéses kötelezettségeiket.

- (49) A képzési támogatásra vonatkozó megállapodás tekintetében (lásd a (39) preambulumbekendést) a Diputación hangsúlyozza, hogy – a megállapodás 10. cikke szerint – a vonatkozó jogszabályok betartásának feltételével vállalt kötelezettséget a Habidite gyár 1 100 munkavállalójának képzéséhez nyújtott támogatásra, ami hallgatóságosan azt is magában foglalta, hogy a támogatást végül bejelentik a Bizottságnak, amely az alkalmazandó állami támogatási szabályoknak megfelelően engedélyezi azt. A Diputación megerősítette, hogy az említett képzési támogatást nem folyósították.

- (50) Amikor a Bizottság a bejelentett megállapodások és a baszk kormány által 2008-ban odaítélt regionális támogatások közötti összefüggésről, valamint arról kérdezte a Diputációt, hogy a két intézkedéscsomag ugyanarra a beruházási projektekre vonatkozik-e, az nem zárta ki, hogy ugyanarról a beruházási projektről lenne szó. A Diputación ugyanakkor aláhúzza: ez nem jelenti szükség-szerűen azt, hogy a baszk kormány által 2008-ban a 6 millió EUR-s támogatás kapcsán figyelembe vett elszámolható beruházási költségek azonosak a 2006-ban a bejelentett megállapodások aláírásakor feltüntetett elszámolható beruházási projektköltségekkel. E tekintetben a Diputación hivatkozik a baszk kormány és a Habidite által benyújtott információkra.

- (51) Ami a földterületekre vonatkozó megállapodás értelmében a Habidite általi visszafizetést, és különösen a Habidite azon érvelését illeti, mely szerint visszafizetési kötelezettségeit úgy értelmezte, hogy azok a földterületek megvásárlásával és alkalmassá tételével kapcsolatos finanszírozási költségeket is magukban foglalják, a Diputación a földterületekre vonatkozó megállapodás szó szerinti megfogalmazására hivatkozik. A megállapodás 1. cikkének vi. pontja szerint: „a [Habidite] által fizetendő ár egyenlő a Bizkailur S.A.-nál a [...] -ban meghatározott földterületek megvásárlásakor ténylegesen felmerült költségekkel [...]”.

- (52) Végül, a Diputación rendelkezésére álló információk alapján a két bejelentett megállapodás megkötésekor sem a Habidite, sem az Afer csoport nem minősült a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9., 10. és 11. pontja értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak.

- (53) A baszk kormány a maga részéről információkat szolgáltatott a Habidite javára 2008. december 30-án odaítélt 6

⁽²⁷⁾ A Habidite által kapott információk a spanyol fejlesztési minisztérium által közzétett adatok alapján, amelyek a következő internetes címen érhetők el: www.fomento.gob.es/BE2/sedal/35101000.XLS.

millió EUR-s regionális támogatásról, ideértve a támogatás odaítélésakor figyelembe vett elszámolható költségeket is. Az elszámolható költségek kategóriáit az alábbi táblázat tartalmazza:

Összes beruházás (millió EUR)	90,42
K+F költségek	13,71
Elszámolható költségek, ebből:	76,71
IT	2,85
Földterületek	5,5
Épületek	34,76
Műszaki berendezések	19,14
Gépek	11,94
Egyéb berendezések	0,737
IT-berendezések	0,965
Többletterületek és -épületek	3,9
Összes elszámolható költség	72,8
Odaítélt támogatás	6

- (54) Ezt a támogatást nem folyósították. A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás⁽²⁸⁾ 65. pontjának megfelelően, a spanyol hatóságok 2009. február 19-én benyújtották a Bizottságnak az engedélyezett regionális támogatási program keretében bejelentési kötelezettség alá nem eső nagyberuházási projekteknek juttatott állami támogatásokról szóló adatlapot⁽²⁹⁾.

VII. ÉRTÉKELÉS

Az e határozatban nem említett intézkedések

- (55) Az (56)–(59) preambulumbekzdésben felsorolt okok miatt ez a határozat nem foglalkozik a Diputación és a Habidite között 2006. december 15-én létrejött, képzési támogatásra vonatkozó megállapodással, valamint a baszk kormány által a Habidite csoport javára 2008. december 30-án odaítélt 6 millió EUR-s regionális támogatással.
- (56) Ami a Diputación és a Habidite által a bejelentett megállapodásokkal egyidőben megkötött, képzési támogatásra vonatkozó megállapodást illeti (lásd a (39) és a (49) preambulumbekzdést), a Bizottság megjegyzi, hogy a spanyol hatóságok nem jelentették be ezt az intézkedést és az nem szerepelt az eljárás megindításáról szóló határozatban. A bevett gyakorlat szerint az állami támogatást abban az időpontban tekintik odaítéltnak, amikor

létrejön a kifizetésére vonatkozó, jogilag kötelező erejű és feltétel nélküli kötelezettségvállalás⁽³⁰⁾. A képzési támogatásra vonatkozó megállapodás 10. cikke szerint (lásd a (49) preambulumbekzdést) a képzési támogatás nyújtására vonatkozó kötelezettségvállalás feltétele a vonatkozó jogszabályok betartása, ideértve az állami támogatásokról szóló uniós jogszabályokat is. Ebből az következik, hogy az e megállapodásban foglalt, képzési támogatás nyújtására vonatkozó kötelezettségvállalás nem tekinthető feltétel nélkülinek a megállapodás megkötésének időpontjában. A spanyol hatóságok ezenfelül megerősítették, hogy az említett képzési támogatást nem fizették ki. Mindenesetre nem valószínű, hogy ezt a támogatást a jövőben kifizetnék, mivel a Habidite projektet nem fejezték be Alonsotegiben.

- (57) A határozat azzal a 6 millió EUR-s regionális támogatással sem foglalkozik, amelyet a baszk kormány 2008. december 30-án ítélt oda a Habidite javára (lásd a (40) és az (50) preambulumbekzdést). Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy az e határozat tárgyát képező, bejelentett két megállapodás és a 2008-ban odaítélt regionális támogatás ugyanarra a beruházási projektre vonatkozik, nevezetesen a Habidite gyár létrehozására Alonsotegiben. Ezt a megállapítást konkrétan sem a baszk kormány, sem a Diputación nem vitatta (e tekintetben lásd az (50) preambulumbekzdést).
- (58) A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás⁽³¹⁾ 66. pontja alapján a spanyol hatóságoknak biztosítaniuk kell a támogatások halmozódására vonatkozó, a 2008-ban odaítélt regionális támogatásra alkalmazandó rendelkezések betartását.
- (59) Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a Diputación által szolgáltatott információk szerint (lásd a (30) preambulumbekzdést) a beruházási projekt megvalósításához szükséges földterületek megvásárlása 2007 májusában kezdődött, és ezt követően 2008 áprilisáig több telket is megvásároltak. A projekt végrehajtása tehát már 2007 májusában megkezdődött. A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás⁽³²⁾ 38. pontja értelmében, annak érdekében, hogy a regionális támogatás valódi ösztönző hatást gyakoroljon a beruházásokra, egy támogatási program alapján támogatás csak akkor ítéltethető oda, ha még a beruházás megkezdése előtt a kedvezményezett benyújtja támogatás iránti kérelmét, és az illetékes hatóságok írásban megerősítik, hogy a projekt elvben megfelel a programban meghatározott jogosultsági feltételeknek.

Alkalmazandó jog

- (60) A támogatás meglétének és a Szerződéssel való összeegyeztethetőségének vizsgálatát megelőzően a Bizottságnak meg kell határozni az állami támogatási szabályok *ratione temporis* (időbeli) alkalmazhatóságát.

⁽²⁸⁾ HL C 54., 2006.3.4., 13. o.

⁽²⁹⁾ MF 12/2009. sz. Habidite – Spanyolország ügy, e határozat időpontjában még folyamatban.

⁽³⁰⁾ Lásd például a Bizottság határozatát a C 19/2006. sz. Javor Pivka Lesna Industrija d.d. részére nyújtott állami támogatásról (HL L 29., 2008.2.2., 16. o.).

⁽³¹⁾ Lásd a 18. oldalon található lábjegyzetet.

⁽³²⁾ Lásd a 18. oldalon található lábjegyzetet.

(61) A földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodást 2006. december 15-én írták alá, viszont csak 2009 áprilisában jelentették be a Bizottságnak vizsgálat céljából. Amint azt az (56) preambulumbekzdésben már említettük, a bevett gyakorlat szerint ⁽³³⁾ az állami támogatást abban az időpontban tekintik odaítéltnak, amikor létrejön a kifizetésére vonatkozó, jogilag kötelező erejű és feltétel nélküli kötelezettségvállalás. A bejelentett két megállapodás esetében ez a jogilag kötelező erejű és feltétel nélküli kötelezettségvállalás 2006. december 15-én jött létre, amikor a Diputación és a Bizkailur aláírta a megállapodásokat. Következésképpen a két megállapodásban foglalt bármilyen támogatás jogellenes, mivel a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség megszegésével ítélték oda.

(62) A CELF/SIDE ügyben hozott ítélet ⁽³⁴⁾ alapján a későbbi bejelentés, illetve az összeegyeztethetőség kinyilvánítása nem szünteti meg a bejelentési vagy felfüggesztési kötelezettség megszegésével nyújtott támogatások jogellenes voltát. A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló bizottsági közlemény ⁽³⁵⁾ értelmében, a jogellenes támogatásokra alkalmazandó szabályok azok, amelyek a támogatás nyújtásakor – ebben az esetben tehát 2006. december 15-én – hatályban voltak. Ezeket az elveket a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás ⁽³⁶⁾ 63. és 105. pontja is megerősíti. A Bizottság ezért a támogatás meglétének és összeegyeztethetőségének értékelésekor a 2006. december 15-én, a bejelentett két megállapodás aláírásának napján hatályos állami támogatási szabályokat veszi alapul.

VII.1 A támogatás megléte

(63) Annak meghatározása céljából, hogy a szóban forgó intézkedések állami támogatást foglalnak-e magukban, a Bizottságnak azt kell értékelnie, hogy teljesítik-e a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében előírt halmozódási feltételeket. Ez a rendelkezés kimondja, hogy „Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.” A halmozódásra vonatkozó feltételeket a bejelentett két megállapodás mindegyike tekintetében a (64)–(107) preambulumbekzdésben vizsgáljuk.

VII.1.1 1. intézkedés: a földterületekre vonatkozó megállapodás

Állami források igénybevétele és az államnak való betudhatóság

(64) Annak megállapításakor, hogy egy intézkedés tartalmaz-e a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének értelmében vett

állami támogatást, az egyik kritérium az, hogy felhasználtak-e állami forrásokat akár a források kifizetésének, akár az állam által a bevételekről való lemondás formájában. Az állandó ítélkezési gyakorlat ⁽³⁷⁾ szerint továbbá az állami vagy magántulajdonban lévő vállalkozások olyan forrásai, amelyek felett az állami hatóságok akár közvetlenül, akár közvetve ellenőrzést gyakorolhatnak, ugyancsak állami forrásnak minősülnek, amennyiben az említett források állami ellenőrzés alatt maradnak, ebből kifolyólag az illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére állnak. Ebben a tekintetben a Bizottság a (65) és a (66) preambulumbekzdésben a következőket jegyzi meg.

(65) Először is, a földterületekre vonatkozó megállapodást a Diputación és a Bizkailur együtt kötötte meg. A megállapodás számos egyértelmű utalást tartalmaz arra nézve, hogy a Bizkailur a megállapodás keretében a Diputación meghosszabbított kezéért járt el. A földterületekre vonatkozó megállapodást a Diputación és a Bizkailur nevében a bizkaiai Diputación elnöke írta alá. E megállapodás preambuluma 2. pontja kimondja: a Bizkailur 100 %-os tulajdonosaként, a Diputación közpolitikai céljai között szerepel az, hogy új és innovatív beruházási projekteket mozdítson elő, munkahelyeket hozzon létre, valamint elősegítse Bizkaia tartomány állampolgárainak szociális lakáshoz jutását. A preambulum 5. pontja szerint a megállapodás megkötésének célja, hogy akár közvetlenül, akár olyan állami vállalatok, mint a Bizkailur, révén megvalósítsák a preambulum 2. pontjában említett gazdaság- és szociálpolitikai célkitűzéseket.

(66) Másodszor, a Diputación ellenőrzése alatt álltak azok a források, amelyeket a Bizkailur a földterületek megvásárlására és ipari célokra való alkalmazására vonatkozó kötelezettségének teljesítése érdekében fel kívánt használni a Habidite gyár létehozásának céljából. 1999-től kezdődően a Bizkailur a Diputación 100 %-os tulajdonában és annak ellenőrzése alatt állt ⁽³⁸⁾. A Stardust Marine ügyben hozott ítéletben szereplő következő szervezeti és strukturális jellemzők szolgálnak annak meghatározására, hogy a Bizkailurnak a földterületekre vonatkozó megállapodás keretében végzett tevékenységei az államnak tudhatók-e be ⁽³⁹⁾:

a) a földterületekről szóló megállapodás keretében a Bizkailur tevékenységi körét a Diputación határozta meg;

b) a megállapodás alkalmazásában a Bizkailur kifejezetten a Diputación nevében járt el;

⁽³³⁾ Lásd a 30. oldalon található lábjegyzetet.

⁽³⁴⁾ A C-199/06. sz. CELF kontra SIDE ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-469. o.).

⁽³⁵⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

⁽³⁶⁾ Lásd a 18. oldalon található lábjegyzetet.

⁽³⁷⁾ Lásd például a C-278/00. sz. Görögország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2004., I-3997. o.) 50. pontját; a C-482/99 sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítéletet (EBHT 2002., I-4397.o.); valamint a C-328/99. és a C-399/00. sz. Olaszország és a SIM 2 Multimédia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2003, I-4035. o.) 33. pontját.

⁽³⁸⁾ Lásd: http://www.azpiegiturak.bizkaia.net/index.php?%20option%20=%20com_content%20&%20task%20=%20view%20&%20id%20=%20397%20&%20Itemid%20=%20492

⁽³⁹⁾ C-482/99. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet, (EBHT 2002., I-4397. o.).

c) a Bizkailur kizárólag közpolitikai célokból folytatott tevékenységeinek egyedi jellege azt mutatja, hogy a vállalkozás nem olyan szokásos piaci szereplő, amely piaci feltételek mellett vesz részt a versenyben.

(67) A Bizottság a (65) és a (66) preambulumbekkezdésben felsorolt jellemzők alapján arra a következtetésre jutott, hogy a földterületekről szóló megállapodás tekintetében teljesülnek az állami források felhasználásának és az államnak való betudhatóságnak a feltételei.

Szelektív előny

(68) A Bizottság megvizsgálta azon földterületekkel kapcsolatos visszafizetés feltételeit, amelyeket a Diputación és a Bizkailur a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének vi. és vii. pontja szerint a Habidite projekt rendelkezésére akart bocsátani Alonsotegiben (lásd a (20) preambulumbekkezdést is). Ennek alapján a következőket állapítja meg a (69)–(83) preambulumbekkezdésben.

(69) A földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének vi. pontja szerint a földterületek Bizkailur általi megvásárlásáért és ipari célokra alkalmassá tételéért a Habidite által fizetendő ár egyenlő „a Bizkailur S.A.-nál a [...] földterületek megvásárlásakor ténylegesen felmerült költségekkel [...]”. A Habidite úgy érvelt (lásd a (46) preambulumbekkezdést), hogy értelmezése szerint a fizetendő összeg a finanszírozási költségeket is magában foglalta volna. Ugyanakkor ezen értelmezés nem helytálló. A „földterületek megvásárlásakor ténylegesen felmerült költségek”-re való utalás eléggé egyértelmű és nem szükséges további értelmezés: csak a Bizkailur által a földterületek megvásárlásáért ténylegesen fizetett árat jelenti.

(70) Következésképpen azt kell megállapítani, hogy először is ez a megfogalmazás egyértelműen kizárja a Bizkailurnál a földterületek ipari célokra alkalmassá tételével kapcsolatban felmerült tényleges költségeket.

(71) Másodszor, a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének vi. pontjában kikötött visszafizetési feltételek – vagyis négyéves türelmi idő, azt követően pedig a Bizkailur által a földterületekért ténylegesen fizetett vételár négy, egyenként 25 %-os éves részletben való visszafizetése – gyakorlatilag kamatmentes kölcsönt jelentenek. A földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének vii. pontja nem értelmezhető úgy, hogy egy ugyanilyen kölcsön finanszírozási költségeit is magában foglalja, vagyis azt a kamatot, amelyet egy piaci hitelező ugyanilyen kölcsönre számított volna fel a Habidite-nek. Valóban kétséges, hogy egy a Bizkailurhoz hasonló helyzetben lévő magánszereplő elfogadta volna, hogy nem számítja fel a Habidite-tel szemben a földterületek alkalmassá tételének költségeit, továbbá

beleegyezett volna a földterületek vételárának visszafizetésére vonatkozó négyéves türelmi időbe, valamint abba, hogy a teljes visszafizetésre a földterületek tulajdonjogának a Habidite-ra való átszállásával kezdődő hét év alatt kerüljön sor, mindezt anélkül, hogy a finanszírozásért bármilyen kamatot számított volna fel.

(72) A (69)–(71) preambulumbekkezdésben felsorolt megállapítások alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Habidite olyan előnyre tett volna szert a földterületekre vonatkozó megállapodásból, amelyhez a szokásos piaci feltételek mellett nem juthatott volna hozzá. Ez az előny a következő két elemből áll:

a) a Bizkailurnál a földterületek megállapodás szerinti megvásárlásával kapcsolatban felmerült összes költséggel megegyező összegű kölcsön elmaradt kamatai, vagyis egy hétéves futamidejű kölcsön négy év türelmi idővel, négy egyenlő éves részletben történő visszafizetéssel (ahol egy részlet a visszafizetendő összeg 25 %-át teszi ki); és

b) a földterületekre vonatkozó megállapodás 1. cikkének ii. pontjában foglaltak szerint az ehhez a projekthez szükséges, összesen legalább 101 403 m²-es földterület (vagyis legalább 81 600 m² a gyárra, 5 300 m² irodákra és melléképületekre, és 14 300 m² ipari felhasználásra) parcellájának ipari célokra való alkalmassá tételével kapcsolatban a Bizkailurnál felmerült költségek.

(73) Az első elem – tehát a földterületek vételárának visszafizetésével kapcsolatban elmaradt kamatok – tekintetében a Bizottság számításai szerint a nettó támogatástartalom a Bizkailur által a földterületek megvásárlásáért fizetett ár 13,21 %-ával egyenlő. A nettó támogatástartalmat a (74)–(77) preambulumbekkezdésben leírtaknak megfelelően számították ki.

(74) Első lépésben a Bizottság a referencia-kamatlábakról szóló bizottsági közleményben⁽⁴⁰⁾ foglaltak szerint a hasonló kölcsönre alkalmazandó kamatlábat a Spanyolországban 2006 decemberében alkalmazott 4,36 %-os referenciakamatláb alapján állapította meg.

(75) Második lépésben a földterületekre vonatkozó megállapodás megkötésekor hatályos, a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló közlemény⁽⁴¹⁾ (a továbbiakban: az 1997. évi bizottsági közlemény) alapján ehhez a referencia-kamatlábhoz nem kell hozzáadni kiegészítő elemet, hogy az megfelelően tükrözze a Habidite hitelkockázati profilját.

⁽⁴⁰⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

⁽⁴¹⁾ HL C 273., 1997.9.9., 3. o.

Az 1997. évi bizottsági közlemény szerint a referencia-kamatlábak az egyes tagállamokban az általános méretű biztosítékokkal fedezett, közép- és hosszútávú (öt-tíz éves futamidejű) kölcsönökre alkalmazott kamatlábak átlagos szintjét tükrözik. A 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽⁴²⁾ különösebben nem módosította ezt az elvet. Mivel a Bizottságnak nincsenek közvetlen információi a Habidite, illetve az Afer csoport akkori hitelkockázati profiljának minősítéséről, álláspontja szerint feltételezhető, hogy a Habidite abban az időben általános mértékű biztosítékkal rendelkező átlagos vállalkozás volt. Valójában a Diputación és a Habidite egyaránt úgy vélte, hogy a Habidite és az Afer csoport nem minősült a megmentési és szerkezetátalakítási irányelv 9., 10. és 11. pontja értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak (lásd az (52) preambulumbekendést).

- (76) Harmadik lépésben kiigazították a visszafizetési megállapodásban foglalt támogatás bruttó támogatástartalmát, hogy figyelembe vegyék a kedvezményezett által fizetendő társasági adót, amely Spanyolországban akkor 35 % volt.
- (77) A (74)–(76) preambulumbekendésben felsorolt elemeknek megfelelően, az alábbi táblázat a támogatott kölcsön nettó támogatástartalmát mutatja:

A kölcsön összege	100 %
A kölcsön futamideje	7 év
A visszafizetésre vonatkozó türelmi idő	4 év
Referencia-kamatláb	4,36 %
Kamatfelár/kiegészítő elem	
Alkalmazandó teljes kamatláb	4,36 %
A támogatás bruttó támogatástartalma	20,33 %
Társasági adó	35 %
Nettó támogatástartalom (adózás után)	13,21 %

- (78) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a felek között vita tárgyát képezi a projekthez szükséges földterületek megvásárlásának tényleges költsége, amelyre a támogatás

összegének meghatározása céljából a nettó támogatástartalmat alkalmazni kell. A (30) preambulumbekendésben foglaltak alapján, a Diputación álláspontja szerint 2009 szeptemberéig a Bizkailur 4,7 millió EUR-t fizetett egy 205 000 m²-es földterület megvásárlásáért, és becslése szerint további 2,6 millió EUR-ra lett volna szükség ahhoz, hogy a projekthez szükséges további 95 000 m² területet megvegyék. A Habidite ugyanakkor azt állítja, hogy a Bizkailurnak nem kellett volna ilyen nagy területet megvásárolnia a projekthez, mivel a földterületekre vonatkozó megállapodásban összesen csak 101 403 m² szerepelt (lásd a (47) preambulumbekendést).

- (79) Ezzel az ellentmondással kapcsolatban a Bizottság először is megjegyzi, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás 1. cikke ii. pontjának pontos megfogalmazása szerint a projektre szánt területnek összesen „legalább” 101 403 m²-nek kell lennie. Másodszor, a felek által a hivatalos vizsgálati eljárás során szolgáltatott információk alapján a Bizottság erről a kérdéstről nem tud megalapozott véleményt kialakítani. Mivel azonban a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatást nem fizették ki, és így nem kell elrendelni annak visszafizetését, nyitva maradhat az a kérdés, hogy pontosan mennyit kellett volna fizetnie a Habidite-nek a földterületek megvásárlásával kapcsolatban. E határozat alkalmazásában elegendő meghatározni a földterületekre vonatkozó megállapodásban rögzített visszafizetési feltételekből eredő támogatástartalmat.

- (80) Ezt a támogatási elemet ezért a Bizottság azon költségek 13,21 %-ában határozta meg, amelyeket a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének ii. pontja alapján a Habidite projekthez szükséges földterületek megvásárlásáért a Bizkailur javára vissza kell téríteni. Az így megállapított összeg megegyezik a Bizkailurnál elmaradt azon kamatokkal, amelyeket egy piaci szereplő számított volna fel egy hétéves futamidejű, négy év türelmi idővel rendelkező és négy, a visszafizetendő összeg 25 %-ával egyenlő éves részletben törlesztendő kölcsönre. E támogatási elem kiszámításának alapja az a tényleges költség, amely a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének ii. pontja szerint a földterület megvásárlása kapcsán merült volna fel a Bizkailurnál.

- (81) Hasonló megfontolásokat kell alkalmazni a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás második elemével, vagyis a földterület ipari célokra való alkalmassá tételének azon költségeivel kapcsolatban, amelyeket az említett megállapodás szerint nem kellett visszafizetni a Bizkailur számára (e tekintetben lásd a (69) és a (70) preambulumbekendést). A felek ennek kapcsán sem értenek egyet az összegeket illetően. A Diputación szerint 2009 márciusában e költségeket 28,5 millió EUR-ra becsülték (lásd a (30) preambulumbekendést). A Habidite álláspontja szerint ugyanakkor ez a becslés eltúlzott (lásd a (47) preambulumbekendést), részben azért, mert a Bizkailur a földterületekre vonatkozó megállapodás értelmében e projekthez szükséges területnél nagyobb területet vásárolt meg, részben pedig azért, mert a projekthez már megvásárolt földterületek egy részét más célokra, például hulladéklerakásra használta.

⁽⁴²⁾ A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról, (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.). A referencia- és visszatérítési kamatlábak kiszámítási módszerét lényegében nem módosították 2008-ig, amikor bevezették a kiegészítő elemeket/kamatfelárakat, amelyeket a kedvezményezett hitelkockázati profilja és a biztosíték szintje meghatározásának érdekében hozzá kellett adni a referencia-kamatlábhoz – lásd a Bizottság közleményét a referencia-kamatláb és a leszámítási kamatláb megállapítási módjának módosításáról (HL C 14., 2008.1.19., 6. o.).

- (82) Továbbra is szem előtt tartva, hogy a támogatást nem fizették ki és azt nem kell visszafizettetni, e határozat alkalmazásában elegendő a földterületekre vonatkozó megállapodás e támogatási elemét meghatározni: ez egyrészt magában foglalja a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének iii. pontja szerint a Bizkailurnál a földterület ipari használatra történő alkalmassá tételével kapcsolatban felmerült összköltséget, másrészt pedig azokat a költségeket, amelyeket a szóban forgó megállapodás második része 1. cikkének iii. pontja értelmében a Habidite-nek nem kell visszafizetnie a Bizkailur számára.
- (83) A Bizottság továbbá megállapítja, hogy a (68)–(77) preambulumbekzdésben meghatározott – és a (80) és (82) preambulumbekzdésben szereplő két elemből álló – előny abban az esetben minősül szelektívnek, ha azt a földterületekre vonatkozó megállapodás értelmében egy meghatározott kedvezményezettnek biztosítják, nevezetesen a Habidite-nek, illetve az AFER csoportnak, amely utóbbinak a Habidite részét képezi.

A verseny torzulása

- (84) A (43) preambulumbekzdésben már említettek értelmében a Habidite álláspontja szerint a bejelentett megállapodások azért nem torzítják a versenyt, mert a) az érintett piac kizárólag az „előregyártott elemekből álló épületek gyártását, értékesítését és bérbeadását” öleli fel, illetve b) a Habidite előregyártott elemei olyan egyedi jellemzőkkel rendelkeznek, amelyeknek köszönhetően a vállalatnak nincsenek versenytársai.
- (85) A Bizottság nem tudja elfogadni a Habidite által felsorolt érveket. Még ha azzal a feltételezéssel is élünk, hogy a Habidite előregyártott elemei egyedi termékeknek számítanak jellemzőik miatt, a jelenlegi eset kapcsán akkor is tágabban kell meghatározni a szóban forgó termékek piacát, mégpedig az építkezés és a lakásértékesítés általános piacaként, amely mind a szabadpiaci, mind pedig a szabályozott lakásértékesítést (szociális lakások) is magában foglalja.
- (86) Ahogy azt a Habidite maga is elismerte, a szabad piacon eladott, illetve végül a támogatási vagy a részleges támogatási program keretén belül értékesített lakások ára viszonyítási alapként szolgál a Bizkailurnak eladásra szánt lakások árainak esetében. Az a tény, hogy a Habidite-en kívül a Bizkailur más gyártókkal is szerződést kötött a lakások részleges támogatási programon belüli értékesítésre, azt bizonyítja, hogy abban az időben a támogatási, illetve a részleges támogatási program keretén belüli lakásépítés terén a Habidite-nek akadtak versenytársai.
- (87) A Habidite ráadásul maga is elismerte a 2008. évi regionális támogatás iránti kérelem részeként a baszk kormányhoz benyújtott, 2008. novemberi üzleti terv 10–12. oldalán, hogy mikor termékeit értékesítésre kínálta, számos spanyolországi régió piacán (így többek

között Baszkföldön, Navarrában, Cantabriában, La Riojában, Madridban és Katalóniában, illetve más, kisebb területű spanyolországi autonóm közösségekben is) a hagyományos építőipari vállalkozásokkal versenytársként kellett számolnia. A vállalat azzal számolt, hogy 2011-ben a spanyol piacon elért 0,4 %-os részesedését (beleértve a szabad piacot és a szociális lakás-projektet is) a 2012–2016-os időszak során 1 %-ra növeli. A Habidite számításai szerint a 2011-es évben például az értékesített lakások száma a teljes spanyol piacon megközelítőleg elérte volna a 320 000-et, amelyből 1 403 lakást a vállalat értékesített volna, ami 0,4 %-os piaci részesedésnek felel meg. A Habidite kifejezetten a baszk piacra vonatkozó számításai alapján, a vállalat a 2011-es 0,5 %-os piaci részesedését 2014-től 2,8 %-ig növelte volna, feltéve, hogy a régióban a 2011 és 2016 közötti időszakban a lakások iránti éves kereslet elérte volna a 8 000 lakást.

- (88) Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében egy támogatás akkor minősül versenytorzító hatásúnak, ha megerősíti a kedvezményezett vállalkozás pénzügyi helyzetét, illetve javítja annak esélyeit a támogatásban nem részesülő versenytársaival szemben⁽⁴³⁾. A fenti elv, valamint a korábbi megállapítások alapján kijelenthető, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás révén a Habidite és az Afer csoport számára nyújtott támogatások versenytorzító hatásúak, mivel mérsékeltek a Habidite beruházási költségeit, amelyeket rendes körülmények között a vállalkozás visel, és ezáltal mind valódi, mind pedig lehetséges versenytársaival szemben előnyhöz juttatták a vállalatot.

Az EU-n belüli kereskedelemre gyakorolt hatás

- (89) A (84)–(87) preambulumbekzdésben foglaltakhoz hasonlóan nem elfogadható a Habidite azon érve, hogy az előregyártott elemek szállításával kapcsolatos költségek miatt az ilyen elemekből épített lakások konkrét esetében a földrajzilag releváns piac kizárólag a helyi vagy a regionális piacokra korlátozódik. Baszkföldnek a többi tagállamhoz, illetve a tengerhez való földrajzi közelsége miatt a szállítási többletköltségek valószínűleg nem játszhattak döntő szerepet abban, hogy a Habidite versenytárs nélkül maradt ebben az autonóm közösségben. Sőt ellenkezőleg, a szállítási költségek talán éppen hogy nem akadályként jelentkeztek volna a Habidite számára akkor, amikor részt vesz a közeli tagállamokban a lakásépítés terén folyó versenyben.
- (90) A (88) preambulumbekzdésben már említett ítélkezési gyakorlat értelmében, amennyiben az állami támogatás más versenyző vállalkozásokéhoz képest megerősíti egy vállalkozás helyzetét az Unión belüli kereskedelemben, akkor az előbbieket a támogatás által megkárosított

⁽⁴³⁾ Lásd például a 730/79. sz. Philip Morris Holland kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1980., 2671. o.) 11. pontját és a C-259/85. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1987., 4393. o.) 24. pontját.

vállalkozásoknak kell tekinteni. A támogatás akár annak ellenére is hatással lehet az Unión belüli kereskedelemre, hogy a kedvezményezett vállalkozás maga nem folytat határokon átnyúló tevékenységet ⁽⁴⁴⁾.

- (91) A (89) és a (90) preambulumbekzdésben foglaltak alapján a Bizottság megállapítja, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás valószínűleg befolyásolta volna a tagállamok közötti kereskedelmet.

VII.1.2 2. intézkedés: a lakásokra vonatkozó megállapodás

- (92) A (64)–(67), a (84)–(88) és a (89)–(90) preambulumbekzdésben az állami támogatás meghatározására vonatkozó, a források felhasználásával és az államnak való betudhatóságával, a verseny torzításával, valamint az Unión belüli kereskedelemre gyakorolt hatással kapcsolatos feltételeket értelemszerűen a lakásokra vonatkozó megállapodásra is alkalmazni kell. Következésképpen a (93)–(96) preambulumbekzdés kizárólag a szelektív előny kritériumát vizsgálja.

Szelektív előny

- (93) A (45) preambulumbekzdésben ismertetettek alapján a Habidite azt állítja, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodással semmiféle előnyhöz nem jutott, mivel a Bizkailurnak valójában a piaci árszínvonal alatti árat kellett fizetnie a Habidite számára a szóban forgó megállapodás tárgyát képező 1 500 lakás megépítéséért.
- (94) Konkrét érvként a Habidite elsődlegesen azt említi, hogy az általa a megállapodás értelmében átadandó 1 500 lakást a Bizkailur a részleges támogatási program keretén belül értékesítette volna, amely esetben az árat a hatályos regionális jogszabályok a baszk kormány 2004. augusztus 1-jei rendeletében megszabott ár 1,7-szeresében maximalizálják, és amelyet a spanyol statisztikai hivatal által megállapított fogyasztói árindex alapján folyamatosan indexálnak (ezzel kapcsolatban lásd a (17) és (18) preambulumbekzdést). A Bizkailur tehát 2 010,19 EUR/m² átlagáron értékesítette volna az 1 500 lakást, ez pedig nem éri el a Bizkaia tartományban 2007-ben eladott lakások 2 921,9 EUR/m²-es szabadpiaci átlagárát. Ráadásul a 2 010,19 EUR/m²-es átlagárból, amelyért a lakásokat a Bizkailur a támogatási program keretén belül értékesítette volna, a Habidite-t csupán 83 %, illetve a 75 m²-nél kisebb alapterületű 750 lakás esetében pedig 83,3 % illette volna meg.
- (95) Másodsorban a Habidite azt az érvet említette, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodásban az 1 500 lakásért meghatározott ár, amelyet a vállalat a Bizkailurtól kapott volna, megfelelt az ugyanabban az időszakban hasonló

szerződések keretében a Bizkailur által más építőipari vállalkozásoknak fizetett árral (a vonatkozó példákat lásd a (45) preambulumbekzdésben).

- (96) Végezetül, a Habidite azt is kijelentette, hogy a 78/1986. törvényerejű rendelet és az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 4-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanács irányelv 31. cikke értelmében a szóban forgó szerződések közvetlenül, tehát nyílt közbeszerzési eljárás nélkül is megköthetők, amennyiben a projekt műszaki jellege vagy a kizárólagos jogok védelme azt indokolta teszi ⁽⁴⁵⁾.
- (97) A Habidite által rendelkezésre bocsátott információk és felsorakoztatott érvek értékelése alapján a Bizottság a (98)–(107) preambulumbekzdésben a következő megállapításokra jutott.
- (98) Először is meg kell jegyezni, hogy a Bizkailur által hasonló szerződések keretében más építőipari vállalkozások számára fizetett árak átlagára vonatkozó információk kizárólag a sajátban megjelent adatokra támaszkodnak. A Bizottság számára a Diputación ezzel a témával kapcsolatban nem szolgáltat közvetlen bizonyítékkal, így például a Bizkailur és más építőipari vállalkozások közötti szerződések másolatával. Akárhogy is, mind a Habidite, mind pedig a Diputación által szolgáltatott árbecslések a 2006-os és a 2007-es évre vonatkoznak, pedig úgy a lakásokra vonatkozó megállapodás A. cikkének c) pontja, mint a Habidite 2009-ben nyilvánosságra hozott üzleti terve szerint az 1 500 lakást 2009 és 2011 között adták volna át.
- (99) A Bizottság még abban az esetben sem vonhatja le azt a következtetést, hogy a szóban forgó megállapodás nem juttatta előnyhöz a Habidite-t, ha elfogadja azt az érvet, amely szerint az 1 500 lakásért megállapított szerződéses ár – amelyet a Bizkailur a Habidite-nek fizetett volna – megfelel azoknak a szerződéses áraknak, amelyeket a Bizkailur más építőipari vállalkozások számára fizetett ki hasonló szerződések keretén belül, és amelyek szintén nem érték el az ilyen típusú lakások szabadpiaci árát. Ahogy arra az eljárás megindításáról szóló határozat ⁽⁴⁶⁾ is rámutat, a Habidite e megállapodásból származó előnye lényegében abban rejlik, hogy a megállapodás biztosítékot jelentett a vállalat számára, hogy kezdeti termelésének jelentős részét értékesíteni fogja, és ezzel tekintélyes mértékben lecsökkenti az új beruházási projektekkel járó kockázatokat, amelyek ráadásul új termék bevezetésekor – mint amilyen a Habidite építőelem is – jóval magasabbak.

⁽⁴⁴⁾ Lásd például a C-102/87. sz. Franciaország kontra Bizottság (SEB) ügyben hozott ítéletet (EBHT 1988., 4067. o.) és a C-310/99. sz. Olasz Köztársaság kontra Bizottság ügyben hozott ítéletet (EBHT 2002., I-289. o.) 85. pontját.

⁽⁴⁵⁾ HL L 134., 2004.4.30. 114. o.

⁽⁴⁶⁾ Lásd az eljárás megindításáról szóló határozat (32) preambulumbekzdését.

- (100) Mint ismeretes, a szóban forgó időszakban a spanyol építőipari piacra igen intenzív versenyhelyzet volt jellemző, ami azóta sem változott. Ennek fényében viszont a Bizkailur és a Habidite 1 500 lakásról szóló szerződése egyáltalán nem elhanyagolható előnyhöz juttatta volna a Habidite-t versenytársaival szemben, ami még akkor is igaz, ha kizárólag a támogatási és a részleges támogatási program keretén belül értékesítendő lakások építése iránti keresletet vizsgáljuk.
- (101) A Diputación Foral adatai alapján a Plan Foral (lásd a (19) preambulumbekendést) keretében a Bizkailur 2004 és 2007 között összesen 3 000 lakás eladását tervezte a hivatalos támogatási program keretében, ami alapján megállapítható, hogy a Habidite-tel kötött megállapodásban szereplő lakásszám egyáltalán nem tekinthető elhanyagolhatónak. Igaz ugyan, hogy a Plan Foral a 2004 és 2007 közötti időszakra vonatkozik, míg a Bizkailur és a Habidite közötti megállapodásban szereplő 1 500 lakás megépítésére pedig (a vállalati üzleti terv 2009-ben nyilvánosságra hozott változata szerint) a 2009–2011-es időszakban került volna sor, az adat mégis jól szemlélteti, hogy a Bizkailur a lakásokra vonatkozó megállapodás megkötésének időpontjában összesen hány lakást tervezett a hivatalos támogatási program keretén belül értékesíteni.
- (102) A fenti megállapítást annak alapján kell megvizsgálni, hogy a szóban forgó időszakban a Habidite becsült össztermelésének mekkora hányadát tették ki azok a lakások, amelyekre a Diputación és a Bizkailurral szerződést kötött. A 2009-ben nyilvánosságra hozott üzleti tervében a Habidite azzal számolt, hogy a 2009. évi össztermelését – 433 lakást – teljes egészében a Bizkailur számára értékesíti. 2010-ben a Bizkailur 670 lakást vett volna meg, míg a Habidite teljes termelése 1 113 lakás lett volna. 2011-ben a Bizkailur 342 lakást vett volna meg, míg a Habidite teljes termelése 3 151 lakás lett volna. Ezek az adatok arra utalnak, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodás megkötésekor a Habidite azzal számolt, hogy a gyártás első éveiben (2009-ben és 2010-ben) az alonsotegi gyár termelésének jelentős részét a Diputación és a Bizkailur vásárolja meg. Ez alátámasztja azt a következtetést, amely szerint a lakásokra vonatkozó megállapodás a gyakorlatban jelentős mértékben lecsökkentette az új beruházási projekteken, és különösképpen az új termék (Habidite építőelem) piacra történő bevezetésében rejlő kockázatokat.
- (103) A Habidite 2008. évi regionális támogatás igényléséhez benyújtott (2008. novemberi) üzleti terve szolgál a következő, amellest szóló érvel, hogy a vállalkozás a megállapodás révén kívánta elérni, hogy a piaci termékértékesítésben rejlő kockázatok jelentős mértékben lecsökkenjenek. Üzleti tervében a Habidite úgy becsülte, hogy 2011 és 2016 között a teljes baszkföldi szabályozott piacon értékesített lakások iránti kereslet megközelítőleg 8 000 lakás lesz majd. Az említett terv azt is jelzi, hogy a Habidite – mind Baszkföld, mind pedig más spanyolországi autonóm közösség esetében – elsősorban a szabályozott piacokon belül (a szociális lakások piacán) kívánt értékesíteni. 2011-ben például, amikor a össztermelését 1 403 lakásban határozta meg, a Habidite összesen 289 lakást tervezett értékesíteni a spanyolországi szabályozott piacon. Mindez azt igazolja, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodás végét követően (minthogy a Diputación és a Bizkailur által megrendelt 1 500 lakás átadásának határideje 2011 májusa volt), a Habidite az 1 403 lakásból álló teljes termeléséből 289 lakást akart a szabályozott piacon értékesíteni, ami pedig jóval alacsonyabb arányt testesít meg a Habidite alonsotegi gyárának első három évi termeléséhez képest, amely évekre a megállapodás vonatkozott.
- (104) Egy másik lényeges szempont a szociális lakások iránti tényleges kereslet, amelyet a Bizkailur a lakásokra vonatkozó megállapodás révén Bizkaia tartományban le akart fedni. Sem a Diputación, sem pedig a Habidite nem szolgáltat konkrét bizonyítékokkal arra vonatkozóan, hogy a Habidite-tel megkötött, lakásokra vonatkozó megállapodásban meghatározott feltételek alapján a Bizkailur a szociális lakások iránti tényleges keresletet kívánt kielégíteni. Ahogy azt már a (98) preambulumbekendés is említi, a szóban forgó megállapodásban szereplő 1 500 lakás átadását a 2009 és 2011 közötti időszakra tervezték. A Diputación ráadásul nem vitatta, hogy a szerződés megkötése általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtására irányult, mint amilyen például a szociális lakások biztosítása. Hasonlóképpen azt is meg kell jegyezni, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodást nem nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként kötötték meg, pedig azokból az információkból, amelyeket a Habidite maga bocsátott rendelkezésre a Bizkailur és más építőipari vállalatok között megkötött hasonló jellegű szerződésekről, arra lehet következtetni, hogy rendes körülmények között egy ilyen jellegű szerződés esetében a Bizkailurnak közbeszerzési eljárást kellett volna indítania.
- (105) Ezek alapján nem állja meg a helyét a Habidite azon érve (lásd a (96) preambulumbekendést), amely szerint a projekt speciális műszaki jellegéből adódóan jöhetett létre a közvetlen szerződéskötés, illetve, hogy ugyanezen oknál fogva nem került sor nyílt közbeszerzési eljárásra. Először is, azok a rendelkezések, amelyekre a Habidite hivatkozik, nem vonatkoznak a jelenlegi esetre, ahol a projekt különleges jellegét egy új termék piacra való bevezetése jelenti. A lakásokra vonatkozó megállapodás célja a lakásvásárlás, majd azok rögzített árú lakásokként, hátrányos helyzetű állampolgároknak történő továbbértékesítése volt. Az építkezés során alkalmazott technológia irreleváns és az előregyártott elemekből épített lakások közvetlenül versenyeztek a piacon a hagyományos módon épített lakásokkal. Másodszor, az átláthatóság és versenypályázati eljárás elvét sértő állami szerződések kapcsán a Baszk Számvevőszék (*Tribunal Vasco de Cuentas Públicas*) 2009. januári jelentésében⁽⁴⁷⁾ megkérdőjelezte a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás jogszerűségét.

(47) Lásd: <http://legislacion.derecho.com/acuerdo-11-junio-2009-tribunal-vasco-de-cuentas-publicas-2231134>.

(106) A P&O Ferries ügyben született ítélet értelmében⁽⁴⁸⁾, pusztán az a tény, hogy egy állami hatóság a rendes piaci árakon szerez be javakat, nem jelenti egyben azt, hogy a műveletre magára is piaci feltételek mellett került sor, ha az államnak nem volt ténylegesen szüksége a szóban forgó javakra, különösképpen, ha a szerződéskötés nem nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként jött létre. A jelenlegi üggyel kapcsolatban az, hogy nem állnak rendelkezésre arra vonatkozóan adatok, hogy a megállapodásban szereplő 1 500 lakás részleges támogatási program keretén belül történő értékesítése 2009 és 2011 között a Bizkailur számára tényleges szükségletet jelentett, illetve, hogy a művelet során nem került sor nyílt közbeszerzési eljárásra, arra engednek következtetni, hogy a műveletet nem a piaci feltételeknek megfelelően hajtották végre.

(107) A fenti (97)–(106) preambulumbekzdésben említettek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodás nem tekinthető szokásos piaci műveletnek. Éppen ellenkezőleg, a megállapodás teljesen nyilvánvaló módon előnyt biztosít a Habidite-nak és az Afer csoportnak azáltal, hogy megszünteti azt a kockázatot, amelyet a piaci feltételek szerinti termékértékesítés, a többi építőipari vállalkozással való megmérettetés rejt magában. A támogatástartalom itt akként a nyereségként határozható meg, amelyhez a Habidite akkor jutott volna, ha a lakásokra vonatkozó megállapodás feltételei szerint értékesíti a Diputación és a Bizkailur számára az 1 500 lakást, tehát a lakásokra vonatkozó megállapodás A. cikkének e) pontjában meghatározott árak alapján a Bizkailur által az 1 500 lakás megvételéért fizetett összeg és az 1 500 lakás építési költsége közti különbséget megtestesítő összegként. Az előny szelektív, mivel a lakásokra vonatkozó megállapodás értelmében az kifejezetten a Habidite-re és az Afer csoportra vonatkozik.

VII.1.3. Előzetes következtetések

(108) A (64)–(90) és a (92)–(106) preambulumbekzdésben foglaltak alapján, illetve az uniós közbeszerzési jogszabályokkal való összeegyeztethetőségre vonatkozó további megállapítások sérelme nélkül, megállapítható, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást tartalmaznak.

(109) A földterületekre vonatkozó megállapodás esetében a szóban forgó állami támogatás két elemből áll:

a) egyrészt olyan kölcsön elmaradt kamataiból, amelynek összege megegyezik a Bizkailurnál a Habidite projekt földvásárlással kapcsolatban felmerült költségekkel, és amelyet 7 éves futamidőre, 4 éves türelmi idővel kamat nélkül nyújtottak. Az elmaradt kamatok – a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének ii. pontja alapján – a Bizkailurnál a földterületek megvásárlásával kapcsolatban felmerült költségek 13,41 %-ával megegyező nettó támogatástartalomnak felelnek meg.

b) másrészt pedig a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének iii. pontja alapján a Bizkailurnál az említett – legalább 101 430 m² teljes alapterületű – telek ipari használatra alkalmassá tételével kapcsolatban felmerült összköltségből.

(110) A lakásokra vonatkozó megállapodás esetében a támogatástartalom az a nyereség, amelyhez a Habidite az említett megállapodás alapján az 1 500 lakás értékesítésével jutott volna, azaz a megállapodás A. cikkének e) pontja alapján a Habidite-nek az 1 500 lakás eladásáért járó összeg és a vállalkozás 1 500 lakás gyártásával kapcsolatban felmerült költségei közötti különbség.

VII.2. Összeegyeztethetőség

(111) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló, 2009. december 2-i határozatban megkérdejelezte, hogy az értékelés elvégzésének időpontjában alkalmazandó szabályok – konkrétan az ideiglenes közösségi keretrendszer⁽⁴⁹⁾, a 2004. évi megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás⁽⁵⁰⁾ és a 2008. évi általános csoportmentességi rendelet⁽⁵¹⁾ – értelmében a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás összeegyeztethető a Szerződéssel.

(112) A (60)–(62) preambulumbekzdésben említettek alapján a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt jogellenes támogatást még a bizottsági bejelentést megelőzően, 2006. december 15-én nyújtották, következésképpen annak összeegyeztethetőségét is a támogatásnyújtás időpontjában hatályos állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján kell értékelni.

(113) Az említett időtényező miatt a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás keretén belül nyújtott támogatás összeegyeztethetőségének értékelését nem lehet a hatályban lévő, a válságra vonatkozó különleges szabályok alapján elvégezni, mivel ezek későbbi időpontban léptek hatályba.

(114) Továbbá, a Diputación álláspontja szerint 2006. december 15-ig sem a Habidite, sem pedig az Afer csoport nem teljesítette a 2004. évi megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9., 10. és 11. pontjában foglalt feltételeket, amelyek alapján nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősültek volna. Ennek alapján a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás megkötésének időpontjában nem folyamodhattak megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatáshoz.

⁽⁴⁸⁾ Lásd a T-116/01. és T-118/01. sz. P&O European Ferries (Vizcaya) és Diputación Foral de Vizcaya kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletet, (EBHT II-2957. o.), konkrétan a 109–139 pontot. Az Európai Bíróság 2006. június 1-jei döntése az értékelés e részére vonatkozóan a fellebbezési eljárás során helyben hagyta az ítéletet.

⁽⁴⁹⁾ Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban, HL C 83., 2009.4.7., 1. o.

⁽⁵⁰⁾ HL C 54., 2006.3.4., 13. o.

⁽⁵¹⁾ A Bizottság 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőknek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), (HL L 214., 2008.8.9., 3. o.).

- (115) A 2006. december 15-én megkötött, a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás tárgya a Gran Bilbao megyében található Alonsotegi település beruházási projektje számára juttatott támogatás. Ez a megye a megállapodások megkötésekor a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett támogatott területnek minősült⁽⁵²⁾. Következésképpen azt kell megvizsgálni, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás alapján nyújtott támogatás a 2006. december 15-én hatályos, regionális támogatásokra vonatkozó szabályok szerint összeegyeztethetők voltak-e a Szerződéssel, tehát megfeleltek-e a regionális állami támogatásokról szóló 1998. évi iránymutatásnak⁽⁵³⁾ (a továbbiakban: az 1998. évi iránymutatás) és a nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatásokra vonatkozó 2002. évi multiszektorális keretszabálynak⁽⁵⁴⁾ (a továbbiakban: a 2002. évi multiszektorális keretszabály), valamint a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglaltaknak.

A földterületekre vonatkozó megállapodás összeegyeztethetősége az 1998. évi iránymutatás és a 2002. évi multiszektorális keretszabály alapján

- (116) A beruházásokhoz nyújtott regionális támogatásoknak számos összeegyeztethetőségi feltételt kell teljesíteniük, hogy a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősüljenek. A földterületekre vonatkozó megállapodás 2006. december 15-i megkötésekor ezeket a feltételeket az 1998. évi iránymutatás tartalmazta, amely szerint a támogatásnak elő kell mozdítania a régió fejlődését és azokra az induló beruházásokra kell összpontosulnia, amelyek esetében azt követően kezdődtek meg a munkálatok, hogy a támogatás kedvezményezettje benyújtotta támogatás iránti kérelmét (ösztönző hatás), illetve a kedvezményezett legalább 25 %-ban köteles hozzájárulni a finanszírozáshoz, továbbá legalább öt évig nem hagyhatja el az érintett támogatott területet. Ezenkívül a támogatás megítéléséhez az elszámolható kiadások körébe csak bizonyos elszámolható költségek vonhatók be, illetve a támogatás maga nem vonható össze más támogatásokkal, ha ezzel a támogatás túllépi a regionális támogatásra megállapított felső határt.
- (117) Az 1998. évi iránymutatás 2. pontja értelmében az egyetlen vállalkozásnak nyújtott vagy egyetlen tevékenységi területre összpontosuló ad hoc regionális támogatás általános szabályként nem összeegyeztethető a Szerződéssel, mert a regionális fejlődésre gyakorolt kedvező hatásokat általában meghaladják az ilyen jellegű támogatások következményeként fellépő torzító hatások. Ráadásul tilos volt ad hoc támogatást nyújtani a nehéz helyzetben lévő vállalkozások számára.
- (118) A földterületekre vonatkozó megállapodás keretén belül a Habidite-nek nyújtott támogatást a spanyol hatóságok nem jelentették be mint jóváhagyott regionális támogatási program keretében nyújtott támogatást. A támogatás sokkal inkább megfelel az ad hoc jellegű intézkedés meghatározásának, minthogy általa kizárólag a Habidite és az Afer csoport, illetve közvetett módon az építőipar jutott előnyhöz.
- (119) Mindazonáltal, az 1998. évi iránymutatás 2. pontja azt is kimondja, hogy kivételes esetben az egyetlen tevékenységi területnek, illetve egyetlen vállalkozásnak nyújtott ad hoc támogatás is összeegyeztethető a Szerződéssel, mégpedig ha bizonyítható, hogy a támogatás olyan jelentős mértékben járul hozzá a regionális fejlődéshez, hogy az meghaladja mind az unión belüli kereskedelemre, mind pedig a versenyre gyakorolt torzító hatást. Jóllehet a spanyol hatóságok érvelésében erre vonatkozóan nincs utalás, a Bizottság saját kezdeményezésére és a rendelkezésére álló adatok alapján megvizsgálja, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás keretében nyújtott támogatás meghatározható-e a fentiekben említett kivételként.
- (120) A földterületekre vonatkozó megállapodást egyértelműen egy új beruházási projekt, mégpedig a Habidite új, Alonsotegiben létrehozandó gyárának támogatása érdekében kötötték meg. Az akkori számítások alapján a támogatott területen a projekt révén közvetlenül 1 100 új munkahely jött volna létre, de nagy valószínűséggel a projekt közvetve további jelentős számú munkahelyet is teremtett volna. Ehhez kapcsolódóan meg kell említeni, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodás értelmében az új beruházási projekt a regionális politika célkitűzéseinek megvalósulásához is hozzájárult volna, mégpedig azért, hogy Bizkaia tartomány leginkább rászoruló állampolgárai számára biztosított volna szociális lakásokat. Ezenfelül a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás aláírásának időpontjában sem a Habidite, sem pedig az Afer csoport nem teljesítette a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9., 10. és 11. pontjában foglalt feltételeket, amelyek alapján nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősültek volna (lásd a (9) preambulumbekendést). Mindezeket figyelembe véve a Bizottság arra a megállapításra jutott, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás teljesíti az 1998. évi iránymutatás 2. pontjának utolsó bekezdése értelmében a kivételes esetre vonatkozó feltételeket.
- (121) Az 1998. évi iránymutatás 4.4. pontja értelmében a regionális támogatás fogalma kizárólag olyan fizikai állóeszközökre történő beruházást megtestesítő induló beruházásokra vonatkozik, amelyek egy új létesítmény létrehozásával, egy meglévő létesítmény bővítésével, vagy egy meglévő létesítmény termékének vagy termelési folyamatának az alapvető megváltoztatását előidéző tevékenységgel függenek össze. A földterületekre vonatkozó megállapodás keretén belül nyújtott támogatás megfelel ennek a meghatározásnak, mivel egy új beruházási projekt létrehozására irányult Alonsotegiben.
- (122) Az 1998. évi iránymutatás 4.5. pontja előírja, hogy az induló beruházáshoz nyújtott támogatás kizárólag a beruházás elszámolható költségeire fordítható, következésképpen a regionális támogatás maximális mértékét is a beruházás elszámolható költségeinek százalékos arányában kell meghatározni. Az 1998. évi iránymutatás 4.5. és 4.6. pontja értelmében az új beruházási projektnél az elszámolható költségek köre magában foglalja a telkeket, az épületeket és a berendezéseket, illetve nagyvállalkozások esetén az immateriális beruházások egyes kategóriáit (szabadalmakat, licenceket, műszaki know-how-t) is az általános alap 25 %-áig.

⁽⁵²⁾ Lásd az N 773/99. sz.– „Spanyolország – a 2000–2006 közötti időszakra vonatkozó regionális támogatási térkép” ügyben 2000.5.17-én hozott bizottsági határozatot, a határozat a következő internetes oldalon található: http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-1999/n773-99.pdf

⁽⁵³⁾ HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

⁽⁵⁴⁾ HL C 70., 2002.3.19., 8. o.

(123) A Habidite 2006. december 15-i alonsotegi projektje kapcsán tehát első lépésként az elszámolható költségeket kell meghatározni.

(124) Mivel a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás nem előzetesen benyújtott támogatási kérelemen alapul, a kedvezményezett az adott időpontban nem szolgált a regionális támogatások esetében új beruházási projektre vonatkozó elszámolható költségek megállapításához szükséges információkkal. A Diputaciónnak az elszámolható költségekkel kapcsolatos adatait a (12) preambulumbekkezdés tartalmazza, a következők szerint:

Földterületek	4,8 millió EUR
Ipari épületek	22,5 millió EUR
Közművesítés	4,00 millió EUR
Berendezések	24,0 millió EUR
Összesen	55,34 millió EUR

(125) Ezek a költségkategóriák az 1998. évi iránymutatás 4.5. pontja értelmében elszámolható költségeknek tekinthetők. Ezen túlmenően a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás megfelel az 1998. évi iránymutatás 4.5. pontjából következő követelménynek is, mivel az közvetlenül az új beruházási projekt részére történő földterület-vásárláshoz, illetve a földterületek ipari használatra történő alkalmassá tételéhez kapcsolódik.

(126) Az 1998. évi iránymutatás 4.10. pontja értelmében az induló beruházáshoz nyújtható támogatással szembeni követelményként elő kell írni, hogy a szóban forgó beruházás legalább öt éves időszakban maradjon fenn. Jóllehet a földterületekre vonatkozó megállapodás kapcsán ez a feltétel nem vonatkozik a Habidite-re, érdemes azonban megjegyezni, hogy a ((39) preambulumbekkezdésben ismertetett) képzési támogatásra vonatkozó megállapodásban – amelyet szintén 2006. december 15-én kötöttek meg ugyanezen beruházási projekt kapcsán – a Habidite kötelezettséget vállalt arra vonatkozóan, hogy legalább öt éven keresztül fenn fog tartani 1 100 munkahelyet. Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy az 1998. évi iránymutatás 4.10. pontjában foglaltak is teljesültek.

(127) Minthogy nem áll rendelkezésre adat a Habidite alonsotegi gyárában foglalkoztatott 1 100 alkalmazott becsült bérköltségéről, a Bizottság nem tudja megbízható módon megállapítani, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás keretében nyújtott támogatás összeegyeztethető-e az 1998. évi iránymutatás munkahelyteremtésről rendelkező 4.11.–4.17. pontjával. Mindazonáltal, nem is szükséges az 1998. évi iránymutatás 4.11.–4.17. pontja szerinti értékelést elvégezni, mivel a földterületekre

vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás a földterületek megvásárlására vonatkozik, amely összeg pedig elszámolható költségeknek minősül.

(128) A földterületekre vonatkozó megállapodás aláírását megelőzően a Habidite beruházási projektje nem részesült olyan egyéb beruházási támogatásban, amely indokoltá tenné, hogy a vizsgálat kiterjedjen az 1998. évi iránymutatás 4.18. pontja szerinti halmozódó hatásokra.

(129) Az 1998. évi iránymutatás 4.2. pontja alapján a támogatási programoknak elő kell írniuk, hogy a támogatást még a projekt megkezdése előtt kell kérelmezni. E rendelkezés azt szavatolja, hogy kizárólag akkor kerüljön sor regionális támogatás nyújtására, ha igazolható annak ösztönző hatása. Amennyiben egy projekt esetében már a kérelem benyújtása előtt megkezdődtek a munkálatok, az ezt követően nyújtott regionális támogatás természetesen nem jár ösztönző hatással, ami egyben azt is jelenti, hogy nagy valószínűséggel a projekt támogatás nélkül is megvalósult volna.

(130) Ezzel a ponttal kapcsolatban elsősorban azt kell megjegyezni, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás ad hoc intézkedésnek minősül, és nem pedig az engedélyezett rendszer keretén belül nyújtott támogatásnak. Ugyanakkor a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az ösztönző hatás az összeegyeztethetőséggel szemben támasztott általános feltétel, amelynek teljesülését minden esetben igazolni kell. Jóllehet a Diputación érvelésében nem szerepelt, hogy a szóban forgó intézkedés ösztönző hatással járt volna, a Bizottságnak kötelessége hivatalból megvizsgálni, hogy ez az összeegyeztethetőség szempontjából lényegi feltétel teljesült-e.

(131) A Bizottság úgy véli, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás teljesítette az ösztönző hatással kapcsolatos feltételt, mégpedig a következőkben részletezett okok miatt. Először is, jóllehet a támogatást nem jelentették be a támogatásnyújtás időpontja (2006. december 15.) előtt, de a projekttel kapcsolatos munka sem vette kezdetét a támogatás nyújtásáig. A Diputacióntól származó információk alapján a projekthez szükséges földterület-vásárlás megindítása – amelyhez a beruházási projekttel kapcsolatos munkálatok kezdete köthető lenne – egészen 2007 májusáig váratott magára, azaz arra csak a 2006. december 15-én megkötött, földterületekre vonatkozó megállapodás aláírását követően került sor. Másodszor, a tény maga, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás felfüggesztésével a Habidite projekt nem valósul meg, azt bizonyítja, hogy a támogatás ösztönző hatással járt volna, hiszen az elmaradt támogatás az oka annak, hogy projekt nem jött létre.

(132) Az 1998. évi iránymutatás 4.2. pontja azt is előírja, hogy a támogatás kedvezményezettje maga is köteles hozzájárulni a projekthez, mégpedig az elszámolható költségek legalább 25 %-át kitevő, minden támogatástól mentes pénzügyi forrással. Nyilvánvaló, hogy a földterületekre

vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás ezt a feltételt is teljesíti. A Diputación által a projekttel kapcsolatban bejelentett elszámolható költség elérte az 55 millió EUR-t, a Habidite-nek tehát saját forrásból az összeg legalább 25 %-át, azaz legalább 13,75 millió EUR-t kellett volna a projektre fordítania. A Bizottság úgy véli, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás támogatástartalma – a (109) preambulumbekzdésben megfogalmazottak szerint – nem haladhatta volna meg az elszámolható költségek 75 %-át, azaz 41,25 millió EUR-t, még akkor sem, ha feltételezzük, hogy a támogatás magában foglalta volna a földterületek ipari használatra történő alkalmassá tételével kapcsolatban felmerült 28,2 millió EUR tényleges költséget, valamint további 0,98 millió EUR-t (amely 13,41 %-át teszi ki a Diputación becslése szerint a földterület megvásárlásával kapcsolatban felmerült 7,3 millió EUR-s költségnek), és amely a támogatás teljes összegének jelentős mértékű növekedését eredményezte volna.

- (133) A (116)–(132) preambulumbekzdésben foglaltak alapján a Bizottság megállapítja, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás megfelel az 1998. évi iránymutatás feltételeinek.
- (134) A (12) és a (124) preambulumbekzdésben ismertetett, a beruházás elszámolható költségeire vonatkozó adatok szintén alátámasztják, hogy 2006 decemberében a Habidite beruházási projektje, mivel annak elszámolható összköltsége meghaladta az 50 millió EUR-t, a 2002. évi multiszektorális keretszabályban foglalt feltételek teljesítésével nagyberuházási projektnak minősül. Ennek következtében a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás összeegyeztethetőségének vizsgálatát ki kell terjeszteni arra is, hogy a támogatás megfelel-e a 2002. évi multiszektorális keretszabályban rögzített feltételeknek.
- (135) 2006 decemberében Gran Bilbao megyében az alkalmazható maximális támogatási intenzitás – NTE-ben kifejezve – 20 % volt. Tekintettel a 2002. évi multiszektorális keretszabály 21. pontjában foglaltakra és a Habidite projekt (12) preambulumbekzdésben már említett, 2006-tól felmerült elszámolható költségeire, a projekt maximális támogatási intenzitása a következőképpen vezethető le:

Elszámolható kiadások	Kiigazított támogatási plafon
Legfeljebb 50 millió EUR	10 millió EUR (az 50 millió EUR 20 %-a, ahol a %-os arány a regionális felső határt jelenti)
50–100 millió EUR között	0,5 millió EUR (az 5 millió EUR 10 %-a, ahol a %-os arány a regionális felső határt jelenti)
A 100 millió EUR-t meghaladó rész	—
Összesen	10,5 millió EUR

- (136) A fentiek alapján megállapítható, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás kizárólag összesen 10,5 millió EUR-ig felelt volna meg az összeegyeztethetőség feltételének, az ezen az összegen felüli rész viszont már nem. A (78)–(82) és a (109) preambulumbekzdésben foglaltaknak megfelelően nem lehet pontosan számszerűsíteni a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatást, mivel vita tárgyát képezi, hogy milyen mértékű tényleges költségek merültek volna fel a Bizkailur részéről a földterület megvásárlására és ipari használatra történő alkalmassá tételére vonatkozó szerződéses kötelezettségvállalásának teljesítésével. A Bizottság nincs abban a helyzetben, hogy ezzel a vitás kérdéssel kapcsolatban megfelelő információkon alapuló végleges álláspontot tudjon kialakítani.
- (137) A támogatás első eleme a Bizkailur földterület-vásárlása kapcsán felmerült tényleges költségek 13,21 %-ának felelt volna meg. A Diputación állítása szerint a tényleges költségek elérték volna a 7,3 millió EUR-t, de a Habidite meglátása szerint ez az összeg túlzott becslésen alapul. A Diputációtól kapott információk alapján (lásd a (12) preambulumbekzdést) az is megállapítható, hogy egy másik időpontban a földvásárlás költségét 4,8 millió EUR-ra becsülték. Végezetül pedig, a 2008. évi regionális támogatás iránti kérelméhez csatolt üzleti tervében a Habidite 2008 novemberében a földvásárlásra vonatkozó költségeket 5,5 millió EUR-ra becsülte.
- (138) A második támogatástartalmat – tehát a Bizkailurnál a szóban forgó földterület ipari használatra történő alkalmassá tételével kapcsolatban felmerült tényleges költségeket – illetően, a Diputación 2009 márciusában 28,5 millió EUR összegű költséggel számolt, bár tájékoztatása alapján egy másik időpontban végzett becslése szerint ezek a költségek mindössze a 4,04 millió EUR-s összeget érték volna el (lásd a (12) preambulumbekzdést).
- (139) Összefoglalásképpen megállapítható, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján nem zárható ki teljes bizonyossággal, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás nem lépte volna túl a projektre megállapított 10,5 millió EUR-s engedélyezett összeget.

- (140) A 2002. évi multiszektorális keretszabály 24. pontja további feltételeket határoz meg azoknak az intézkedéseknek az összeegyeztethetőségéről, amelyek esetében a támogatás összege magasabb az adott támogatott területen a 100 millió EUR beruházásra vonatkozó maximálisan megengedett támogatási összegnél. Az általunk vizsgált ügy esetében – a 2002. évi multiszektorális keretszabály 21. pontja alapján – 2006 decemberében Gran Bilbao megyében a 100 millió EUR-s beruházásra vonatkozóan maximálisan megengedett támogatási összeg 15 millió EUR volt (amely az első 50 millió EUR 20 %-ának megfelelő 10 millió EUR, illetve a fennmaradó 50 millió EUR 10 %-ának megfelelő 5 millió EUR összege).

- (141) A (78)–(82) preambulumbekkezdésben foglaltaknak megfelelően, a rendelkezésre álló információk alapján nem lehetséges pontosan számszerűsíteni a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatást. A Bizottság azonban nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy az összeg túllépte volna a felső határként megállapított 15 millió EUR-t. Ezek alapján a Bizottság megvizsgálta, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás teljesítette-e a szóban forgó támogatás jóváhagyásával kapcsolatos további két feltételt.
- (142) Az első feltétel kimondja, hogy a támogatás kedvezményezettjének részesedése a szóban forgó termék összerészesítéséből a beruházás előtt és után nem haladhatja meg a 25 %-ot. A második feltétel szerint a beruházási projekt révén kialakított termelőkapacitás nem fedheti le az érintett piac több mint 5 %-át. A 2002. évi multiszektorális keretszabály értelmében az említett feltételek teljesítésének bizonyítási terhe az érintett tagállamra hárul. A vizsgált esettel kapcsolatban a spanyol hatóságok nem szolgáltatottak olyan információt, amely alapján megállapítható lenne, hogy a további két fenti feltétel teljesült volna.
- (143) Mindazonáltal 2008 novemberében a Habidite a 2008. évi regionális támogatás iránti kérelmében (lásd a (87) preambulumbekkezdést) becslést végzett a piaci árakra vonatkozóan, amely alapján a vállalat azzal számolt, hogy a 2011. évi piaci részesedése a lakásépítés teljes spanyolországi piacán (beleértve a szabad piacot és a szociális lakások piacát is) [0,1–1] %, amely – a beruházási projekt révén létrehozott további termelőkapacitás révén – 2012-től [0,5–1,5] %-ra emelkedett volna. 2011-ben a baszk építőipari szabadpiacon a Habidite részesedése [0,1–1,0] % lett volna, amely 2014-től [2,0–3,0] %-ra növekedett volna.
- (144) Figyelemmel mindezen becslésekre – amelyek megkérdőjelezésére nem áll a Bizottság rendelkezésére információ –, feltételezhető, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodás keretén belül támogatott beruházással a Habidite 2006 decemberében nem lépte volna túl a 2002. évi multiszektorális keretszabály 24. pontjában előírt, piaci részesedésre és kapacitásra vonatkozó határértékeket.
- (145) Összességében megállapítható tehát, hogy a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás 10,5 millió EUR engedélyezett maximális összeget nem haladó része a 2002. évi multiszektorális keretszabályban rögzített összeegyeztethetőséggel szemben támasztott feltételeknek is megfelel. A felső határként megszabott értéken felüli támogatásösszeg nem lenne összeegyeztethető a Szerződéssel, minthogy az sem az 1998. évi iránymutatásban, sem pedig a 2002. évi multiszektorális keretszabályban rögzített összeegyeztethetőségi feltételeknek nem felel meg.
- (146) Minthogy a támogatás kifizetésére nem került sor, és következésképpen azt nem is kell visszafizettetni, e határozat alkalmazásában elegendőek a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás összeegyeztethetőségével kapcsolatban levont következtetések.
- (147) A Bizottság felhívja az illetékes spanyol hatóságok figyelmét, hogy amikor a baszk kormány 2008. évi, ugyanerre a projektekre nyújtott regionális támogatásával kapcsolatban vizsgálják a támogatáshalmazódási szabályok betartását, a vizsgálatba a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatást is be kell vonni. Ez azért is szükséges, mert mind a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás, mind pedig a 2008. évi regionális támogatás tartalmazott olyan elszámolható költséget, amely ugyanazon földterület megvásárlásával és alkalmassá tételével kapcsolatban merült fel. Még egyszer érdemes megjegyezni, hogy a beruházási projekttel kapcsolatos munkák 2007 májusában, tehát még a 2008. évi regionális támogatás iránti kérelem 2008. évben történt benyújtása előtt elkezdődtek.
- A lakásokra vonatkozó megállapodás összeegyeztethetősége az 1998. évi iránymutatás és a 2002. évi multiszektorális keretszabály alapján
- (148) A (93)–(107) preambulumbekkezdésben már említetteknek megfelelően, a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás egyrésztől mérsékli az induló beruházásokkal járó kockázatokat, mivel szavatolja, hogy az új gyár kezdeti termelésének jelentős részét értékesíteni fogják, másrésztől pedig előnyhöz juttatja a Habidite-t versenytársaival szemben azáltal, hogy az közbeszerzési eljárás nélkül jutott a részleges támogatási program keretén belül eladásra szánt 1 500 lakás állami hatóságok részére történő eladásáról szóló megállapodáshoz. A lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás az a nyereség, amelyhez a Habidite a Diputación és a Bizkailur által megvásárolt 1 500 lakás értékesítése révén jutott volna, nevezetesen a Habidite-nek a lakások eladásáért járó összeg és a vállalkozás gyártással kapcsolatban felmerült költségei közötti különbség.
- (149) Az 1998. évi iránymutatás értelmében a regionális támogatások az elszámolható költségekhez kapcsolódnak. Ugyan az 1998. évi iránymutatás 4.2. pontja nem korlátozza a támogatásnyújtás módját, a 4.5. pont és általában az iránymutatásban foglaltak alapján egyértelmű, hogy a beruházási támogatásokat a beruházás elszámolható költségeire kell fordítani. Az 1998. évi iránymutatás 4.5. pontja értelmében a regionális támogatások nyújtásakor kizárólag az eszközök – például földterületek, épületek és berendezések/gépek – beszerzésével kapcsolatos költségek vehetők figyelembe. Az 1998. évi iránymutatás 4.6. pontja szerint a regionális támogatások egyéb költségekre, így például szabványok, licencek és műszaki know-how beszerzésére is irányulhatnak.
- (150) Mindazonáltal, a lakásokra vonatkozó megállapodás keretén belül nyújtott támogatás természeténél fogva nem az ilyen jellegű elszámolható költségekre, hanem a kedvezményezett tényleges működési költségeinek csökkentésére irányul. Az 1998. évi iránymutatás 4.15. pontja értelmében a működési támogatás általában tilos, arra

csak kivételes esetekben a Szerződés 107. cikkének a) pontja értelmében vett támogatott területeken van lehetőség. Ugyanakkor a Habidite projekt nem a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti, hanem a 107. cikk (3) bekezdés c) pontja szerinti támogatott területen valósult volna meg.

- (151) Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás működési támogatásnak számít, és így az 1998. évi iránymutatás 4.15 pontjában foglaltak alapján nem lett volna összeegyeztethető a Szerződéssel.

VIII. ÖSSZEGZÉS

- (152) A (63)–(151) preambulumbekkezdésben foglaltak alapján, illetve az uniós közbeszerzési jogszabályokkal való összeegyeztethetőségre vonatkozó további megállapítások sérelme nélkül, a Bizottság megállapítja, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást tartalmaznak.

- (153) A földterületekre vonatkozó megállapodás esetében a támogatás két elemből áll:

a) egyrésztől egy olyan kölcsön elmaradt kamataiból, amelynek összege megegyezik a Bizkailurnál a Habidite projekt földvásárlással kapcsolatban felmerült összköltségekkel, és amelyet 7 éves futamidőre, 4 éves türelmi idővel kamat nélkül nyújtottak. Az elmaradt kamat – a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének ii. pontja alapján – a Bizkailurnál a földterületek megvásárlásával kapcsolatban felmerült költségek 13,41 %-ával megegyező nettó támogatástartalomnak felel meg.

b) másrésztől a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének iii. pontja alapján a Bizkailurnál a legalább 101 403 m² teljes alapterületű telek ipari használatra történő alkalmassá tételével kapcsolatban felmerült összköltségéből.

- (154) A lakásokra vonatkozó megállapodás esetében a támogatástartalom az a nyereség, amelyhez a Habidite és az Afer csoport, a Diputación és a Bizkailur által megrendelt 1 500 lakás értékesítésével jutott volna, nevezetesen a Habidite-nek a lakásokra vonatkozó megállapodás alapján a lakások eladásáért járó összeg, illetve a Habidite építéssel kapcsolatban felmerült költségei közötti különbség.

- (155) A rendelkezésre álló információk alapján nem lehet pontosan megállapítani a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás összegét. A jelen határozat alkalmazásában azonban nem is szükséges összegben kifejezni a támogatást, mivel nem került sor a kifizetésre, és következésképpen azt nem is kell visszafizettetni.

- (156) A Bizottság ugyanakkor hangsúlyozni kívánja, hogy a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodás jogellenes támogatást foglal magában. A megállapodásokban foglalt, 2006. december 15-i támogatásnyújtással sérült a Szerződésben foglalt előzetes bejelentési kötelezettség. A CELF/SIDE ügyben⁽⁵⁵⁾ hozott ítéleten alapuló ítélkezési gyakorlattal összhangban a támogatás annak ellenére jogellenesnek minősül, hogy a két megállapodást utólag bejelentették, illetve hogy a levont következtetések szerint a földterületekre vonatkozó megállapodás részben, a 10,5 millió EUR-s engedélyezett összegig megfelel az összeegyeztethetőségi feltételeknek. A Bizottság felkéri az illetékes spanyol hatóságokat, hogy állapítsák meg a szükséges jogi következményeket, amelyeket a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatások jogellenes természete von maga után.

- (157) Az 1998. évi iránymutatás és a 2002. évi multiszektorális keretszabály értelmében a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás abban az esetben összeegyeztethető a Szerződéssel, ha a támogatás engedélyezett összege nem haladja meg a 10,5 millió EUR-t. A földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás engedélyezett összegben felüli része nem összeegyeztethető a Szerződéssel.

- (158) A lakásokra vonatkozó megállapodás keretén belül nyújtott támogatás működési támogatásnak számít, így az 1998. évi iránymutatás 4.15. pontja értelmében egyetlen része sem összeegyeztethető a Szerződéssel.

- (159) A határozatnak a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás fennállásával kapcsolatos következtetései a baszk kormány által ugyanezen beruházási projekt számára 2008-ban nyújtott regionális támogatások szempontjából is relevánsak. A Bizottság megállapítja, hogy a beruházási projekttel kapcsolatos munkák már 2007 májusában, tehát még a 2008. évi regionális támogatási kérelem benyújtása előtt elkezdődtek.

- (160) A földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás kedvezményezettjei, mind a Habidite Technologies País Vasco S.A., mind pedig az Afer csoport szerződő félként vesz részt a földterületekre, illetve a lakásokra vonatkozó megállapodásban, és a mikro-, kis és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlás⁽⁵⁶⁾ melléklete 3. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglaltak értelmében kapcsolódó vállalkozásoknak minősülnek,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2006. december 15-én megkötött és a Spanyol Királyság által 2009. április 15-én bejelentett két megállapodás, amely egyrésztől a Diputación Foral de Bizkaia és a Bizkailur S.A., másrésztől a Habidite Technologies País Vasco S.A. és az Afer csoport között jött létre, a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást tartalmaz.

⁽⁵⁵⁾ Lásd a 33. oldalon található lábjegyzetet.

⁽⁵⁶⁾ HL L 124., 2003.5.20, 36. o.

2. cikk

A bejelentett megállapodásokban foglalt támogatás jogellenes, mivel azt a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt előzetes bejelentési kötelezettség megsértésével nyújtották.

3. cikk

A földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás elemei a következők:

- a) A Diputación és a Bizkailur elmaradt kamatai, amely egy olyan kölcsön után járt volna, amelynek összege megegyezik a földvásárlással kapcsolatban felmerült költségekkel, és amelynek kamatmentes törlesztésére 4 éves türelmi idő letelte után négy egyenlő, 25 %-os részlet visszafizetésével került volna sor. A szóban forgó kamatmentes kölcsön nettó támogatástartalma a Bizkailurnál az érintett projekttel kapcsolatos és a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének ii. pontja szerinti földterületek megvásárlása során felmerült tényleges költségek 13,41 %-át tette volna ki.
- b) A Bizkailur tényleges összköltsége, amely a földterületekre vonatkozó megállapodás második része 1. cikkének iii. pontja értelmében a legalább 101 430 m² teljes alapterületű, megvásárlandó földterület érintett projekttel kapcsolatos ipari használatra történő alkalmassá tételével kapcsolatban merült volna fel.

4. cikk

A lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatást az a nyereség testesíti meg, amelyhez az említett megállapodás értelmében a Habidite és az Afer csoport a Diputación Foral de

Bizkaia és a Bizkailur által megrendelt 1 500 lakás értékesítésével jutott volna. A nyereség ebben az esetben a megállapodás A. cikkének e) pontja értelmében a Bizkailur által a Habidite-nek fizetendő összeg, illetve a Habidite 1 500 lakás megépítésével kapcsolatban felmerült saját költségei közötti különbség.

5. cikk

A nemzeti regionális támogatásokról szóló 1998. évi iránymutatások és a nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatásokra vonatkozó 2002. évi multiszektorális keretszabály értelmében a földterületekre vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás 10,5 millió EUR-s engedélyezett összeghatárig összeegyeztethető a Szerződéssel. Az ezt az összeghatárt meghaladó támogatás nem összeegyeztethető a Szerződéssel.

6. cikk

A nemzeti regionális támogatásokról szóló 1998. évi iránymutatás 4.15 pontja értelmében a lakásokra vonatkozó megállapodásban foglalt támogatás nem összeegyeztethető a Szerződéssel, mert az működési támogatásnak számít.

7. cikk

Ennek a határozatnak a Spanyol Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2012. június 27-én.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2012. július 25.)

az SA.29064 (11/C, korábbi 11/NN) számú állami támogatásról – Írország által bevezetett differenciált légitársasági adókulcsok

(az értesítés a C(2012) 5037. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2013/199/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2009-ben a Bizottsághoz állami támogatásokra vonatkozó panasz érkezett egy légitársaság-üzemeltetőtől (a továbbiakban: „a panaszos”) az Írország által bevezetett, a Dublin repülőtértől legfeljebb 300 km távolságban lévő célállomásra induló járatokra alkalmazandó differenciált légitársasági adókulcsok különböző vonatkozásaival kapcsolatban, melyek állítólagosan előnyben részesítették az Aer Arannt.
- (2) A Bizottság 2011. július 13-i levelében tájékoztatta Írországot határozatáról, mely szerint az ír légitársasági adó keretében alkalmazandó differenciált adókulcsokkal kapcsolatban megindítja a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást. A Bizottság felkérte az ír hatóságokat, hogy továbbítsák a határozat másolatát a kedvezményezettek részére.
- (3) 2011. augusztus 9-én és 2011. szeptember 5-én a Ryanair Ltd. légitársaság-üzemeltető (a továbbiakban: Ryanair) az eljárás megindítása érdekében benyújtotta a Bizottság határozatára vonatkozó leveleit. A Bizottság 2011. október 5-én válaszolt az említett levelekre. 2011. október 17-én a Ryanair újabb levelet nyújtott be.

- (4) A válaszadás határidejének meghosszabbítását követően az ír hatóságok 2011. szeptember 15-én benyújtották észrevételeiket a Bizottság határozatát illetően.
- (5) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot 2011. október 18-án közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság felkérte az érintett feleket, hogy nyújtsák be az említett intézkedésre vonatkozó észrevételeiket.
- (6) 2011. november 17-én a Ryanair benyújtotta az említett felkérésre adott válaszát. 2011. november 28-i levelében a Bizottság megkérdezte a Ryanairt, hogy az általa benyújtott beadvány tartalmaz-e bizalmas, az ír hatóságoknak ki nem adható információt. 2011. november 30-i levelében a Ryanair megerősítette, hogy a 2011. november 17-i beadvány továbbítható az ír hatóságoknak.
- (7) 2011. december 12-én a Bizottság továbbította a Ryanair észrevételeit az ír hatóságoknak, melyek 2012. január 13-án benyújtották az ezzel kapcsolatos észrevételeiket.

2. AZ INTÉZKEDÉS ISMERTETÉSE

- (8) 2009. március 30-án az ír hatóságok a légi személyszállítást terhelő jövedéki adót vezettek be. Az adó nemzeti jogalapja a 2008. évi második pénzügyi törvény, a Finance (n° 2) Act 2008 55. szakasza, amely jövedéki adót vezet be, az úgynevezett „légitársasági adót”, melyet a légitársaság-üzemeltetők az Írországon található „repülőterekről induló minden egyes utas repülőgépen történő indulásával” kapcsolatban kötelesek fizetni ⁽³⁾. Az adó akkor lép érvénybe, amikor az utas több mint 20 utas szállítására alkalmas, állami vagy katonai célokra nem használt repülőgépen elhagyja a repülőteret. Bár az adót a jegyár révén az utasokra szándékozták áthárítani, azt a légitársaság-üzemeltetőnek kell elszámolnia és befizetnie ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Lásd a 1. lábjegyzetet.

⁽³⁾ A 20-nál kevesebb utas szállítására alkalmas légi járművek és az állami vagy katonai célokra használt légi járművek nem tartoznak az adófizetési kötelezettség hatálya alá. Ugyanez érvényes az évi 10 000-nél kevesebb utas szállítását lebonyolító repülőterekről induló járatokra.

⁽⁴⁾ Valamennyi, az adó fizetésére köteles légitársaság-üzemeltetőnek regisztrálnia kell az adóhatóságoknál, továbbá köteles 20 napon belül vagy az adóhatóságok által megszabott időtartamon belül benyújtani az adóhatóságokhoz az előző hónap folyamán lebonyolított induló járatok utasonkénti számát feltüntető kimutatást.

⁽¹⁾ HL C 306., 2011.10.18., 10. o.

- (9) Az adó bevezetésének időpontjában azt az utazás megkezdése és befejezése szerinti repülőtér közötti távolság alapján vetették ki: i. 2 EUR-t egy adott repülőtérrel a Dublin repülőtértől legfeljebb 300 km-re lévő célállomásra induló járat esetében, ii. 10 EUR-t az összes többi esetben.
- (10) A Bizottság, a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló, 2008. szeptember 24-i 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ és a Szerződés a szolgáltatásnyújtás szabadságáról szóló 56. cikke esetleges megsértését illető vizsgálatát követően az adókulcsokat 2011. március 1-én úgy módosították, hogy az utazási távolságtól függetlenül minden induló járatra 3 EUR egységes adókulcs alkalmazandó⁽⁶⁾.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA

- (11) A Bizottság hivatalos eljárást kezdeményezett a csökkentett adókulcsot illetően, amely a 2009. március 30. és 2011. március 1. közötti időszakban bizonyos járatokra alkalmazandó volt, mivel úgy vélte, hogy az esetlegesen állami támogatást képez, és mivel megkérdőjelezte annak a belső piaccal való összeegyeztethetőségét.
- (12) Az intézkedés szelektív mivoltát illető értékelésében, az állandó ítélkezési gyakorlattal⁽⁷⁾ összhangban, a Bizottság elsősorban azonosította a megfelelő referenciául szolgáló adórendszert, majd megvizsgálta, hogy az intézkedés eltérést képez-e az adórendszertől, és ha igen, akkor Írország igazolta-e, hogy ez az eltérés az adórendszer természetéből és logikájából adódik.
- (13) A Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó esetben a referenciául szolgáló rendszer az Írország területén található repülőterekről induló légi utasok adóztatása.
- (14) A Bizottság megjegyezte, hogy a légiközlekedési adórendszer egy, majdnem minden járat esetében alkalmazandó általános vagy szokásos adókulcsot és egy, a Dublin repülőtértől legfeljebb 300 km-re lévő célállomásra induló járatok esetében alkalmazandó csökkentett adókulcsot biztosított. A Bizottság megállapította, hogy a referenciául szolgáló rendszert a szokásos adókulcs képezte, míg a járatok egy jól körülhatárolható kategóriája esetében alkalmazandó csökkentett adókulcs látszólag kivételt képezett a referenciarendszertől.

- (15) A Bizottság kételkedett afelől, hogy az utazás kiindulópontja és végső célállomása közötti távolság indokolja-e a csökkentett adókulcs alkalmazását.
- (16) Először is, a csökkentett adókulcs nem a tényleges utazási távolság, hanem a Dublin repülőtér és a célállomás közötti távolság alapján került alkalmazásra.
- (17) Másodszorban, az adó szerkezete és objektív jellege látszólag nem az utazási távolsággal, hanem az egy írországi repülőtérrel való indulás tényével függött össze. A pénzügyi hatósággal való kapcsolat, az adókötelezettséggel járó esemény (egy írországi repülőtérrel való indulás) és az ír társadalomra kiható negatív externáliák (zaj és légszennyezés) a járat célállomásától és az utazási távolságtól függetlenül minden írországi repülőtérrel induló utas esetében azonosak voltak. E cél elérése tekintetében az érintett légijármű-üzemeltetők azonos jogi és ténybeli helyzetben voltak.
- (18) Harmadszorban, az adórendszert nem az utazási távolság tekintetében megfelelően differenciált adómérték, hanem csupán két rögzített adókulcs jellemzi: egy a nagyon rövid távolságú járatok és egy az összes többi járat esetében. Ez a szempont látszólag az Írországon belüli és az Egyesült Királyság egyes nyugati területeire induló járatokat előnyben részesítette, és következésképpen megkülönböztetést alkalmazott a belföldi és az Unión belüli járatok között. A szóban forgó esetben az ír hatóságok megjegyezték, hogy azon célállomások esetében, amelyekre az alacsonyabb adókulcs volt alkalmazandó, egy magasabb díj kiszabása az ár tekintetében aránytalan lenne. A Bizottság megállapította, hogy az Unión belüli célállomásokkal összehasonlítva a belföldi célállomású járatok jegyárai nem feltétlenül alacsonyabbak. Az adórendszer természete és logikája így nem indokolta az alacsonyabb adókulcs alkalmazását, és az ezért az értékelés alapján szelektív intézkedésnek minősült.
- (19) Mivel az értékelés szerint az intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében előírt egyéb kritériumoknak is megfelelt, az valószínűsíthetően a csökkentett adókulcsból profitáló járatokat működtető légijármű-üzemeltetők részére nyújtott állami támogatásnak minősült.
- (20) A támogatás feltehetően nem tartozott a Bizottság által kibocsátott, az állami támogatások összeegyeztethetőségéről szóló iránymutatás hatálya alá. Mivel az valószínűsíthetően működési támogatásnak minősült, amely megkülönböztetést alkalmazott az Unión belüli járatok között, a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében nem volt közvetlenül összeegyeztethető a belső piaccal. Továbbá, a támogatás nem tartozott semmilyen, a Szerződés 107. cikke (2) és (3) bekezdése értelmében vett kivétel hatálya alá.

⁽⁵⁾ HL L 293., 2008. 10. 31., 3. o.

⁽⁶⁾ A jogsértési eljárással összefüggésben a Bizottság 2010. március 18-án benyújtotta hivatalos értesítését, melyben megállapította, hogy Írország a légiközlekedési adó differenciálását illetően nem tett eleget az 1008/2008/EK rendelet és a Szerződés 56. cikke értelmében vett kötelezettségeinek. A felszólító levél következtében az ír hatóságok módosították az adórendszert.

⁽⁷⁾ Lásd például a C-88/2003. sz., *Portugália kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2006., I-7115. o.) 56. pontját és a C-487/2006 P sz., *British Aggregates kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2008. I-10505. o.) 81–83. pontját.

- (21) Következésképpen, a Bizottság megkérdőjelezte a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét, és az EK-Szerződés ⁽⁸⁾ 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelet 4. cikke (4) bekezdésével összhangban hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról döntött, felkérve ezzel Írországot és más érintett feleket észrevételeik megtételére.

4. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (22) A Bizottság az Európai Unió Hivatalos Lapjában ⁽⁹⁾ megjelent értesítéshez fűzött megjegyzéseket kapott az ír hatóságoktól és a Ryanairtól.

4.1. Az ír hatóságok megjegyzései

4.1.1. Az adó fogyasztói adónak minősül

- (23) Az ír hatóságok állítása szerint a légitársasági adó természeténél fogva lényegében fogyasztói adónak tekinthető. A könnyebb alkalmazhatóság céljából az ír hatóságok valamennyi légitársaságot arra kötelezték, hogy az adott légitársaság által szállított, egy írországi repülőtérrel induló valamennyi utas esetében fizessék be a megfelelő összeget az adóhatóságoknak. A légitársaság-üzemeltetők azonban az adót átháríthatják utasaikra, és azt beszédhetik tőlük.
- (24) Továbbá, a légitársasági adót a további díjakkal és adókkal együtt rendszerint adó vagy illeték formájában tüntetik fel a jegyáron és/vagy a légitársaság-üzemeltetők által megadott általános feltételekben. Az adó ennek megfelelően nem jelent semmilyen előnyt egyik légitársaság számára sem, mivel az csupán egy további, gyakorlatilag a fogyasztót terhelő illeték, adó vagy díj.

4.1.2. A haszon hiánya az egyes légitársaság-üzemeltetők esetében

- (25) Az ír hatóságok állítása szerint az egyes légitársaság-üzemeltetők előnyének megléte előfeltételét képezi annak, hogy a légitársasági adó a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésének hatálya alá tartozzon. Az ír hatóságok szerint abban az esetben, ha a légitársasági adó lényegében fogyasztói adónak minősül, nehezen belátható, hogy az adó miért jelentene előnyt az egyes légitársaság-üzemeltetők számára függetlenül attól, hogy annak értéke 10 EUR vagy 2 EUR.
- (26) Valamennyi légitársaság-üzemeltető, függetlenül attól, hogy 10 EUR vagy 2 EUR mértékű adó kiszabására köteles, kétségkívül azonos elbánásban részesül. A felmerülő kérdés az, hogy előnyben részesülnek-e azok a légitársaság-üzemeltetők, amelyek a 2 EUR mértékű adó együttes kiszabására kötelesek. Az ír hatóságok szerint az egyetlen valószínű forgatókönyv, mely szerint a

légitársasági adó támogatásnak minősülne az, mely alapján Dublin repülőtérrel legfeljebb 300 km-re lévő célállomásra induló járatokat üzemeltető légitársaságok kötelesek volna 10 EUR mértékű adó kiszabására úgy, hogy a 10 EUR és a 2 EUR mértékű adó közötti különbséget megtarthatják maguknak. Itt azonban nem ez történt. Ennek tekintetében fontos kiemelni, hogy az ír hatóságok a szóban forgó adó tervezésekor az egyes légitársaság-üzemeltetők és az üzleti modelleket nem vették figyelembe.

4.1.3. Ír légitársaság-üzemeltetők nem részesülnek előnyben

- (27) Elsősorban meg kell jegyezni, hogy Írországot már nem rendelkezik saját nemzeti légi fuvarozóval, mivel az ír állam már csak kisebbségi részvényes az Aer Lingusban, amely eredetileg Írországot nemzeti légitársaság-üzemeltetője volt.
- (28) Ha az adó bármilyen hatást gyakorolt volna az ír légitársaság-fuvarozókra, ez a hatás lényegesen eltérő lett volna az egyes légitársaság-fuvarozók esetében. Az ír hatóságok megjegyzik, hogy az Unión belüli járatokat, amelyek a magasabb mértékű (10 EUR) adókulcs alá tartoztak, túlnyomórészt ugyanazon ír légitársaságok üzemeltették. A megfelelő időszakban a három légitársaság-fuvarozó az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatok piacának körülbelül [93–97] (*) %-át üzemeltette, és az Unión belüli légitársasági piacon szintén vezető pozícióban voltak, az Unión belüli járatok [82–87] (*) %-át üzemeltetve.
- (29) Az ír hatóságok különösen azzal érveltek, hogy a Ryanair állítólagos hátrányára vonatkozó állítás egyértelműen nem fenntartható, mivel az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatok utasainak körülbelül [56–63] (*) %-át a Ryanair szállítja (lásd az 1. táblázatot).

Táblázat

Az ír légitársaság-üzemeltetők részesedése az ír repülőterekről induló járatok piacán.

Piaci részesedések		
	Legfeljebb 300 km	Több mint 300 km ⁽¹⁾
Ryanair	[56-63] (*) %	[42-47] (*) %
Aer Lingus	[16-23] (*) %	[35-40] (*) %
Aer Arann	[10-17] (*) %	[0.5-2.5] (*) %
ÖSSZESEN	[93-97] (*) %	[82-85] (*) %

⁽¹⁾ Kizárólag az Unión belüli járatok.

Forrás: Az információt Írországot szolgáltatta a három ír légitársaság-üzemeltető által megadott értékek és az ír Központi Statisztikai Hivatal (Central Statistics Office) adatai alapján.

⁽⁸⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

⁽⁹⁾ Lásd a 1. lábjegyzetet.

(*) Üzleti titok miatt adattartományt tüntetünk fel.

(30) Az 1. táblázat kimutatja, hogy az egyetlen, az ír állam kisebbségi tulajdonosi érdekeltsége értelmében esetlegesen állami légitársaságként tekinthető társaság (Aer Lingus) lényegesen több magasabb adókulcs alá tartozó járatot ([35–40] (*) %) üzemeltetett, mint alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatot ([16–23] (*) %). Ennek értelmében, ha az alacsonyabb adókulcs bármilyen hatást gyakorolt volna a légitársaságokra, az Aer Lingus jelentős hátrányt szenvedett volna.

(31) Ami az Aer Arannt illeti, amely a panaszos állítása szerint szintén előnyben részesült az állítólagos támogatás révén, az ír hatóságok megjegyzik, hogy a társaság, ami a forgalmat és az utasok számát illeti, 2007 és 2010 között jelentős csökkenést tapasztalt. Az adó bevezetését követően az Aer Arannt 18 millió EUR veszteségről számolt be. Ennek értelmében a légitársaság látszólag az adó bevezetését megelőző időszakban volt a legnyereségesebb. Az ír hatóságok azt is kiemelték, hogy a panaszos és az Aer Arannt csak egy útvonalon versengett egymással, és hogy ezen az útvonalon a járatok közel [37–42] (*) %-át a panaszos működtette. Az alacsonyabb adókulcs révén előnyben részesülő külföldi célállomású járatok (az Egyesült Királyság nyugati területei) esetében a menetrendszerű járatok több mint [37–42] (*) %-át a panaszos működtette, míg az Aer Arannt és az Aer Lingus részesedése kisebb volt.

(32) Továbbá, a nem ír légitársaságok mindig is szabadon működtethették az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatokat. Ezzel összefüggésben az állam nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel. Az ír hatóságok állítása szerint az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatok működtetésének piacán fennálló előny esetén e járatokat külföldi (nem ír) légitársaságok üzemeltetnék. A külföldi légitársaságok hiánya e járatok esetében arra utal, hogy az alacsonyabb adókulcsból semmilyen előny nem származott.

4.1.4. Az alacsonyabb adókulcs az adó mértékének a jegyárhoz mért aránytalanságának elkerülése érdekében került bevezetésre

(33) Az ír hatóságok hangsúlyozták, hogy az adókulcs differenciálásának célja az adó mértéke és a távolság közötti arányosság beállítása, mivel az árak szokásosan alacsonyabbak a közelebbi célállomások esetében. Bár a tökéletes arányosság hiánya a távolság és az ár között elfogadott, az arányosság mértéke elégségesnek minősült az adó két szintre való szétválasztásának megindokolásához. Az ír hatóságok figyelembe vették, hogy egy, a távolságon alapuló, pontosabb differenciálást biztosító mechanizmus rendkívül bonyolulttá és adminisztratív szempontból költségessé tette volna a rendszert.

4.1.5. A verseny torzulásának elkerülése

(34) Az ír hatóságok állítása szerint az alacsonyabb adókulcs következtében nem torzult a verseny, és az semmilyen hatással nem volt a kereskedelemre. Elsősorban, az adó semmilyen érezhető hatást nem gyakorolt a légitársaságokra, mivel természeténél fogva fogyasztói

adónak minősült. Másodsorban, a differenciált adókulcsok nem tettek megkülönböztetést az ír piac és más tagállamok piaci között. Az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatok túlnyomó többsége nem belföldi járat volt (68 %, a belföldi járatok részesedése csupán 32 %). Harmadsorban, a légitársaságok egy a verseny számára nyitott piacon tevékenykednek, ami azt jelenti, hogy a piac nyitott volt új belépők számára, melyekre az alacsonyabb adókulcs azonos feltételek mellett vonatkozott, mint más légitársaságok esetében. Ha az alacsonyabb adókulcs következtében egyes légitársaságok előnyben részesültek volna, a nem ír légitársaságok feltételezhetően olyan járatok működtetése mellett döntöttek volna, melyekre az alacsonyabb adókulcs vonatkozik. Az új belépők hiánya arról tanúskodik, hogy az alacsonyabb adókulcs nem részesített előnyben bizonyos légitársaságokat.

4.1.6. Bármilyen támogatás *de minimis* támogatásnak minősülne, vagy az érintett légitársaságokra elhanyagolható hatást gyakorolna

(35) Az ír hatóságok állítása szerint még ha az alacsonyabb adókulcs a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak is minősülne, azt a belső piaccal összeegyeztethetőnek kellene tekinteni, mivel vagy *de minimis* támogatásnak minősülne, vagy pedig az érintett légitársaságokra gyakorolt hatásuk egyébként is elhanyagolható lenne.

4.2. Harmadik felek észrevételei

4.2.1. Ryanair

(36) Az alacsonyabb adókulcs állami támogatási mivoltára való tekintettel a Ryanair egyetértett a Bizottság 2011. május 13-i határozatában közzétett előzetes állásponttal, miszerint az alacsonyabb adókulcs egyes légitársaságok előnyben részesített, és a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A Ryanair azonban nem értett egyet a Bizottság azon álláspontjával, miszerint i. a 10 EUR értékű magasabb adókulcs szokásos adóértéknek tekintendő és ii. a Ryanair az intézkedés révén előnyben részesült.

(37) A „szokásos” vagy „általános” adókulcs az adórendszer keretein belüli létrehozására való tekintettel a Ryanair szerint önkényes a Bizottság azon álláspontja, miszerint a 10 EUR értékű magasabb adókulcs a szokásos adóérték és valamennyi légitársaság üzemeltető, melyre a 2 EUR értékű alacsonyabb adókulcs vonatkozott, ezáltal előnyben részesült. A Ryanair álláspontja szerint nem indokolt, hogy az alacsonyabb adókulcs helyett a magasabb legyen a szokásos adókulcsnak tekintendő. Továbbá, mivel a kétszintes adókulcsot egyetlen adókulcs váltotta fel, az új adóérték várhatóan az eredeti adókulcsok kombinációja. Az új adókulcs ezért ésszerű referenciaértékként szolgálhat a kétszintes rendszerből származó bármilyen hátrány vagy előny megítéléséhez.

(38) A Ryanair állítása szerint továbbá a kétszintes légiközlekedési adóból a Ryanairnek nem származott előnye. Egy esetlegesen állami támogatásnak minősülő intézkedés

vizsgálata során a Bizottság köteles figyelembe venni az intézkedés a kedvezményezettre gyakorolt összehatását, és különösen levonni minden az állítólagos támogatásból származó előnyt terhelő egyedi költségeket. A kétszintes adórendszer érvényben létének ideje alatt a Ryanair a 2. táblázatban bemutatottak alapján fizette az adót.

Táblázat

A szállított utasok és a befizetett adó a 2009. március 30. és 2011. március 1. közötti időszakban.

Céllalomás-kategória a Dublin repülőtérrel	Adóköteles utasok	Befizetett adó	Részesedés
Legfeljebb 300 km belföldre (2 EUR mértékű adókulcs)	[...] (*)	[...] (*)EUR	[0.5-2.5] (*) %
Legfeljebb 300 km külföldre (2 EUR mértékű adókulcs)	[...] (*)	[...] (*)EUR	[1.5-4.5] (*) %
Több mint 300 km az EU-n belül	[...] (*)	[...] (*)EUR	[93-98] (*) %
Több mint 300 km az EU-n kívül	[...] (*)	[...] (*)EUR	[0.3-2.5] (*) %
ÖSSZESEN	[...] (*)	[...] (*)EUR	100 %

- (39) Mivel a Ryanair véleménye szerint a 3 EUR mértékű adókulcsot kellene szokásos adókulcsnak tekinteni, a Ryanair a 2009. március 30. és 2011. március 1. közötti időszakban [...] (*) EUR ⁽¹⁰⁾ mértékű légi közlekedési adó befizetésére lett volna köteles. Ez az érték a ténylegesen befizetett összegnél [...] (*) EUR-val kevesebb (lásd a 2. táblázatot). A Ryanair így azt állítja, hogy az alacsonyabb adóból előnye nem származott, hanem inkább hátrányt szenvedett.

4.3. Írország megjegyzései a harmadik felek észrevételeivel kapcsolatban

- (40) 2012. január 13-án az ír hatóságok benyújtották a Ryanair megjegyzéseivel kapcsolatos álláspontjukat: Elsősorban, nem értenek egyet az adó Ryanair által megadott leírásával, mivel álláspontjuk szerint az adó lényegében fogyasztói adónak minősül, és az alacsonyabb adókulcsból a légi jármű-üzemeltetőknek előnye nem származott. Másodsorban, nem érthető számukra, hogy a Ryanair hogy lehet az alacsonyabb adókulcs által legközvetlenebbül és legnegatívabban érintett fél, különösen tekintettel arra, hogy az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatokon szállított utasok [56–63] (*) %-át épp a Ryanair szállítja. Harmadsorban, nem megalapozott az az állítás, miszerint az alacsonyabb adókulcs létrehozásának célja az Aer Arann támogatása volt. A légi közlekedési adó kialakításakor az ír hatóságok nem vettek figyelembe egyetlen konkrét légi jármű-üzemeltetőt sem. Negyedsorban, a Ryanair érvelése, miszerint a 10 EUR mértékű magasabb adókulcs nem tekintendő a légi közlekedési adó szokásos mértékének, logikailag nem indokolt.

A kétszintes adórendszerben a járatok 85–90 %-ának esetében a magasabb adókulcs alkalmazandó. Az ír hatóságok megerősítették, hogy az adó mértéke és a távolság közötti arányosság beállítása érdekében engedélyezték a 10 EUR mértékű általános adókulcstól való eltérést.

5. ÉRTÉKELÉS

5.1. A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás megléte

- (41) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”

Szelektivitás

- (42) Kizárólag a szelektív intézkedések tartoznak a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése hatálya alá ⁽¹¹⁾. Az intézkedés szelektív mivoltának meghatározásához a Bizottságnak meg kell ítélnie, hogy az adott intézkedés előnyben részesít-e „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” a rendszer által elérendő cél tekintetében hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévőkkel szemben ⁽¹²⁾. A pénzügyi intézkedés az állandó ítélkezési gyakorlat ⁽¹³⁾ alapján prima facie látásra szelektív, ha eltérést jelent az általános adózási keretszabály szokásos használatához képest.
- (43) Elsősorban, a Bizottságnak ezért meg kell határoznia a megfelelő referenciául szolgáló adórendszert. Az adózás tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy az adórendszer meghatározása elvben a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik. Adórendszerük megtervezésekor az ír hatóságok úgy döntöttek, hogy a légi közlekedési adó adóköteles eseményét egy Írországban található repülőtérrel induló repülőgépen távozó utas meglétében határozzák meg. A referenciául szolgáló rendszer ezért az egy írországi repülőtérrel induló repülőgépen utazó légi utasok adóztatása. E rendszer célja az állami költségvetés bevételeinek növelése. Azt a megállapítást, miszerint a referenciául szolgáló rendszer ezért az egy Írországban található repülőtérrel induló repülőgépen utazó légi utasok adóztatása, az ír hatóságok a harmadik fél észrevételeire adott válaszukban megerősítették.

⁽¹¹⁾ Lásd a C-66/02. sz., *Olaszország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2005., I-10901. o.) 94. pontját.

⁽¹²⁾ Lásd például a C-143/99. sz., *Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* ügy (EBHT 2001., I-8365. o.) 41. pontját, a C-308/01. sz., *GIL Insurance és társai* ügy (EBHT 2004., I-4777. o.) 68. pontját, a C-172/03. sz., *Heiser* ügy (EBHT 2005., I-1627. o.) 40. pontját, a C-88/03. sz., *Portugália* ügy (EBHT 2006., I-7115. o.) 54. pontját és a C-169/08. sz., *Presidente del Consiglio dei Ministri kontra Regione Sardegna* ügy (EBHT 2009., I-10821. o.) 61. pontját.

⁽¹³⁾ Lásd például a T-210/02. sz., *RENV British Aggregates Association kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2006., II-2789. o.) 107. pontját, a C-88/03. sz., *Portugália* ügyben hozott ítélet 56. pontját és a C-487/06 P sz., *British Aggregates* ügyben hozott ítélet (EBHT 2008.) 81-83. pontját.

⁽¹⁰⁾ 3 EUR szorozva [...] (*) utassal

- (44) Másodsorban, az állandó ítélkezési gyakorlattal⁽¹⁴⁾ összhangban a Bizottságnak meg kell állapítania, hogy a szóban forgó adóintézkedés eltérést képez-e a meghatározott referenciarendszertől.
- (45) A Ryanair azt állította, hogy a 2 EUR mértékű alacsonyabb adókulcs, illetve a 2011. március 1-én bevezetett 3 EUR mértékű egységes adókulcs tekintendő a légiközlekedési adórendszer szokásos adómértékének. Az Egyesült Királyság nyugati területein található célállomások kivételével azonban az alacsonyabb adókulcs csak belföldi célállomások esetében alkalmazandó, ami az ír hatóságok szerint az összes adóköteles járat 10–15 %-ának felel meg. Ezért az nem minősíthető a szokásos adókulcsnak. Ami a 3 EUR mértékű adókulcsot illeti, az nem volt érvényben abban az időszakban, amelyre ez a határozat vonatkozik, ezért abban az időszakban nem tekinthető a légiközlekedési adórendszer szokásos mértékének. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a magasabb 10 EUR mértékű adókulcs volt a referenciául szolgáló rendszer szokásos adókulcsa, míg a járatok egy jól körülhatárolható kategóriája esetében alkalmazható 2 EUR mértékű csökkentett adókulcs kivételt képezett a referenciarendszertől.
- (46) Harmadsorban, a Bizottság köteles megvizsgálni, hogy „a rendszer természete és általános felépítése”⁽¹⁵⁾ indokolja-e ezeket a kivételeket az adott tagállamban. Ha ez a helyzet áll fenn, az intézkedés nem tekintendő szelektív előnyt képezőnek, és így a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősül állami támogatásnak. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy az ítélkezési gyakorlat⁽¹⁶⁾ értelmében nem a konkrét szóban forgó intézkedés, hanem a megfelelő referenciául szolgáló rendszer alap- és vezérelvei a mérvadóak.
- (47) Az ír hatóságok szerint az alacsonyabb adókulcsot az adó mértéke és az utazási távolság közötti arányosság beállítása céljából vezették be. A Bizottság megállapítja, hogy az indokolás nem az adórendszer, hanem inkább maga az eltérés alap- és vezérelveivel függ össze. Az adó szerkezete és objektív természete nem az utazási távolsággal, hanem az egy írországi repülőtérrel való indulás tényével függött össze. A pénzügyi hatósággal való kapcsolat, az adókötelezettséggel járó esemény (egy írországi repülőtérrel való indulás) és az ír társadalomra kiható negatív externáliák (zaj és légszennyezés) a járat célállomásától és az utazási távolságtól függetlenül minden írországi repülőtérrel induló utas esetében azonosak voltak. E cél elérése tekintetében az érintett légitársaság-üzemeltetők azonos jogi és ténybeli helyzetben voltak.
- (48) Továbbá, az adórendszerre nem jellemző a tényleges utazási távolság tekintetében megfelelően differenciált adómérték. Elsősorban, az adókulcs kezdetben nem a tényleges utazási távolság, hanem a Dublin repülőtér és a célállomás közötti távolság alapján, a kiindulás tényleges helyétől függetlenül került alkalmazásra. Másodsorban, az adórendszer csak két adókulcsot határoz meg: egyet a Dublin repülőtérrel induló nagyon rövid távolságú járatok és egyet az összes többi járat esetében.
- (49) Továbbá, még ha az eltérés a légiközlekedési adórendszer elveinek természetéből és logikájából is adódik, a Bíróság megállapította, hogy az előnynek nem csak a szóban forgó adórendszer belső jellemzőivel, hanem annak végrehajtásának módjával is összhangban kell állnia⁽¹⁷⁾. A (47) preambulumbekkezdésben említettek szerint az adórendszer ténylegesen nem biztosította az adómérték az utazási távolsághoz mért arányosságát, mivel az érvényes adókulcs a Dublin repülőtér és a célállomás közötti távolság alapján, a kiindulás tényleges helyétől függetlenül került megállapításra és így csak két adókulcs volt érvényben: egy a Dublin repülőtérrel induló nagyon rövid távolságú járatok és egy az összes többi járat esetében. Az Unión belüli célállomásokkal összehasonlítva a belföldi célállomású járatok jegyárai nem feltétlenül alacsonyabbak. Az intézkedés ezért nem teljesítette az adómérték utazási távolsághoz mért arányosság biztosítására irányuló célkitűzését. Ebben az esetben sem az ír hatóságok, sem harmadik felek nem vélték úgy, hogy az eltérés az adómérték utazási távolsághoz mért arányosságát eredményezte volna. Épp ellenkezőleg, az ír hatóságok elismerték, hogy az adó mértéke és az utazási távolság között nem állt fenn tökéletes korreláció.
- (50) A Bizottság ezért nem tartja indokoltnak azon előzetes álláspontja megváltoztatását, miszerint az alacsonyabb adómérték nem adódik az adórendszer logikájából és általános felépítéséből. A Bizottság ennek megfelelően úgy véli, hogy az intézkedés szelektívnek minősül, és azt az adórendszer természete és logikája nem indokolja.
- E l ő n y**
- (51) Az adókiadások költségeit szokásosan a vállalkozások viselik.

⁽¹⁴⁾ Lásd a fenti 13. lábjegyzetet.

⁽¹⁵⁾ Lásd például a C-173/73. sz., *Olaszország kontra Bizottság* ügyet (EBHT 1974., 709. o.), valamint az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 13. és azt követő pontjait, HL C 384, 1998.12.10., 3. o.

⁽¹⁶⁾ Lásd például a C-78/08-től C-80/08-ig sz., *Amministrazione delle finanze Agenzia delle Entrate kontra Paint Graphos scrl Adige Carni srl*, felszámolás alatt, kontra Ministero dell'Economia e delle Finanze, Agenzia delle Entrate és Ministero delle Finanze kontra Michele Franchetto, nem bejelentett ügyekben hozott ítéleteket, különösen annak 69. pontját, valamint a T-210/02. sz. ügyben hozott ítélet 107. pontját.

⁽¹⁷⁾ Lásd például a C78-C-80/08. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet 73. pontját.

- (52) A légitársasági adó alkalmazása hatással lehet a légitársaságok forgalmára, melyeknek az adót az ügyfelek számára kínált jegyek árának emelése útján vagy – ha nem kívánják átruházni az adóterhet ügyfeleikre – minden eladott jegy haszonkulcsának csökkentésével kell kitermelniük. Ezzel összefüggésben a Bíróság megállapította, hogy „mivel a repülőtéri illetékek közvetlenül és automatikusan befolyásolják az út árát, az utasok által fizetendő adóbeli különbségek automatikusan megnyilvánulnak az utazási költségekben, és így [...] a belföldi járatokat előnyben részesítik a közösségen belüli járatokkal szemben”⁽¹⁸⁾.
- (53) Az alacsonyabb adókulcs ezért egyes járatok esetében kisebb hatással bír az azokat kínáló légitársaságokhoz képest, mint a szokásos adókulcs. Ezek a légitársaságok mentesülnek a költség alól, melyet szokásosan viselniük kell, és ezért alacsonyabb költséget kell vállalniuk vagy áthárítaniuk ügyfeleikre.
- (54) A Bizottság ennek megfelelően megállapítja, hogy az alacsonyabb adókulcs előnyben részesíti az ezen adókulcs alá tartozó járatokat működtető légitársaságokat. A közvetlenül vállalandó vagy ügyfelekre átruházandó alacsonyabb költség felhasználható pénzügyi forrást jelentett e légitársaságok számára, javítva ezzel gazdasági helyzetüket a légitársasági piacon versengő más légitársaságokkal szemben. Az előny a 2 EUR mértékű alacsonyabb adókulcs és a 10 EUR mértékű szokásos adókulcs közötti különbségnek felel meg a 2009. március 30. és a 2011. március 1. közötti időszakban. A Bizottság megjegyzi, hogy az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatokat olyan légitársaságok működtették, melyek szoros kapcsolatban állnak Írországgal (az Aer Lingus, az Aer Arann és a Ryanair Írországon alapították, székhelyük még mindig itt található). A csökkentett adókulcs ezért ténylegesen előnyben részesítette az írországi légitársaságokat a többi uniós légitársasággal szemben.
- (55) A Bizottság nem tudja elfogadni a Ryanair azon érvelését, miszerint az előny csak az alacsonyabb adókulcs és a 2011. március 1-én bevezetett 3 EUR mértékű adókulcs közötti különbségnek felel meg. Ez az adómentesség az alacsonyabb adókulcs érvényességével egyidejűleg nem volt érvényben, és az előny meghatározásakor egy olyan referenciaérték alkalmazása, amelyet egy alacsonyabb és egy magasabb adókulcsot tartalmazó adórendszerben a két adókulcs közötti szinten állapítottak meg, nem mutatja ki a biztosított előny teljes egészét.
- (56) A Ryanair továbbá azt állította, hogy az alacsonyabb adókulcs révén kisebb mértékű előnyben részesült, mint például az Aer Arann, mivel járatainak többsége a magasabb adókulcs alá tartozó célállomásokra repül. A 2 EUR mértékű alacsonyabb adókulcs alkalmazásából származó előny az ezen adókulcs és a 10 EUR mértékű adókulcs közötti különbségnek felel meg. Az alacsonyabb adókulcs alkalmazásával egyes járatok esetében a Ryanair csakúgy, mint az adott adókulcs alá tartozó járatokat működtető minden más légitársaság-üzemeltető, a két adókulcs közötti különbségnek megfelelő előnyben részesült.
- (57) Az írásbeli hatóságok állítása szerint az adót az utasokra szándékozták áthárítani, ezért a légitársaság-üzemeltetőknek ebből semmilyen előnye nem származott. Ebben az összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy egy adott adókulcs csökkentése annak szokásos mértékéhez képest abban az esetben is szelektív előnyben részesítheti a csökkentett adómentesség fizetésére köteles légitársaság-üzemeltetőt, ha egy jogszabály megköveteli a szóban forgó adó ügyfelekre való áthárítását⁽¹⁹⁾. A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy a szóban forgó esetben nem működött az adó tényleges áthárítását biztosító mechanizmus, hanem az adó ügyfelekre történő áthárításának kérdését és módját a légitársaság-üzemeltetőre hagyták. A panaszos panaszában ennek épp az ellenkezőjét állította, miszerint az adómentességet nem tudta áthárítani ügyfeleire, mivel az aránytalanul érintette volna jegyárát. A Bizottság ezért nem ért egyet az írásbeli hatóságokkal, miszerint a légitársaság-üzemeltetők semmilyen előnyben nem részesültek: Azoknak a légitársaság-üzemeltetőknek, melyek egyes járatok esetében az alacsonyabb adókulcsot alkalmazták, a többi üzemeltetővel szemben kisebb mértékű költséget kellett áthárítaniuk ügyfeleikre. Ez a jövedéki adóból származó támogatási intézkedésekkel kapcsolatos bizottsági gyakorlattal is összhangban van⁽²⁰⁾, mely szerint az ilyen adók alóli mentesítés előnyben részesíti az adó befizetésére köteles légitársaság-üzemeltetőt, függetlenül a költségek a vállalat ügyfeleire történő áthárításának lehetőségétől.
- (58) A Bizottság ennek megfelelően megállapítja, hogy az alacsonyabb adókulcs előnyben részesített egyes légitársaság-üzemeltetőket. Az előny a 2 EUR mértékű alacsonyabb adókulcs és a 10 EUR mértékű szokásos adókulcs közötti különbségnek felel meg a 2009. március 30. és a 2011. március 1. közötti időszakban. Az alacsonyabb adókulcs alá tartozó járatokat olyan légitársaságok működtették, melyek szoros kapcsolatban állnak Írországgal (az Aer Lingus, az Aer Arann és a Ryanair). A csökkentett adókulcs ezért előnyben részesítette az írországi légitársaság-üzemeltetőket a többi uniós légitársasággal szemben.

⁽¹⁹⁾ Lásd például a C-143/99. sz. ügyet, és különösen annak 5., 54. és 55. pontját.

⁽²⁰⁾ Lásd a Bizottság C(2007) 754 sz., az N 892/2006 számú állami támogatásról szóló határozatát – FI – A differenciált energiaadórendszer módosítása, HL C 109, 2007.5.15., 1. o.; a Bizottság C(2007) 2416/2. sz., N 775/2006 ügyben hozott határozatát – DE – Csökkentett adókulcsok a feldolgozóipar, a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás számára, stb., HL C 152, 2007.7.6., 3. o.; a Bizottság C(2005) 1815/3. sz., az N 190/A/2005 ügyben hozott határozatát – UK – Az éghajlatváltozási adó módosítása, HL C 146, 2006.6.22., 8. o. és a Bizottság C(2009) 8093/2. sz., az N 327/2008 ügyben hozott határozatát – DK – NOx-re vonatkozó adócsökkentések nagy szennyezők és szennyezéscsökkentő vállalatok számára, biogázra és biomasszára vonatkozó adócsökkentések, HL C 166, 2010.6.25., 1. o.

⁽¹⁸⁾ Lásd például a C-92/01 sz., Georgios Stylianakis kontra Elliniko Dimosio ügy (EBHT 2003., I-1291. o.) 28. pontját és a C-70/99 sz., Bizottság kontra Portugália ügy (EBHT 2001., I-4845. o.) 20. pontját.

Állami források és az államnak való betudhatóság

- (59) Az a tény, hogy az ír hatóságok engedélyezték egy a szokásosnál alacsonyabb adókulcs alkalmazását, az állam adóbevételének csökkenését eredményezte, amelyet így állami forrásokból kellett finanszírozni. Mivel az alacsonyabb adókulcsról a nemzeti hatóságok határoztak, ezért ez az intézkedés az államnak tudható be.

A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás

- (60) Az alacsonyabb adókulcs révén előnyben részesülő légi jármű-üzemeltetők versenytársaikkal ellentétben mentesültek a költség alól, melyet szokásosan maguknak kellett volna viselniük, vagy át kellett volna hárítaniuk ügyfeleikre. Ezért a légiközlekedési adó alacsonyabb kulcsa javította gazdasági helyzetüket a légiközlekedési piacon versengő más légi jármű-üzemeltetőkkel szemben, ami torzíja a versenyt, vagy ezzel fenyeget.
- (61) Ha az állam által vagy állami forrásokból nyújtott támogatás megerősíti egy vállalkozás helyzetét más versenyző vállalkozásokéhoz képest az Unión belüli kereskedelemben, az utóbbiakat a támogatás által érintett vállalkozásoknak kell tekinteni⁽²¹⁾. Elegendő, ha a támogatás kedvezményezettje a verseny számára nyitott piacon más vállalkozásokkal verseng⁽²²⁾. A légi közlekedési szektorra jellemző a különböző tagállamokból származó üzemeltetők fokozott versenye, különösen a légi közlekedési liberalizáció harmadik stádiumának, nevezetesen a légi fuvarozók engedélyezéséről szóló, 1992. július 23-i 2407/92/EGK tanácsi rendeletnek⁽²³⁾, a közösségi légi fuvarozók Közösségen belüli légi útvonalakhoz jutásáról szóló, 1992. július 23-i 2408/92/EGK tanácsi rendeletnek⁽²⁴⁾ és a légi szolgáltatások vitel- és tarifadíjairól szóló, 1992. július 23-i 2409/92/EGK tanácsi rendeletnek⁽²⁵⁾ („harmadik csomag”) 1993. január 1-i hatálybalépése óta. A csökkentett adókulcs így hatást gyakorolt a tagállamok közötti kereskedelemre, mivel megerősítette egy uniós szinten teljesen liberalizált piacon versengő egyes légi jármű-üzemeltetők helyzetét.
- (62) Mivel a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében előírt kritériumok teljesültek, az intézkedés a csökkentett adókulcsból profitáló járatokat működtető légi jármű-üzemeltetők részére nyújtott állami támogatásnak minősül.

5.2. Jogszerűség

- (63) Azzal, hogy az intézkedést nem jelentették be annak végrehajtása előtt, az ír hatóságok nem tettek eleget a

Szerződés 108. cikkének (3) bekezdéséből adódó kötelezettségüknek. Az intézkedés így jogellenes állami támogatásnak minősül.

5.3. A támogatás összeegyeztethetősége a Szerződéssel

- (64) A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében egy támogatás akkor tekinthető összeegyeztethetőnek a közös piaccal, ha az az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődésének előmozdítására irányul, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Mivel a támogatás működési támogatásnak minősült, az egyes légi jármű-üzemeltetők kiadásainak csökkentése a Bíróság ítélezési gyakorlat⁽²⁶⁾. A támogatás ezzel összefüggésben nem tartozik az állami támogatások összeegyeztethetőségéről szóló egyetlen bizottsági iránymutatás hatálya alá sem. Nem tartozik különösen a repülőterek finanszírozására és a regionális repülőterekről közlekedő légitársaságoknak nyújtott indulási célú állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatások⁽²⁷⁾ hatálya alá, mivel nem függ össze bizonyos útvonalak indításával. Az ír hatóságok nem érveltek oly módon, és nem szolgáltatott olyan információt, amely igazolná az állami támogatás a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatás⁽²⁸⁾ értelmében vett összeegyeztethetőségét. Épp ellenkezőleg, kifejtették, hogy az adó célja nem a környezet védelme, hanem a bevételtermelés. Az a tény, hogy a szóban forgó adó egyértelműen vagy arányosan nem függ össze az energiateljesítmény, a szennyezés, a gáz kibocsátás, a zajszintek stb. csökkentésével, alátámasztja ezt az érvelést. A Bizottság ezért a támogatást a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében nem tekinti összeegyeztethetőnek a belső piaccal.
- (65) A szóban forgó támogatás nem képez semmilyen, a Szerződés 107. cikke (2) és (3) bekezdése értelmében vett kivételt.
- (66) A Bíróság szerint továbbá a támogatás azon elemei, melyek ellentétesek a Szerződés 107. és 108. cikkein kívüli egyes rendelkezéseivel, olyan elválaszthatatlanul kapcsolódhatnak a támogatás tárgyához, amely lehetlenné teszi külön vizsgálatukat⁽²⁹⁾. Ebben az esetben, a (10) preambulumbekkezdésben említettek szerint, a differenciált adókulcsok a Bizottság vizsgálatának tárgyát képezték, amely vizsgálat megállapította, hogy sértették az 1008/2008/EK rendeletet és a Szerződésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságáról szóló 56. cikkét, mivel a

⁽²¹⁾ Lásd különösen a 730/79. sz., Philip Morris kontra Bizottság ügy (EBHT 1980., 2671.o.) 11. pontját, a C-53/00. sz., Ferring ügy (EBHT 2001., I-9067.o.) 21. pontját és a C-372/97. sz., Olaszország kontra Bizottság ügy (EBHT 2004., I-3679.o.) 44. pontját.

⁽²²⁾ A T-214/95 sz., Het Vlaamse Gewest kontra Bizottság (EBHT 1998., II-717.o.)

⁽²³⁾ HL L 240., 1992.8.24., 1. o.

⁽²⁴⁾ HL L 240., 1992.8.24., 8. o.

⁽²⁵⁾ HL L 240., 1992.8.24., 15. o.

⁽²⁶⁾ A T-459/93 sz., Siemens SA kontra Bizottság ügy (EBHT 1995., II-1675. o.) 48. pontja. Lásd még a T-396/08. sz., Freistaat Sachsen et Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság ügy (EBHT 2010), fellebbvitel alatt, 46-48. pontját és a C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügy (EBHT 1980., I-6857. o.) 30. pontját és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlatot.

⁽²⁷⁾ HL C 312., 2005.12.9., 1. o.

⁽²⁸⁾ HL C 82., 2008.4.1., 1. o.

⁽²⁹⁾ Lásd például a C-225/91. sz., Matra kontra Bizottság (EBHT 1993., I-3203. o.) 41. pontját és a T-156/98. sz., RJB Mining kontra Bizottság (EBHT 2001., II-337. o.) 112. pontját és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlatot.

differenciálás hátrányosabb kötelezettségeket állapított meg az Unión belüli légi közlekedési szolgáltatások nyújtása esetében, mint a belföldi szolgáltatások esetében. A repülőtéri adókkal kapcsolatos esetekben a Bíróság egyértelműen megállapította, hogy a Szerződés szolgáltatásnyújtás szabadságáról szóló rendelkezései a közlekedési ágazatra is vonatkoznak ⁽³⁰⁾. Ebben az esetben az állami támogatás az adókulcsok differenciálásából ered. Mivel az adó és a támogatás ugyanazon pénzügyi intézkedés két elemét képezi, azok egymástól elválaszthatatlanok ⁽³¹⁾, és ezért az állami támogatás nem odaítélhető anélkül, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvébe ne ütközzön. Következésképpen, a támogatás semmilyen esetben sem minősíthető a Szerződéssel összeegyeztethetőnek, mivel az elkerülhetetlenül sértené az 1008/2008/EK rendelet és a Szerződés 56. cikkének rendelkezéseit.

- (67) A Bizottság következtetésképpen megállapítja, hogy a támogatás nem minősíthető a Szerződéssel összeegyeztethetőnek.

6. KÖVETKEZTETÉS

- (68) A Bizottság megállapítja, hogy a második pénzügyi törvény, a Finance (n° 2) Act 2008 55. szakaszában, és különösen annak 2. cikke b) pontjában előírt, a Dublin repülőtértől legfeljebb 300 km-re lévő célállomásra induló járatok esetében alkalmazandó légiközlekedési adó alacsonyabb kulcsa a 2009. március 30. és 2011. március 1. közötti időszakban a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. Írország jogszerűtlenül alkalmazta ezt az állami támogatást, amely sérti a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdését.
- (69) Az állami támogatás összeegyeztethetetlen a Szerződés 107. cikke (2) és (3) bekezdésében előírt eltérésekkel. Mivel a szóban forgó intézkedés esetében az összeegyeztethetőségnek más oka nem feltételezhető, ezért az intézkedés összeegyeztethetetlen a belső piaccal.
- (70) Az állami támogatás mértéke minden utasra kiszabott légiközlekedési adó alacsonyabb kulcsa és a 10 EUR mértékű szokásos adókulcs közötti különbségnek felel meg (azaz utasonként 8 EUR). Ez minden, több mint 20 utas szállítására alkalmas, állami vagy katonai célokra nem használt repülőgéppel működtetett, évi 10 000-nél több utas szállítását lebonyolító repülőtérrel és a Dublin repülőtértől legfeljebb 300 km-re lévő célállomásra induló járatra vonatkozik. A kedvezményezettek a Ryanair, az Aer Lingus, az Aer Arann és más, Írország által megjelölendő légi fuvarozók.

- (71) A 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban, amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottságnak meg kell követelnie, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettek által történő visszafizettetésére. Írországot ezért kötelezni kell arra, hogy az összeegyeztethetetlen támogatást fizettesse vissza,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A második pénzügyi törvény, a Finance (n° 2) Act 2008 55. szakaszában alkalmazott, a több mint 20 utas szállítására alkalmas, állami vagy katonai célokra nem használt repülőgéppel működtetett, évi 10 000-nél több utas szállítását lebonyolító repülőtérrel és a Dublin repülőtértől legfeljebb 300 km-re lévő célállomásra induló járatok esetében alkalmazandó légiközlekedési adó alacsonyabb kulcsa formájában megnyilvánuló, Írország által a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdését megsértve jogszerűtlenül végrehajtott állami támogatás összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

2. cikk

Az 1. cikkben említett rendszer keretében nyújtott egyedi támogatás nem minősül állami támogatásnak, amennyiben megfelel a 994/98/EK tanácsi rendelet ⁽³²⁾ 2. cikkével összhangban elfogadott rendeletben meghatározott feltételeknek.

3. cikk

Az 1. cikkben említett rendszer keretében nyújtott egyedi támogatás, amely odaítélésének időpontjában megfelel a 994/98/EK rendelet 1. cikkével összhangban elfogadott rendeletben vagy egy támogatási rendszert jóváhagyó bizottsági határozatban meghatározott feltételeknek, az ilyen típusú támogatásra alkalmazandó maximális támogatási intenzitás erejéig összeegyeztethető a belső piaccal.

4. cikk

1. Írország köteles a kedvezményezettekkel visszafizettetni az 1. cikkben említett támogatási program keretében nyújtott összeegyeztethetetlen támogatásokat.

2. A visszafizettetendő összegeknek tartalmazniuk kell a kamatokat, a támogatásnak a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszatérítés időpontjáig.

3. A kamatokat a 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽³³⁾ V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

⁽³⁰⁾ Lásd a C-92/01., *Georgios Stylianakis* kontra *Elliniko Dimosio* ügy 23. pontját, a C-70/99., *Bizottság* kontra *Portugália* ügy (EBHT 2001., I-4845. o.) 27. és 28. pontját és a C-49/89., *Corsica Ferries France* kontra *Direction Générale des Douanes Françaises* (EBHT 1989., 4441. o.) 10. pontját.

⁽³¹⁾ A C-526/04. sz., *Laboratoires Boiron* kontra *ACOSS* ügy (EBHT 2006., I-7529. o.) 45. pontja.

⁽³²⁾ HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

⁽³³⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

5. cikk

1. Az 1. cikkben említett rendszer keretében odaítélt támogatás visszafizettetése azonnali és tényleges.
2. Írország gondoskodik e határozatnak a határozatról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtásáról.

6. cikk

1. A határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Írország benyújtja az alábbi információkat:
 - (a) az 1. cikkben említett rendszer keretében támogatásban részesült kedvezményezettek listája és az említett rendszer alapján kapott támogatás teljes összege kedvezményezettenkénti bontásban;
 - (b) az egyes kedvezményezettek által visszafizetendő teljes összeg, tőkével és kamatokkal együtt;
 - (c) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;

- (d) dokumentumok annak bizonyítására, hogy a kedvezményezetteket felszólították a támogatás visszafizetésére.

2. Írországnak mindaddig folyamatosan tájékoztatnia kell a Bizottságot az ezen határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedésekről, amíg az 1. cikkben említett támogatási program keretében nyújtott támogatás visszafizettetése be nem fejeződött. A Bizottság kérésére Írország azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Írország továbbá részletes tájékoztatást nyújt a kedvezményezettek által már visszafizetett támogatási összegekről és kamatokról.

7. cikk

E határozatnak Írország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2012. július 25-én.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

2013-as előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	Az EU 22 hivatalos nyelvén	1 300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	Az EU 22 hivatalos nyelvén	1 420 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	Az EU 22 hivatalos nyelvén	910 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	Az EU 22 hivatalos nyelvén	100 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	Többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	A vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU